

Aage Hauken

ST. PETERS HEMMELIGHET

roman

TIL GUNNAR

FORORD

INNLEDNING - PETERSKIRKEN

KAPITTEL 1 - JERUSALEM

KAPITTEL 2 - HEBRON

KAPITTEL 3 - CASA SANTA MARTHA

KAPITTEL 4 - FRA JERUSALEM TIL HEBRON

KAPITTEL 5 - PETERSKIRKEN: FØRSTE SØK

KAPITTEL 6 MELLOMAKT

KAPITTEL 7 - PETERSKIRKEN: ANNET SØK

KAPITTEL 8 - HVOR ER GULLET?

KAPITTEL 9 - JERUSALEM PÅ NY

KAPITTEL 10 - PETERSKIRKEN: TREDJE SØK

KAPITTEL 11 - FINALE

FORORD

Følgende historie er et rent fantasiprodukt, uten rot i virkeligheten. Alle personene er fiktive og forsøker ikke å portrettere levende eller historiske figurer. Sannheten om gullet fra det annet tempel er både kjent og ukjent - kanskje foreligger disse gjenstandene et sted, eller ikke. Vi har luftet tanken før, i boken "Jerusalems murer".

Selv heller jeg nok til den forståelsen at Guds gull eksisterer den dag i dag - et eller annet sted i Midt-Østen. Men hvor? Min løsning er ikke så usannsynlig som første kan synes - Jerusalem er full av gode gjemmesteder.

Bli med på ferden - god fornøyelse!

INNLEDNING

PETERSKIRKEN

*

Hildebrand D'Este hadde søkt tilflukt i Peterskirkens kuppel, helt øverst, i lanternen som den kaltes, på utsiden av denne, der det var en rundgang med høyt gitter.

Mot øst så han like opp i **Appenninenes** fjellverden, Abruzzerne, som raget hele 3000 meter over havet. Han mente å kunne skimte hvite klatter i horisonten, de måtte være landsbyer. Herfra kom den forhatte og bitre vinden som om vinteren truet med å ta livet av noen hver. Ved foten av fjellene lå sletten hvor Roma boltret seg i den skarpe høstsolen. En stor og rund flate som hadde slagside mot høyre var det alt sammen minnet om, og tankene gikk i retning av historien bak det han så.

Italia hadde vært på randen til å modernisere de mange småstatene da noen bestemte seg for å foregripe en nødvendig utvikling ved å slå det

hele sammen, et svært kontroversielt tiltak som det fortsatt sto strid om. Særlig hadde dette fått konsekvenser for den midtre delen av riket – pavestaten - som siden middelalderen hadde utgjort Kirkens verdslige domene, en god jafs av den italienske halvøy. Liberale ideer, revolusjoner og til sist Garibaldi satte en stopper for denne tradisjonelle delingen av Italia. Først og fremst mistet burbonerne kongemakten over Napoli og Sicilia, denne spanske kongeætten som hadde styrt Italias sydlige deler gjennom flere hundre år. Hva verre var: Paven hadde blitt frarøvet nesten hele sitt kongedømme, det som hadde vært hans siden middelalderen. Nå satt han tilbake med en ørliten klatt, den verden kjente som Vatikanet, en mikroskopisk del av det hele. Etter Garibaldis samling hadde derfor paven trukket seg tilbake til denne delen av sitt fordums rike, et hjørne i utkanten av Roma. Her levde han som en slags fange, inntil Mussolini hadde gått med på en varig avtale mellom paven og resten av Italia i 1929. Italia var den gang fortsatt kongedømme, under huset Savoya, noe som varte helt til 1948, da en folkeavstemning satte stopper for det hele og Italia ble republikk. Politikerne som nå styrte var ikke det spor dyktigere enn paver og konger hadde vært – med et mulig unntak for Mussolini selv, helt til han gikk i allianse med Hitler.

Nå gikk Hildebrand bak kuppelen og lot blikket vandre vestover. Han kunne se helt ut mot havnebyen Ostia og Middelhavet. Men først av alt

hadde han en enestående utsikt over Vatikanet, verdens minste selvstendige kongerike, hvor paven var enerådende monark, et kongerike som i ett og alt skilte seg ut fra alle de andre fyrstedømmene som fortsatt eksisterte rundt om. Monaco, Lichtenstein, Andorra og de andre var verdslige institusjoner. Ikke så i Roma, her var lilleputtstaten et åndelig rike, et kirkelig rike, et gudsrike på jorden, det eneste gudsrike jorden noensinne ville kjenne.

Hildebrand var iført vanlig prestelig drakt, den var helt sort, bortsett fra de purpurfargete stripene som preget drakten her og der. På hodet hadde han en romersk hatt, en såkalt «suppetallerken», fordi den var helt rund og ganske høy. Denne var gjort i velur og reflekterte lyset på en måte som nesten gjorde den skinnende. Den kronet et hode av forfinete proporsjoner, hans slekt var urban så lenge noen hadde kjent til den. Ansiktet var magert og viljesterkt, munnen vennlig, men bestemt. Han var nesten 1.9 meter høy, noe som gjorde hans skikkelse ekstra imponerende. Hendene var lange, som på en pianist. Men det som preget Hildebrand var de intense og lyseblå øynene, de som alltid ga inntrykk av å se mer enn andre, lenger, om man vil, gjennom tingene er kanskje et bedre uttrykk. Hans slekt - D'Este - var kjent nok og hadde røtter tilbake så lange noen kunne vite. De tjente Kirken, skjønt de stammet ikke fra Roma. Aristokraten Hildebrand var bare en av utallige slike som Kirken hadde

samlet seg i den moderne verden, levninger av en svunnen tid, en tid da samfunnet styrtes gjennom de få og ikke de mange. Kirken hadde bruk for dem, selv om verden for øvrig hadde glemt dem.

Kirken var selve Gudsriket, ifølge Hildebrand, det som protestantene håpet og speidet etter, uten å finne det i noen annen dimensjon enn en diffus og ukjent fremtid. De var i bunn og grunn adventister alle sammen, de trodde på Guds fravær og Kristi snarlige gjenkomst. Nåtiden – Kirkens tid – hadde liten egenvekt i deres leire. Kristi første komme artet seg nærmest for en fiasko siden de hele tiden snakket om gjenkomsten, parusien. For øvrig anså de også Gud Fader, Skaperen, som en fiasko av verste slaget, siden verden var sunket så langt ned i synd at det var nesten umulig å bli frelst, her skilte man mellom de mange og de få.

Nei, der han sto høyt hevet over apostelen Peters grav og gravene til hans mer enn 260 etterfølgere, holdt han det for sikkert at pavene garanterte gudsrikets nærvær på jorden. Selv hadde han aldri vært i tvil om denne fundamentale trossannheten. Og selv om pavestaten var skrumpet inn til det ugjenkjennelige, utgjorde det like fullt hjertet i dette Gudsriket, det som var spredt over hele jorden. Hva med patriarkatet i Fanar i Konstantinopel, byen som alle unntatt grekerne kalte Istanbul? Var ikke det en slags sammenligning? Bare tilsynelatende. Vatikanet var noe mer, ikke bare i omfang, men også i innhold og mening.

Vatikanstaten var for en landsby å betrakte, i hvert fall sett ovenfra. I en grønn og frodig hage, omgitt av høye murer, lå noen kirker og palasser strødd om i terrenget. Et par monumentalbygg dominerte bildet: Peterskirken fremfor alt, dernest pavepalasset og museene. Dette var alt som var tilbake av middelalderens pavedømme. Men det var ikke lite. Det var nok til sitt formål. Museet var kanskje verdens største, det samme gjaldt pavepalasset. Og pavenes gravkirke – Peterskirken – var hjertet i det hele, et vitnesbyrd om de to tusen år som hadde gått siden Peters blodige død og dagen i dag.

Anno Domini kalte de troende hvert nytt år de hilste velkommen, "Herrens år", i troen på at Gudsriket levde og virket på jorden, i kraft av Ordets mektige inkarnasjon, at Han slo opp sin bolig iblan osst. Dette var uttrykkets fundamentale og historiske betydning. Men et parallelluttrykk var *L'anne de Grace*, som de franske benyttet, i kraft av den teologiske overbevisning at vi etter Kristus lever under Nåden og ikke under Loven, slik jøder og muslimer gjør det. «I det Herrens år», «i det Nådens år» - Hildebrand gjentok i sitt indre disse formuleringene med den samme glede nå som den gang han møtte dem for første gang. De sa ham alt, særlig her han sto hevet mellom himmel og jord, takket være fiskeren fra Galileasjøen som led martyrdøden i Roma og styrte sin Kirke fra graven, den som lå mer enn hundre meter under ham.

Peterskirken var slett ikke Romas domkirke, slik alle tilreisende lot til å tro. Laterankirken var der først, den som kalles «alle kirkers mor (eller hode)». Men ingen turiststrøm førte over dit lenger, om det noensinne hadde gjort det. Den vatikanske basilika var hjertet i pavens Roma, skjønt dette jo ikke hadde vært meningen fra først av. Åndelig sett var den verdens og Romas navle, verdslig sett var den et overdimensjonert monument over renessansepavenes stormannsgalskap. Dessuten hadde den kostet mer enn penger. For den vatikanske basilika var den direkte årsak til den lutherske reformasjon, den som splittet kristenheten i nord og syd, en kristenhet som allerede var blitt splittet i øst-vest takket være bruddet mellom paven og patriarken i Konstantinopel i år 1054. Kristenhetens enhetskultur var blitt delt på langs og på tvers, og troen var svekket. Byggingen av Peterskirken hadde medvirket til denne utviklingen, skjønt den var ment å skulle styrke kristentroen. Egentlig skulle de hate bygget, alle sammen. Men det motsatte ble tilfellet: Alle elsket den vatikanske basilika, katolikker som protestanter, troende som ikke-troende. Den var blitt et enhetens tegn, et troens fyrtårn. Og de kom år etter år, flere og flere hvert Nådens år.

Alle pavene som lå begravd der nede var stort sett ukjente navn for disse pilegrimene. De søkte hit på reisen gjennom en gudsforlatt verden. Det var selvsagt tro de søkte, en tro som ga dem alle samhørighet, for det

var dette Vatikanet kunne gi dem, de troendes fellesskap. Og de fleste av pavene hadde vært troens sanne apostler. De var det fortsatt der de lå, for her var det slik at hver ny pave sto på sine forgjengeres skuldre. Slik vokste troen seg rikere for hver ny pave.

Anno Domini 2035 – Hildebrand smakte på ordene, slik han så ofte hadde gjort det. Her på toppen av den vatikanske basilika lød de mer troverdige enn på noen annet sted i Roma eller i verden for øvrig.

Men dette forhindret ikke at det ugudelige gjorde sitt nærvær følt også her. Og det var derfor han befant seg her opp denne onsdag ettermiddagen. Han ventet på noen som skulle hjelpe ham i å avsanne rykter som gikk om at onde makter hadde flyttet inn her – rykter om at det spøkte i den vatikanske basilika, for å være helt presis. Hildebrand var nemlig ikke kommet for utsiktens skyld, til tross for at været var av det vakreste slaget.

Han så på klokken. Det var ennå tid tilbake. De skulle ikke være her før kl.15.00, disse to som var blitt innkalt til å assistere ham i å finne ut hva som var på ferde der nede i kirken under ham. Han hadde ikke helt forstått meningen med å be om hjelp fra to karmelitter fra Norge, to som var på vei hjem etter noen ukers opphold i Egypt, nærmere bestemt fra en vitenskapelig konferanse i Kairo.

Han var blitt kontaktet av prefekten for Vatikanmuseet, pater Emiliano, som kjente disse to. De hadde utført nyttig arbeide for paven i Roma by ved en tidligere anledning, nærmere bestemt i Cherubicum, et av de pavelige universitetene her nede. Han kjente ikke selv til denne historien, men han tok prefektens ord for at de var troverdige og dyktige. Meningen med dette grepet var at historien skulle forbli intern, ikke et ord til pressen.

Peterskirken var blitt Hildebrands eget ansvarsområde. Han var i sitt sekstiende år blitt administrator av den vatikanske basilika, titulærerkebiskop av Hierapolis i Tyrkia, et avkristnet sted på kartet, men desto mer et historiske symbol. Der hadde det vært kristne tidligere, i Kirkens første århundrer, og flere av byens biskoper var kjente navn fra kirkehistorien. Han selv var utpekt til å ivareta denne tradisjonen. Alle tråder i Kirkens historie førte hit, gamle som nye. Herfra utgikk alle nye forordninger og erklæringer, her havnet også alle bud om hjelp etter behov. På denne måten videreførte Kirken arven fra Romerriket. Lik keiserne reiste også pavene rundt i verden for å oppmuntre de troende og gi støtte til lokale ledere, biskopene. Kirken så seg selv som et kristnet Romerrike, den dag i dag.

Fortiden preget og tolket stadig Kirkens liv og historie, for den regjerende pave, en engelskmann som hadde tatt navnet Hadrian VII etter

den forrige engelske paven – Hadrian IV - ble gjerne sammenlignet med en av renessansepavene, en av de beste, selvsagt. Han hadde fra første dag satt i høysetet den dimensjon den moderne verden for lengst har glemt – skjønnheten – og det gamle teologiske uttrykket *Beauty of holiness* var igjen kommet i bruk, praktisk som teologisk. Han feiret dagens messe i det sixtinske kapell med koret av samme navn på sin tradisjonelle plass: De sang fra galleriet på langveggen, der akustikken garanterte at de ble hørt like godt overalt. Kapellet var stappfullt ved hver messe, dette var målet for så mange av pilegrimene som besøkte Roma og Vatikanet.

Paven oppmuntret også kunstnere til å gi nye fremstillinger av troens mysterier, et uttrykk for vår tids troende. Kunsten må søke å gi uttrykk for Guds egen skjønnhet, var et gjennomgangstema i hans taler. Fremfor alt måtte liturgien gjenvinne sin egen skjønnhet og ikke la seg rive med av tidsmessige former, slike som er og blir døgnfluer. Det tidløse må uttrykkes på en måte som vitner om det evige, ikke det timelige og flyktige. Pavens taler kom alltid med en referanse til disse forholdene. Selvsagt var han inspirert av Østkirkens liturgi og kirkekunst, ikke underlig all den tid han hadde vært kardinal av Westminster og hans katedral var et mesterstykke av bysantinsk stil. Derfra tok han også med seg kjærligheten til latinsk kirkemusikk, særlig den romerske polyfoni. Og slik ble hans kor, La Capella Sistina, igjen ledende innen sakral korsang. De turnerte verden rundt og

gjorde denne kunstarten kjent, akkurat som i Don Lorenzo Perosis dager, korets legendariske dirigent, han som pave Pius X hadde tatt med seg til Roma fra Venezia. Han hadde gjeninnført guttesopraner til erstatning for kastratsangerne. Og pave Hadrian klarte akkurat i tide å forhindre at kvinnestemmer overtok guttesopranenes rolle, det var en spirende tendens i tiden den gang han ble valgt til pave.

Selvsagt samlet han kunst, i den tro at det var bedre å ha dem utstilt i Vatikanmuseet enn å ha dem bortgjemt i privat eie. Forøvrig hadde ikke Vatikanet råd til å kjøpe opp verdigjenstander, men det ble litt av en mote å gi slike til paven, nettopp for at de skulle få en varig plass i Vatikanets museer. Han oppfordret også alle klostre til å gjøre det samme, dyrke Gud i skjønnhet og ta vare på kunsten de måtte være i besittelse av.

Men han gikk lenger enn dette. Han overså opprettelsen av nye katolske akademier for katolsk tenkning, gamle institusjoner fikk med ett nytt liv. Ordet «katolsk» var igjen i ferd med å bli et tungtveiende begrep i europeisk tenking. Han unnlot heller ikke å benytte seg av beslektede eller synonyme uttrykk som «holistisk» og det mer kjente «universell». Sammenstillingen av ordene «universell» og «konkret» ble til nøkkelbegreper i hans teologi, en slags alfa og omega, siden Gud var det universelle og Hans Sønn en konkretisering av denne - Kristus var kort sagt det konkrete universelle i samtidens teologiske taleform.

Selvsagt var det nok av dem som kritiserte paven for å være «nyplatoniker», «mystiker», «estet», og så videre. Men siden disse aldri hadde positive og kreative ideer å sette i stedet, falt kritikken til grunnen. Kunsten florerte derfor under Hadrian VII, likeså filosofi og religiøs tenkning – hans program fikk stor gjennomslagskraft. Samtidig skjedde det hele i dialog med Øst-Kirken, våre ortodokse brødre og søstre. Kirken var på ny begynt å puste «med to lunger», ble det hevdet, noe den ikke hadde gjort på over tusen år. Han inviterte alle kristne som verken var katolske eller ortodokse til å delta i dette foretaket. I løpet av få år var Hadrian VII den mest innflytelsesrike pave på flere hundre år. Verdens 1.5 milliarder katolikker hadde i denne mannen fått en leder som visste å lede dem.

For Hildebrand D'Este var alt dette det viktigste som var skjedd i hans liv. Hans tro på Kirken og pavedømmet var sterkere enn før. Han regnet seg som lykkelig utvalgt til å tjene en slik pave. Han ønsket hver ny dag velkommen i sikker tro på at den ville styrke Kirkens liv ytterligere og befeste troen i dens medlemmer. Mens tidligere paver lett hadde latt seg paralisere av vantro og overtro i tiden, var ånden nå en helt annen. Frafall og kritikk ble møtt med positive tiltak og det var sannelig ikke Kirken som satt fattigslig tilbake. Selv hadde Hildebrand tatt opp igjen sine gamle kunster som diktning og maling, evner han hadde forsømt etter at han

begynte å tjene Kirken. Hadrian hadde fornyet i ham troen på at mennesket var skapt i Guds bilde og fikk delta i en evig pågående skaperakt.

Noe nytt og etter manges mening litt sært trekk ved denne paven var hans forhold til dyr – han kunne ikke leve uten hunder. Derfor holdt han seg med et par enorme Newfoundlandere i pavepalasset. Det de aller færreste visste var at en av pavens forgjengere hadde latt bygge et hageanlegg – med svømmebasseng – på taket av selve palasset, og der kunne hundene utfolde seg fritt, gjerne sammen med noen sveitsergardister eller andre ansatte i Vatikanet. Stedet hadde med dette gjenvunnet mye av Paradisets prakt. Det som var en godt bevart hemmelighet innenfor Vatikanets murer var at paven fortsatte å røke pipe etter at han ble valgt – han var like avhengig av denne som av hundene. Men en hemmelighet lik denne måtte lekke ut. I stedet for sur kritikk og store spørsmålstegn var det gått sport i at besøkende eksellenser og statsoverhoder ofte skjenket en pipe i gave etter en audiens med Hans Hellighet, vanligvis av engelsk fabrikat, eller en irsk Peterson.

Mer originalt enn alt dette tilsammen var at paven hadde en sønn, som var ortodoks prest. Han var blitt unnfanget i pavens yngre år – selvsagt – den gang han vokste opp i Kina som første barn av en engelsk misjonsfamilie. Der hadde han vært svært knyttet til en norsk kinesiskstuderende, og resultatet ble en sønn. Men hans kirkelige kall

vokste seg sterkere med årene, og de to giftet seg aldri. Da paven trådte inn i presteseminaret, var sønnen gammel nok til å ta vare på seg selv. Alt dette var ikke kjent for verden, i motsetning til hunder og piper. Faktisk var Hildebrand en av ytterst få som kjente til dette forholdet. Den ortodokse sønnen arbeidet i patriarkatet i Fanar i Istanbul og hadde en høy rang der. Hver gang han kom på besøk til Roma, var det aldri på offisielt vis, med offentlige notiser og æresbevisninger. Han bare dukket opp og ble sluppet inn i pavepalasset av folk som ikke visste hvem han var. Men de som så ham komme og gå mente å vite at han var en viktig økumenisk kontakt. At de to spiste sammen, lekte med hundene og svømte om kapp på taket, visste bare noen ganske få.

Pavens privatsekretær var en briljant Oxfordstudent, sønn av en fremtredende katolsk adelsmann, The Duke of Nordfolk. Han hadde et navn som italienerne aldri klarte å uttale, ikke engang tilnærmelsesvis: Gervais, oppkalt etter en gammel engelsk helgen. Spydige tunger ville ha det til at han var hund nummer tre.

Og hvem stelte for ham, tok seg av paven i det daglige? Hans to søstre – intet mindre. Vanligvis fulgte nonner fra pavens hjemtrakter med til Roma og ble installert i pavepalasset. Ikke så i dette tilfellet. Dette var svært kjent og skapte ikke problemer. De to – Imogen og May – viste seg aldri offentlig, men alle visste at de bodde der oppe. Søstrene ble somme

tider referert til som pavens «fugler», hvorfor vites ikke. Dette pontifikatet var noe nær et familieanliggende. Ikke rart at han ble kalt en renessansepave – det var jo det han var. Hadrian var bare 70 år, og Hildebrand håpet at han ville slippe å overleve ham. Et liv uten denne paven var utenkelig. Å få tjene denne paven var det aller største privilegiet i hans liv.

Han så på klokken – gjestene fra Norge kunne komme når som helst.

Og hvorfor i all verden hadde han satt dem stevne her oppe?

Det hadde lite med været og utsikten å gjøre. Dette var det eneste stedet i Vatikanet der de ikke kunne overhøres. Ellers hadde veggene ører hvor de enn beveget seg. Han hadde svidd seg på dette flere ganger. Her oppe følte han seg derimot helt trygg. Den såkalte "lanternen" øverst i Michelangelos kuppel minnet ham egentlig om Bramantes kjente *Tempietto*, den lå ikke så langt unna.

Nå var det visst noen som kom. Det måtte være karmelittene fra Norge. Den yngste av dem var etter sigende klosterets kokk, den eldste en spansk adelsmann med blått blod i årene: Rafael Jesus Maria Sotomayor de Zulueta sto det på arket han hadde fått. Den yngste av dem het bare frater Andreas, etternavnet manglet tydeligvis. Vaktene nede hadde fått beskjed å ikke å slippe andre opp enn disse. Veien var anstrengende. Først tok du

heisen opp til kuppelens hvilepunkt, det beltet som kuppelen hviler på, der du kunne gå inn i avsatsen som løp rundt det hele og hvor du ser rett ned i kirkerommet; her gikk gitteret så høyt at ingen kunne klatre over, mange hadde forsøkt det. Dernest måtte du klatre opp uendelig mange trappetrinn i en passasje som ligger mellom de to kuplene, den ene utenpå den andre. For Peterskirkenes kuppel var dobbel og det var et mellomrom mellom de to, noe ingen kunne se utenfra. 500 trappetrinn ledet til toppen, de var festet til den innerste kuppelen. Man ble alltid rådet til ikke å se seg tilbake under oppstigningen og her var nok av skrekkhistorier om dem som ikke hadde fulgt rådet (ikke ulikt den største av pyramidene i Giza).

To karmelittbrødre i sine brune kapper dukket med ett frem rundt hjørnet. Han gikk dem i møte med åpne armer.

- Velkommen til Vatikanet!
- Takk! Kom det unisont fra de to.

Den eldste, pater Rafael, hadde et distingvert og forfinet ansikt. Han måtte være rundt førti år gammel, ikke mer enn 170 cm høy, håret var kullsvart rundt en litt tidlig ervervet isse. Han var omtrent det adeligste Spania kunne oppdrive og hadde gitt fra seg tittelen som greve til sin yngre bror da han gikk i kloster. Han var visstnok en internasjonalt anerkjent autoritet på bibelske manuskripter. Hvorfor han havnet i Norge er uvisst,

men han hevdet selv at der fant han arbeidsro, noe hans mange publikasjoner lot til å bekrefte.

Hans ledsager – frater Andreas – var i begynnelsen av tredveårene, med brunt hår og brune øyne, spenstig kropp som verken var for tykk eller for tynn, kronet av et åpent og vennlig ansikt. Han skulle altså være klosterets kokk, etter sigende, og hadde fått en liten ferie da han fulgte med Rafael til Kairo - for å slappe av mens pateren deltok i en internasjonal kongress. Sannsynligvis var han på jakt etter Fororientens kulinariske gleder. Han virket mektig imponert over utsikten fra toppen, og feiret dette med å legge en liten pakke snus under overleppen. Den kom fra en rund eske han hadde i venstre lomme av den brune drakten. De var et litt underlig par disse to, svært knyttet til hverandre, lot det til, men så forskjellige og selvstendige av vesen at mer enn broderlig kjærlighet aldri var blitt antydnet om dem.

Når de sto her oppe, var det fordi de var blitt bedt av pater Emiliano, Vatikanmuseets direktør, til å bistå Hildebrand i å løse et mysterium som for tiden bekymret alle som hadde med driften av den vatikanske basilika å gjøre. De hadde vist seg dyktige til slikt ved tidligere anledninger, og universitetet Cherubicum borte ved Quirinalet ble altså nevnt som et eksempel, men det var også snakk om noen tilskikkelser i Jerusalem og

Istanbul. I alle fall var de et underlig radarpar, disse to - ingen av dem minnet om Sherlock Holmes eller dr. Watson.

Den direkte årsaken til at de tre møttes her oppe, var altså at her kunne de ikke overhøres.

- Hvor er dere innkvartert?
- I Casa Santa Martha.
- Fungerer det?
- Ja da, alt tyder på at det er et ideelt sted for et lite besøk hos dere.

Rafael virket litt utålmodig der han sto. – Hva gjaldt saken? Det måtte være noe utenom det vanlige, siden de var blitt stanset på vei hjem fra Kairo, på flyplassen Fiumicino, og dirigert hitover. Italiensk politi hadde møtt dem ved foten av landgangen på flyet og ledsaget dem direkte til pater Emiliano i hallen hvor bagasjen deres havnet.

Hildebrand lente seg mot gjerdet og så utover byen. Hvit marmor og travertin reflekterte det skarpe høstlyset og ga det hele et skinn av å være et noe nær et fatamorgana. Han pekte raskt ut de viktigste landemerkene før han svarte:

- Der ser dere Quirinalet, der Lateranet, der ligger Colosseum, Campidoglio er lett synlig ... Han fortsatte slik en stund.

Pater Rafael kremtet som tegn på utålmodighet – hvorfor var de her?

Så kom det kort og kontant:

- Det spøker i Peterskirken ...

Rafael klarte ikke å holde latteren tilbake.

- Du kan le, du, padre, men det er virkelig nok til at ingen vil oppholde seg der inne etter mørkets frembrudd – hverken arbeiderne, prestene, musikerne, eller hvem det måtte være ...

Frateren sto bare og iakttok eksellensen uten å fortrekke en mine.

De lysebrune øynene hans nektet å avsløre hva han tenkte i sitt indre.

- Og hva for slags spøkelse er det dere har ervervet dere?
- Spøkelser, frater, korrigerte eksellensen.
- Ja?
- Fem personer i tempelridderdrakter er blitt observert igjen og igjen ved nattetid. De later til å lete etter noe, og synet av draktene er mer enn nok til å holde nysgjerrige på avstand.
- Og dette tar dere på alvor? Rafael trodde ikke sine egne ører.
- Ja – det var ikke slik først, men den det er slik nå.
- Hvorfor det?

- De later til å resitere et eller annet ... på latin ... og ingen som har hørt dem ønsker å høre denne lyden igjen. Den siste som rømte kirken i vill panikk var titulærorganisten vår, en stor virtuos, som satt og øvet ved nattetid. Med ett hørte han noe som nærmet seg stedet der han satt. Lyden var grov, guttural og intens - umusikalsk, for å si det enkelt. Taktfast kom den nærmere og nærmere. Han klarte å fatte seg såpass at han fikk slått av orglets motorer før han bykset av sted mot en av utgangene. Dere kan få treffe ham om dere vil.
- Andre vitner?
- Mange – arbeiderne, det er de som kommer når kirken stenger. De påstår at lyden først kom nedenfra, fra pavekrypten, altså kirkens underetasje, og kom så nærmere og nærmere. En av dem så deretter noe som satte frykt i ham for livet: Fem menn i gamle drakter beveget seg i en slags prosesjon rundt en av pilastrene, de enorme pilarene som bar kuppelens rotunde. Rundt og rundt gikk de mens de sang, eller brummet, han fant ikke ord for å beskrive den forhatte lyden. Infernalsk var det eneste som falt ham inn – lyden kom NEDENFRA i dobbelt forstand.
- Hva slags drakt var det de bar? undret Andreas seg.

- Vi er kommet til at tross mange og sprikende vitnemål skal det dreie seg om tempelridderkostymer, fra middelalderen. Folk som har sett dem er ikke alltid sammenhengende i sine forklaringer ... tallet på dem varierer sterkt, det gjør også høyden deres og altså denne ugjenkjennelige stemmebruken. Ingen vågde seg på å imitere den. En av våre *Sanpietrini* - en fellesnevner for alle som arbeider her - mente at han først hadde sett dem gå rundt rotunden som bærer kuppelen. Men de andre sa seg ikke enige i dette. Opptrinnet hadde gjentatt seg tre-fire ganger før folk tok skrekken - og nektet å gå inn i den vatikanske basilika ved natte-
- Har du prøvd? sa Andreas henvendt til Hildebrand.
- Selv har jeg forsøkt å iaktta fenomenet, men uten resultat. Det var ingenting å se, ingenting å høre. Jeg gikk rundt omkring og hadde stedet for meg selv i timesvis, sammen med min sekretær, Don Lorenzo.

Rafael så nokså forvirret ut der han sto – hadde de forsinket hjemreisen fra Kairo til Oslo på grunn av noen ministranter som lekte seg, kanskje noen korgutter, eller speidere?

Frater Andreas smilte litt skjevt mens han spurte eksellensen om flere detaljer.

- Hvor ble de av – hvordan forsvant de?

- De var med ett som sunket i jorden – helt stille ble det og.
- Er italienere overtroiske?
- Enormt – mange tror det er keiser Nero som har begynt å røre på seg ... ting har skjedd før der nede, særlig under pavekrypten, i den romerske nekropolen hvor Sankt Peters ben ble funnet. Til sist var det helt umulig å finne arbeidere ...
- Ærlig talt – hvorfor blir dette tatt på alvor på et sted som dette? Vatikanet er fullt av sylskarpe hjerner og rommer til enhver tid noen av verdens lærdeste menn? Jeg skjønner fortsatt ikke hvorfor vi stå her denne ettermiddagen, fenomenet vil jo opphøre av seg selv? Rafael stirret bestemt på Hildebrand.
- Hvorfor? Det kan jeg betro dere – men bare så lenge vi befinner oss her oppe. Hildebrand lekte med ringen sin, den var et syn av gull og edelstener.
- ??
- Vi setter dette i sammenheng med rykter som har utgått fra Midtøsten og som hevder å vite at en sensasjonell arkeologisk skatt er blitt smuglet ut av Israel og har havnet i Vatikanet et sted.
- Så alvorlig er dette.
- Forteller du oss at dere ikke vet hvor denne skatten befinner seg?

- Vi vet nesten ingen ting ... Vi har bare grunn til å tro at det dreier seg om viktige og ekte gjenstander.
- Men ikke hvilken skatt det dreier seg om?
- Riktig!
- Og slett ikke hvor den er havnet?
- Korrekt! – Noen har foreslått at den befinner seg i pavens soveværelse ... han samler jo kunst!

Så ble det opphold i samtalen - de to fra Norge tenkte så det knaket. De konfererte ved å granske øynene på hverandre. Hildebrand virket også en smule utålmodig:

- Tar dere på dere oppdraget? Spørsmålet kom nølende, bekymringsfullt, mens ringen ble flittig kjærtegnet.
- Hva skal vi forstå med oppdraget?
- Å undersøke hva dette er for noe ... hvem det er som er kommet på visitt - kanskje for å finne skatten det snakkes om!
- Klarer dere å holde aviser og TV utenfor?
- Ja da, slikt kan vi.
- Hva med italiensk politi?
- De vet ingenting, det er best slik, vi er dessuten en suveren stat og har eget politi.
- Og paven?

- Han er selvsagt orientert om saken ... og ikke så lite interessert.
- Vet han at vi er kommet?
- Ja da, han hadde ingen innvendinger. Han har mest av alt lyst til å se dette fenomenet med egne øyne, men får ikke lov å delta i letingen av sveitsergardistene. Vi tar ingen risiko med pавens liv.

Alle tre var fullt på det rene med at kirken rommet historisk materiale fra de siste to tusen år. Den ble besluttet reist da den gamle Peterskirken, keiser Konstantins kirke, begynte å vise tegn til å svikte i sine fundamenter. Det tok nesten 200 år før den nye sto ferdig, den hadde kjent over 30 paver som byggherrer og alle tidens store arkitekter arbeidet der: Bramante, Michelangelo, Bernini, Maderno – hele listen igjennom. Starten var i år 1506 og innvielsen fant sted i 1626, skjønt mye arbeid gjensto å fullføre. Kirken ble 212 meter lang, fra inngangsportalen til apsis, og toppen av kuppelen var 137 meter over gulvet. Her er to underetasjer: pavekrypten og den antikke nekropolen, der de har funnet apostelen Peters grav. Denne ligger like under pavealteret. Mer enn 120 paver ligger begravet her, samt en del andre notabiliteter, derav to kvinner – dronning Kristina av Sverige er en av dem.

Den største sensasjonen var stadig gravgaten under, den som var blitt dekket til og senere glemt da den første basilika ble reist. Den ble gjenoppdaget og utgravd i 1939 og det hersket liten tvil om at man hadde

funnet Peters grav. Konstantins kirke var opprinnelig et gravkapell, i form av en basilika, slik keiseren skulle reise over så mange martyrgraver i Roma. Med tiden fikk den et fast alter og ble brukt som kirke. Den ble raskt pilegrimskirke nummer en i Roma, og folk glemte at byens domkirke i Lateranet ble bygget først. Kuppelen hvor de sto var verdens største både i høyde og diameter – du kunne plassere den over en av pyramidene i Giza!

Hildebrand delte ivrig fakta om Peterskirken, den var hand barn, fikk de inntrykk av. Nå vendte han oppmerksomheten fra ringen og til karmelittene:

- Hva sier dere?

Ingen svarte med en gang. Omsider kom det:

- OK - vi får prøve da.

Det var denne frateren uten etternavn som svarte på begge vegne. Rafael bare nikket til samtykke. Var det den unge som bestemte? Tiden ville vise, tenkte eksellensen.

Vel ferdig i høyden gikk de ned til pavekrypten, etasjen noen meter under gulvet i kirken. Her befant de seg på gulvnivå i den konstantinske basilika og her lå det paver overalt. Noen søylerester fra den første basilika møtte dem ved inngangen. I et kapell rundt hjørnet fantes det mosaikkrester fra den gamle kirken. Her var fullt av besøkende og vaktene forsøkte hele tiden å få dem til å dempe støynivået – alle snakket i munnen på alle.

Sarkofager i alle fasonger sto langs veggene, enkelte hadde egne sidekapell. De gjenkjente mange av navnene, Hildebrand pekte ut og identifiserte dem som lå litt avsides. De moderne pavene hadde meget vakre, og enkle, graver, noen lå nede i gulvet. Andre bodde i sarkofager som tiden hadde herjet med, flere var uten lokk (og uten lik). Folk forsøkte hele tiden å forsere sperringene som var satt opp, men vaktene hindret dem. En kvinne fra Orienten smatt med ett under en sperring og pilte avsted på egenhånd. Hele fire vakter måtte til for å få henne tilbake, men da bråket hun slik at de bar henne ut av kirken. Der ble hun tatt hånd om av politiet.

Igjen var det ro og høytid som rådet. Noen knelte og ba, andre plasserte blomster ved sin yndlingspaves grav.

Etter å ha tilbragt en halv times tid her nede, fortsatte turen til gravgaten under, nekropolen som var blitt gjenoppdaget under arbeidet på Pius IX' s grav og som ingen hadde sett siden Konstantins arkitekter murte et betonggulv over. I 1939 hugget de seg ned til takhøyden i de antikke gravene, takene var stort sett fjernet og de kunne se ned i rikt dekorerte gravkamre. Her var helt stille, levenet ovenfra nådde ikke ned hit. Denne skjendingen av graver mente enkelte var den direkte grunn til at keiser Konstantin først ble døpt på dødsleiet, nevnte Hildebrand som et slags apropos.

Igjen var han et oppkomme av kunnskaper.

Konstantins arbeidere fylte det hele med jord, for å stabilisere gulvet de var i ferd med å støpe. Men i 1939 kom arkeologene til, og i aller største hemmelighet grov de ut den gamle nekropolen – gravbyen – som må ha løpt langs Via Cornelia, altså parallelt med den veddeløpsbanen – sirkus – som var privat keiserlig eiendom og ble benyttet til forsoningsleker etter byens brann i 64. Som del av lekene – *ludi* – henrettet man forbrytere, i dette tilfellet kristne som var blitt anklaget for å ha vært ildspåsettere. Apostelen Peter var en av dem. Det er dette Johannesevangeliet omtaler i siste kapitel når Jesus forteller Peter at når han blir gammel skal han «strekke ut sine

hender og gå dit han ikke vil», et uttrykk for å bli korsfestet. Men det er kilder som hevder at han ble korsfestet lenger borte, på Gianicolohøyden et sted.

I alle fall: Peter ble gravlagt på dette stedet av andre kristne, og det er nok av dem som mener at hans grav var den første på stedet, siden den ligger helt øverst i det skrånende terrenget. Siden fortsatte man å begrave døde her, kristne som hedninger, og gravgaten ble lengre og rikere ettersom tiden gikk, helt til Konstantin besluttet å bygge sin basilika over Peters grav. Det er bare en del som er utgravd, for man har funnet graver så langt ned mot Tiberen som til Castel Sant' Angelo. Men ingen vågde å grave lenger enn *hit!*, Hildebrand slo på veggen som markerte slutten på nekropolen. Så fulgte de gravgaten til sitt høyeste punkt og sto nå ved stedet der arkeologene hadde funnet den primitive graven til Peter – like under pavealteret. Dette hadde Konstantins arkitekter kjent til.

Frater Andreas ville se inn i noen av de store sarkofagene som sto langs gravgaten. De var høye og han trengte noe å stå på. En tom kasse ble funnet bak en av disse, og ved hjelp av denne kunne han se ned i de tomme sarkofagene. Mange av dem var betydelige kunstverk og stammet fra rikmannsgraver. Slike sarkofager var alltid tomme når arkeologene fant dem, benrester var blitt fjernet for lengst og lagt til hvile annensteds. Andreas tok seg svært god tid, syntes de andre to.

- Ser du noe der nede?

Han nølte litt før han svarte:

- Bare spor av meisel overalt ...

Likevel insisterte han på å ta en kikk på de andre sarkofagene også – med samme resultat.

Veien ut gikk gjennom et kapell like ved pavekrypten, her var det helt stille nå, mørket hadde falt på og krypten var stengt for besøkende. Så fulgte de en korridor som førte ut av bygget, og med ett sto de ute i det fri, like ved sakristiet i Peterskirken.

Hildebrand gikk med dem den korte veien bort til Casa Santa Martha. Han ga dem sitt telefonnummer og ba dem ringe neste morgen etter frokost. Så gikk de hver til sitt.

KAPITTEL 1

JERUSALEM

- to måneder tidligere

*

Jerusalem hadde kledd seg i høstens farger. Noen grønn by hadde den aldri vært, men det monn av vegetasjon som preget livet utenfor Suleimans bymurer kunne varsle om at vinteren var i anmarsj. Gresset gulnet, trærne ble fattigere på løv for hver dag som gikk og bakken ble dekket av blad i alle regnbuens farger. Fotografer og malere hadde en langt mer spennende oppgave enn i sommerhalvåret. Men det ble tidlig mørkt, og de som ville forevige murene på denne årstiden hadde ikke så mange timer på seg om ettermiddagen. De startet heller grytidlig for å få med seg mest mulig. Forestillingen om et nytt Jerusalem som erstatning for paradisetts hage er en fattig ide. Jerusalem er en stenørken innenfor murene - men stenene taler som på intet annet sted.

Turistene flokket til byen, som alltid, til tross for at spenninger mellom de to befolkningsgruppene - palestinerne og israelere - hadde tiltatt de siste ukene. Det begynte i Gaza, som vanlig, og spredte seg så over hele den okkuperte vestbredden. Men turistene ble aldri direkte berørt av konflikten, med mindre basaren eller tempelhøyden stengte. Men her var alltid mye mer å se. De gikk Via Dolorosa som de pleide (den de alltid går i feil retning). De besøkte restene av byens liv gjennom mange historiske faser (inkludert Davids by). De stakk innom alle kirkene, oppsøkte gamle og tomme graver (disse omgir byen på alle kanter). De gikk til fots gjennom vanntunellen fra Gihon i Kedrondalen. De fortsatte den gamle brolagte veien fra Siloadammen opp til den arkeologiske parken ved tempelplassen. De sto i kø for å komme under jorden og se de deler av tempelmuren som ikke kan sees utenfra. De myldret som maur inn og ut av det store stenbruddet som ligger under den gamle bykjernen, den som går like til tempelplassen. De gikk shopping i den jødiske bydelen siden basaren i den gamle var stengt i solidaritet med et eller annet.

Den eneste følelse de tilreisende hadde med friksjonene i byen var grupper av demonstranter foran Damaskus porten, der trappene hadde en slags teaterformasjon. Soldatene på stedet ladet sine geværer med gummikuler i fall det skulle bli uro, ambulanser innfant seg i forkant av spetakkelet de visste måtte komme. På slike dager forsøkte guidene å lede gruppene sine opp mot Jaffaporten før smellene kom, de som alltid ble akkompagnert av hyl og skrik.

Ambulansene strøk forbi med sjingrende sirener og vitnet om at noen var skadet. Flere skudd kunne høres - menneskers blod blandet seg nesten umerkelig med fargeprakten på høstens løv. Det kunne virke som om de to hørte sammen.

De som ikke torde følge ruten langs murene, søkte opp Nablus Road, den som fører fra Damaskusporten, forbi Gordon's Tomb, til St. Etienne, den franske bibelskolen som bare ble kalt Ecole, og til St. George, den anglikanske katedralen, et beskjedent bygg som forteller om en verdenskirke i miniatyr, den anglikanske, som var resultatet av det engelske imperiet, det eneste som i omfang hadde klart å overgå det romerske, men ikke i varighet.

De som fant det tryggest å forsvinne inn Damaskusporten, måtte albue seg frem gjennom en ny folkemengde som ville ut og slutte seg til demonstrantene, men ble hindret av soldater. Turistene slapp alltid frem og kunne fortsette ned en av hovedgatene i den gamle bydelen, den delen som tilhørte palestinerne. Men her var basaren stengt, sikkert fordi det var fredag og tempelhøyden var lukket for alle slags besøkende, nettopp for å unngå bråk. Alle visste at fredagen var et vanskelig tidspunkt for å besøke gamlebyen.

Sultan Suleiman den stores vakre murer fra 1600-tallet var ment å skulle pryde de hellige stedene - muslimske, jødiske og kristne – og fungerte dårlig som forsvarsverk. Meningen hadde heller vært å skulle trekke folk inn til helligdommene, lokke dem inn og verne om de besøkende. Men fredager var blitt unntaket i dette fredsarbeidet, og det var av nyere dato.

Så blåste hele spetakkelet over og helgefreden begynte å senke seg.

Sirenene som varslet at sabbaten sto for døren, var nettopp hørt over hele byen, den kunne minne om en flyalarm. En ny dag var begynt – sabbaten - og den gamle var gått inn i historien lik så mange andre fredager, fulle av spenninger og kanskje også av konfrontasjoner og sammenstøt. Disse angikk ikke derfor turister og pilegrimer, bare dem som bodde i byen. De kalte den fortsatt «Den hellige stad» og visste best av alle at der det hellige finnes, der finner vi også det motsatte. Hellighet tiltrekker seg ufred, vannhellighet, strid og hat. Hvorfor det er slik, er det ingen som tør si med sikkerhet. Men alle som bor her vet at slik har det alltid vært, særlig i Jerusalem. Godt og ondt, lys og skygge, sannhet og løgn - slike kontraster benyttes alltid i et forsøk på å beskrive byen. Den hellige stad er en stad hvor det står strid om helligheten – alt sammen såre menneskelig.

*

Det var blitt kveld, det var blitt stille igjen, og aftensmåltidet i Ecole Biblique, nr. 6 Nablus Road, var slutt for lengst. Lærere og studenter spiste sammen i det store refektoriet, her var like mange kvinnelige som mannlige studenter. De eneste som ikke hadde adgang var barn og dyr. Felles måltider var en måte å

følge opp undervisning og studier. Refektoriet – spisesalen – kunne til tider minne om et stort auditorium. Alle hadde noe de ville lufte, og støynivået steg og steg, inntil prior ringte med en liten bjelle og alt ble momentant stille. Takkebønnen ble svart med et rungende Amen. De som hadde lidd under kakofonien svarte *Deo Gratias* – Gud være lovet – halvt i spøk.

Nå satt noen av patrene tilbake og røykte etter en lang og arbeidsom dag, en dag med studier, forelesninger, kanskje også en arkeologisk utflukt. Flere av studentene hadde sluttet seg til dem, slik de pleide, og ville gjerne delta i samtalen. De kom fra alle verdenshjørner og søkte til denne lærdommens paulun for å lære bibelens verden bedre å kjenne. Her inne, bak høye murer, fantes et av verdens beste biblioteker hva bibelvitenskap angikk. Grunntanken bak Ecole var nemlig like aktuell i dag som den gang skolen ble grunnlagt: at Bibelen best bør studeres *in situ* – eller *sur place*, som pater Lagrange, skolens grunnlegger, sa det.

Praten gikk om nye bøker, om nye gjester til Jerusalem, om fransiskanernes siste utgravninger i Galilea, i Jordan og lignende. Hovedtema denne kvelden ble de rykter som svirret i byen om nye, og strengt hemmelige forsøk på å utforske tempelhøydens underjordiske hemmeligheter – alle de tomrom som var skjult for besøkendes øyne: grotter, cisterner, stenbrudd, og lignende. Kong Herodes den store hadde utvidet plattformen der templet hadde stått, på alle kanter unntatt mot øst. Dette lot seg kun gjøre ved å bygge kraftige

bærestrukturer, disse gjorde at deler av plattformen var hul inni, den hang så og si i løse luften. Kong Salomo hadde begynt dette arbeidet, for da hans far David kjøpte treskeplassen øverst på Moriafjellet med tanke på et tempelbygg, var det ingen kvadratisk plattform her, slik vi er vant til å se det. Plattformen ble til ettersom tempelet ble reist. Med tiden ble plattformen stadig større. Det ble også strukturene under.

Problemet var at hele plattformen – gammel som ny - var muslimsk helligdom for tiden. Adgangen til verdenen under var strengt forbudt for ikke-muslimer, normalt også for dem. Ansvar for hele anlegget lå stadig hos kongen i Jordan. Hva muslimske eventyrere hadde oppdaget der nede, fikk verden aldri vite. Men engelske reisende hadde sluppet til for et par hundre år siden og kunne fortelle om mange og store «hull» i grunnfjellet. De hadde klart å tegne et kart med de viktigste av disse innfelt så nøye det lot seg gjøre. Det var den gang.

- Har ikke Ecole de beste relasjoner med kongehuset i Amman?
- Jo, svarte en av patrene – husk, det var vi som i sin tid utgrov Qumran. Men saken er at det er det høyere presteskapet som bestemmer over tempelhøyden, og kongen vil neppe trosse dem, skjønt han har ansvaret når det kommer til stykket.
- Kjenner dere ingen av klerkene?
- Nei, ikke en eneste en ...

- Hva med de jødiske myndighetene?
- De er de siste som får slippe til!
- Er det ingen som for tiden arbeider under tempelplattformen?
- Ikke det vi vet.

Pater Robert stappet seg en ny pipe mens han la ut om noe som angikk temaet.

- For en del år tilbake gjorde de – med kongens tillatelse – noe helt utilgivelig. De visste at det en gang i tiden hadde vært en synagoge nede i hallene – kalt «Salomos staller» – og de laget en nedgang til denne *ovenfra*, fra tempelplassen, nærmere bestemt dens sydøstlige hjørne. Derpå restaurerte de synagogen, det vil si: det som var igjen av den. Ingen av oss kommer inn der, ingen, til tross for at vår skole har vennskapelige forbindelser til alle aktører her nede: jøder, muslimer, andre kristne.

Han avsluttet dette med å sende nok en røkring opp mot taket. Der hang den og understreket poenget på sin egen spesielle måte.

- Har de ødelagt den herodianske takpryden der nede?
- Det går vi ut ifra ... av den er det bare tegninger tilbake ... og noen fotos.

Den franske bibelskolen var en av Jerusalems og verdens mest distingverte. Den ble grunnlagt i 1890 og den store kirken i bysantinsk stil sto ferdig i 1900. Denne var bygget over restene av en tidligere kirke, opprinnelig grunnlagt av keiserinne Eudokia i 429. Denne var blitt ødelagt av araberne i 641, men korsfarerne reiste et nytt bygg, som ble ødelagt i sin tur. Dagens kirke hviler altså på restene av den gamle, på stedet der den hellige diakonen Stefanus skal ha blitt lynchet ifølge Skriften. Den bærer martyrens navn - på fransk: St. Etienne. Eudokia selv ble begravd her et sted. Kirkens forgård har samme mål som før, det samme gjelder den moderne basilika, og slik har skolen gjenopptatt stedets gamle tradisjoner. Nær kirken var det fra først av reist et stort kloster, til Guds ære og sjelenes frelse. Og det var på dette klosterets grunn at moderne vitenskapsmenn levde og arbeidet i dag, i en institusjon som var viden kjent.

Ecole, som den bare kalles, ble et supplement til fransiskanernes Studium Biblicum. De to utfylte hverandre uten noen form for rivalisering, det kristne Jerusalem hadde plass for begge. Men det var fransiskanerne som hadde fått i oppdrag av paven å være Det hellige lands voktere, derfor hadde de en *pater Custos* – ordrett en *vokter* – som ledet dem og som hadde en biskops status. Brødrene i kustodiet var italienere alle sammen mens Ecole var franske dominikanere.

- Dersom vi virkelig hadde villet arbeide på tempelplassen, måtte vi ha gjort større anstrengelser den gang vi var del av Jordan. Etter krigen i

1967 ble det alt sammen innlemmet i Israel, og motsetningene mellom jøder og arabere umuliggjorde et arkeologisk fremstøt på tempelplassen. Men andre forhold spiller også inn. Da staten Israel ble grunnlagt i 1948 var det under forutsetning av at det ble en to-stats-løsning, med et delt Jerusalem. Men utviklingen har lenge gått i motsatt retning – staten Israel overtar, eller «spiser opp», det palestinske territoriet. Pateren fikk et fortvilet uttrykk i ansiktet da han sa dette siste.

- Og dersom Jerusalem blir hovedstad og tempelhøyden ikke lenger administreres fra Jordan, men fra Jerusalem? – En av studentene ville gjerne ta diskusjonen et steg videre.
- Det blir jo hypotetisk å snakke om, fortsatte pater Robert. Ett er sikkert: da ville de mest ortodokse jødene, samt de ivrigste sionistene, forsøke å reise et nytt tempel – et tredje. Og da er vi virkelig kommet opp i vanskeligheter.
- Men ville den israelske stat akseptere noe slikt?
- Neppe, det avhenger av politiske forhold i hele regionen og indre politiske forhold i Israel.
- Avisene er fulle av konflikter som ofte får en voldelig utgang?
- Ja ... og verre kan det bli dersom den jødiske verden bestemmer seg for å gjenerobre tempelhøyden. Den er både muslimsk og jødisk helligdom.

- Og kristen ...?
- I mindre grad.
- Er det virkelig de som arbeider for å få reist et nytt tempel? – Spørsmålet kom fra et vitebegjærlig hode blant studentene.
- Besøk «The Tempel Institute» over i den jødiske del av Gamlebyen! De hevder å ha alt klart til en start på verket – de har sogar laget kopier av de hellige gjenstandene fra templets indre.
- Et tredje tempel?
- Riktig.
- Med prester og ofringer?
- Sannsynligvis ...
- Og hvordan forholder staten seg til dette?
- Svært avvisende. Israel er ikke primært en religiøs stat ... Men politikken her nede må alltid ta hensyn til konservative jødiske følelser.
- Luftes dette i media? Spørsmålet kom fra et nytt hold denne gangen.
- Mer og mer ...
- Hvorfor det?
- Sionistene hevder at tiden nå er moden ...
- Og hva kan skje?
- At de forsøker å erobre tempelhøyden på en voldsom måte.
- Er det virkelig mulig?

- Tviler på det – da fikk staten virkelig bruk for soldatene sine ... Glem ikke at Israel er omgitt av mer enn 300 millioner muslimske arabere, og alle ønsker de å se slutten på den moderne staten – kaste dem i havet alle sammen!
- Og hva skal til for at det hele settes i bevegelse?
- Vet ikke – det er umulig å si i dag.
- Kanskje et nytt funn? – Spørsmålet kom denne gangen fra en som hadde sittet og lyttet til samtalen uten selv å ta del i den.
- Hva da?
- Noe fra det gamle templet: Paktens ark, for eksempel! Babylonerne tok den med seg østover, er det blitt hevdet. Men tenk om det heller er slik at den ligger gjemt et sted her i byen – for eksempel i grunnen under moskeene på tempelplassen?
- «For eksempel» ... dette blir litt vagt.
- Men samtidig svært konkret?

Pater Robert banket ut pipen på et askebeger. Straks begynte han å stappe en ny.

Studentene så spørrende på pateren. - Levde de alle på en tikkende bombe?

Neppe, lød svaret. Hele verden passer på hva som skjer i dette hjørnet av Midt-Østen. Ytre aktører har vært avgjørende ved mange anledninger, også i moderne tid.

Slik beveget samtalen seg frem og tilbake inntil det var på tide å «trekke seg tilbake», som det heter på klostersproget. En etter en forsvant de, hver til sine gjøremål. De la seg tidlig her nede, senest klokken ti. Minareten i moskeen ved siden av ville vekke dem presis klokken fem neste morgen, enten de ønsket de eller ikke.

*

Samtidig som denne praten fant sted nede i refektoriet, satt pater Hyacinth med hodet i hendene på sitt kontor. Han sukket tungt, det hørtes nærmest som stønn. Han så deretter på klokken; pater Custos kunne dukke opp når som helst. Dette var første gang han ville betro seg til noen om funnet de hadde gjort. Men ville det bli lettere å bære av den grunn? Han hadde sine tvil. Skolens franske rektor var 62 år gammel, ungdommelig av utseende, en bibelvitenskapens ridder. Men nå var altså hans evner satt på prøve. Dette klarte han ikke å håndtere alene, fransiskanerne måtte komme til unnsetning, skjønt han hadde foretrukket å holde fakta for seg selv. Men de var allerede to som kjente til det: han selv og

Ibrahim, en av de palestinske ansatte; han var blitt pålagt å ikke nevne hendelsen for en sjel, dette var forbundet med livsfare hadde han forklart. Likevel, to var en for mye. Snart ville også pater Custos være del i hemmeligheten. Snart visste hele Jerusalem om funnet, slik var For-Orienten. Et løfte var ingenting verd, ord betød ingenting.

Pater Custos bar sin brune fransiskanerdrakt med bispekorset på brystet. Han var like rund som pater Hyacint var tynn, med flerfoldige haker som prydet halslinningen. Hans ytre ro og verdighet ble likevel satt på en større prøve da han fikk høre årsaken til at rektor hadde bedt ham over. Han fisket frem et lommeørkle og tørret svetten av pannen. Han hadde kommet alene, uten sekretæren som vanligvis fulgte ham overalt; det var noe Hyacint hadde bedt ham om.

Forventning lå derfor i luften, dette møtet var *extra ordinem*, utenom det vanlige, og skulle ikke føres i noen protokoll.

Det hadde seg slik at denne Ibrahim, en av skolens ansatte, en ung kristen araber, hadde kommet løpende til pater Hyacinth dagen i forveien, han dundret på kontordøren inntil han hørte «kom inn!». Han snublet i farten i et eller annet på gulvet og lå der som prostreret i tilbedelse. Rektoren hjalp ham på benene og fikk plassert ham i en lenestol. Etter hvert fikk han pusten og fatningen tilbake. Og så fulgte den underligste historien pater Hyacint noensinne hadde hørt.

Ibrahim hadde vært nede i den store cisternen under kirkens forgård, den stammet fra kirkens første tid, fra overgangen 390-410, var ikke i bruk og fungerte som lager for alt mulig, ting de ikke trengte eller hadde plass til på skolen, men som de ikke ønsket å kaste. Adgang til cisternen var fra en luke i gulvet i kirkens narthex, inngangshallen, en luke de aller færreste visste om, den gikk i ett med stengulvet forøvrig. Nede var det ikke installert lys og han hadde utstyrt seg med en stor lommelykt. Ibrahim lette etter noe så ubetydelig som et lesebrett for en av patrene, dersom noe slikt var å oppdrive her nede. Han hadde romstert fem og tilbake en stund før han helt innerst ble var en gjennmurt åpning han aldri hadde lagt merke til før. Cisternen var høy under takhvelvet og like bred som den var lang, altså kvadratformet. Men nå sto han og stirret på det som måtte være en forlengelse av rommet, en cisterne nummer to, hugget i fjellet. Den var smalere enn rommet for øvrig, lot det til. I lyset fra lommelykten så han at flere av de gamle murstenene i veggen var løsnet, noen lå på bakken foran ham. Men åpningen var for liten til at han kunne se noe der inne.

Hvorfor ikke? Nysgjerrigheten grep den unge.

Han løsnet flere mursten fra veggen og kunne til sist se inn. Det var da han fikk seg sitt livs største støkk.

På gulvet i et hjørne lå fire skjeletter på rekke og rad, det ene hadde lagt armen rundt sidemannen før han døde. Ibrahim fjernet noen flere stener så han

kunne smyge seg inn. Intet tydet på at de fire hadde møtt en voldelig død. De som bygget veggen hadde latt dem bli igjen der inne, overlatt dem til sultedøden, en langsom og grusom død, sikkert som straff for et eller annet. Eller? – Han så med ett noen gjenstander i motsatt hjørne. Den ene var stor, de andre langt mindre. Den store tiltrakk seg straks all hans oppmerksomhet. Den var en enorm lysestake, syvarmet, en menorah, slik som jødene brukte å ha i hjemmene til bruk om sabbaten. Ibrahim lot fingrene gli over metallet den var gjort i. Ytterflaten var blitt mørkere med tiden, men når han gned på denne med litt spytt, fikk metallet en underlig varm og briljant glød – *gull!* Han var ikke i tvil. Han forsøkte å rokke ved den, men den var for tung til å håndteres av en mann. De andre gjenstandene var også av gull, lot det til. Tusen tanker for gjennom hodet hans: Var disse så verdifulle at de var verd å drepe for? Ante disse stakkars fire hva de gikk til den dagen de hadde fraktet gjenstandene ned hit? I lyset fra lykten ble skjelettene større å se til, lysstrålen favnet bare ett objekt om gangen. Han stirret inn i hodeskaller uten øyne, han så ned på hender og føtter med neglene intakt. Bare nakne ben lå tilbake, klær var råtnet bort. De måtte ha ligget her lenge – svært lenge.

Han hørte lyder, syntes han – nei, de kom visst utenfra. Heldigvis hadde han lukket luken etter seg, ingen kunne vite at han var her. Han likte seg ikke, gull eller ikke gull, det sørget de fire døde for, han likte slett ikke smilet deres. Nå gikk han raskt tilbake til den store cisternen, skyndte seg forbi alt som lå

stablet opp her, lesebrettet hadde han glemt for lengst. Han visste hva han måtte gjøre. Det gjaldt å varsle pater rektor, han ville ikke fortelle om dette til noen annen.

Så sto de to der og beundret de gamle gjenstandene.

Pater Hyacinth ble først blek av synet, dernest fikk han fargen tilbake i ansiktet, mye av den, mer enn vanlig. Han kommenterte ikke funnet med et ord, bare så og så. Etter en stund satte han seg på bakken og stirret fremfor seg med et underlig uttrykk i ansiktet. Mest av alt så han sjokkert ut, nesten skremt, og det skyldtes ikke de fire døde, men gjenstandene i hjørnet der borte.

Ibrahim var nesten 30 år gammel og hadde tjent i Ecole i snart fem år. Han var palestiner og ortodoks kristen, et pålitelig nærvær. Men han forstod ikke konsekvensene av det de to opplevde i øyeblikket. Han skjønnte likevel at det var tale om noe helt utenom det vanlige, noe verdifullt, noe uendelig kostbart. Visste han nøyaktig hva de hadde funnet? – Neppe. Hvor lenge ville han klare å holde på en slik hemmelighet? Det var spørsmål pater stilte seg der han satt på gulvet i den lille cisternen. En ting sto klart for Hyacint - det hastet med å handle. Han ville sannelig kontakte pater Custos med det samme.

Ibrahim var langt fra studert, om han hadde historiske kunnskaper som kunne fortelle ham hva han så i øyeblikket, var heller tvilsomt. Likevel, gjenstandene de så foran seg måtte flyttes øyeblikkelig, ikke minst på grunn av Ibrahim – ellers måtte han bli til et skjelett nummer fem i raden av vitner. Var

funnet verd å drepe for? Helt sikkert – men denne utveien sto ikke åpen, heldigvis.

Og hvorfor hadde folk måttet dø som resultat av det de visste?

Jo - de hadde funnet tempelskatten, selveste Guds gull: Menora, bordet til skuebrødene, og trompetene – alt vi ser på Titusbuen i Roma, disse gjenstandene som hadde flyttet på seg gjennom lang tid, som var forsvunnet og nå dukket frem igjen på et gjemmested som var like trygt som noe i Jerusalem. Ingen hadde funnet på å lete etter dem i cisternen under forgården til Eudokias basilika. De var sikkert havnet her i forkanten av araberne invasjon i 614.

En ting slo ham like sterkt som gullgjenstandene i seg selv - de fire skjelettene talte så tydelig som mulig om hvor farlig det hadde vært å gjemme dem her. Ingen hadde måttet vite hvor de var gjemt - ingen. Pater Hyacinth trengte ikke å forklare dette for Ibrahim, han kikket stadig i retning av de døde. Et øyeblikk så det ut som om araberne fryktet for sitt liv: Han lot blikket vandre fra skjelettene til pater, og så tilbake igjen. Pater sa ingenting, han konsentrerte seg om funnet mens Ibrahim lot til å være hypnotisert av skjelettene. Han gikk flere ganger bort til dem, tok opp biter av klær som hadde smuldret bort med tiden, et lærbelte lot til å ha overlevd tidens tann. Det var sikkert tale om slaver, eller tjenere, kanskje fanger. Han så spørrende på pater, igjen og igjen, men fikk ikke kontakt. Hva slags gull var det som hadde krevd fire liv her nede? Ibrahim kunne se for seg scenen da de fire ble murt inne. Det kom sikkert som en total

overraskelse på dem. Var de slått bevisstløse? Fikk de gift? Døde de raskt eller langsomt?

Pater hadde reist seg. Besøket her nede var slutt for i dag.

Så la de stenene tilbake på plass og gikk hver til sitt – det vil si: etter at Ibrahim hadde lovet aldri å fortelle om funnet til noen. Løkket dette ut, fikk han automatisk sparken ved siden av å ha hatt sitt liv i fare, dødelig fare.

*

Custos hadde sittet og lyttet til denne historien uten å avbryte eller kommentere. Han virket likevel berørt, det var tydelig å se fra de bustete øyenbrynene som beveget seg opp og ned, munnen som av og til ble smalere, øynene som kunne bli mørkere enn de var fra før. Alle hakene holdt seg i ro, noe som tydet på at han var helt innforstått med hva han burde gjøre.

- Dere har funnet tempelets gull! kom det omsider, gullet som har vært tapt i godt over tusen år. Du kjenner disse gjenstandenes historie like godt som jeg. Alle interesserte kjenner de viktigste leddene i denne.

Pater Hyacint gjentok disse, mest for seg selv og med øynene lukket:

- Romerne tok dem med som krigsbytte da tempelet brant i år 70, under romernes beleiring av byen. De havnet først i Roma, naturligvis, der de var å se i keiser Vespasians *Templum Pacis*. Der ble de krigsbytte på ny da vandalene tok dem med til Kartago i 455. Så flyttet de på seg for tredje gang da keiser Justinians general Belisarius erobret Kartago og tok gullet med seg til Konstantinopel, det skjedde i 533. Men der ble de ikke lenge. Fjerde gang de flyttet på seg var tilbake til Jerusalem, der keiseren lot oppføre en stor ny basilika – kalt Nova – hvor de trygt kunne huses. Men dette varte heller ikke så svært lenge. For da araberne kom i 614, måtte de gjemmes unna. Hvelvene under Nova var ikke et trygt gjemmested, heller ikke cisternene under tempelplassen (mange tror de fortsatt befinner seg der et sted). Så fant de en bedre løsning – Eudokias basilika utenfor murene. Dette siste har ingen visst før i dag! Pateren åpnet øynene og stirret rett mot Custos.
- Riktig! svarte denne.
- Så ble det stille dem imellom, helt stille. De bare satt der og så på hverandre.
- For Guds skyld, pater – få dem vekk herfra!
- Hvordan gjør man det? – Har du gode råd?
- Ikke et ord til jødene!
- Selvsagt ikke ...

- Ikke et ord til araberne!
- En av dem vet det allerede - men han er heldigvis ikke muslim.
- Ikke et ord til de ortodokse!
- Ibrahim er ortodoks ...

Pateren bød Custos på et glass whisky, de trengte begge en tenkepause, lot det til.

- Jødene vil slåss om dem: De ortodokse vil få ny impetus til å reise det tredje tempel – de andre vil ha dem på museet. Det blir stort spektakkel uansett.
- Og muslimene?
- De vil ødelegge dem med en gang, støpe dem om til gullbarrer som kan komme godt med hver gang dekorasjonen på Klippemoskeen må fornyes.
- De ortodokse kristne?
- De vil trolig overtale oss til å la dem hvile hvor de er ...
- Og vi – hva skal vi med dem?

Etter en kort tenkepause kom det klart og kontant fra pater Custos:

- Vi gir dem til paven!
- Paven?!

- Han er et renessansemenneske, sier de, han liker å ha stor kunst og viktige gjenstander i Vatikanet, det være seg manuskripter eller kunstgjenstander ... han vil bli henrykt!

Dette var gode nyheter.

- Og hvordan får vi sendt dem over dit?
- Det må du og jeg finne en løsning på, kjære rektor.
- Herregud! – Hva med Ibrahim?
- Vi betaler ham for å holde kjeft!
- Men tror du han vil holde det han lover?
- Dersom vi gir ham nok – ja.

Ny tenkepause avløste denne utvekslingen. Mer whisky hjalp dem videre i tankegangen.

- Men hvem kan du betro deg til? Jeg vet ikke hvem jeg kan stole på her i Ecole ... dette kan lett gå helt galt ... her blir for mange involverte.
- Neida – vi må bare arbeide tett sammen. Sørg for at Ibrahim aldri slipper ned i krypten igjen – sett på et lås ved nedgangen!
- Ok.
- Hvor har du ham nå forresten?
- På kjøkkenet, skulle jeg tro.
- Kall ham opp hit, er du snill, jeg ønsker å treffe ham.

Like etter banket Ibrahim på kontordøren til rektor.

- *Avanti!* Custos' rungende bass hørtes godt gjennom tynne dører.
- Sett deg, Ibrahim – pater Hyacint satte frem en stol til ham. Så fortsatte pater Custos:
- Unge mann, hør. Du har gjort oss alle en enorm tjeneste. Du har oppdaget gamle gjenstander som lenge har vært savnet. Vi vil belønne deg for innsatsen – og gi deg 20.000 dollar.

Ibrahim måpte, men sa ikke et ord.

- Betingelsen er at du ikke nevner dette for noen – slik er det alltid i arkeologiens tjeneste. Vi må beskytte våre funn – og belønne finneren. Men fra nå av glemmer du hele episoden. Vi overtar, for gjenstandene du så er våre, funnet på kirkelig grunn. En dag vil alle kunne se dem.
- Gullet tilhører dere?
- Ja! - Uten tvil.
- Hva vil dere gjøre med det?
- Oppbevare dem på et trygt sted.
- Men de er jo trygge der de ligger?
- Sant nok – men vi trenger en bedre løsning. - Fordi slike gjenstander tilhører alle mennesker og må stå et sted der alle kan se dem.
- Jeg skjønner ...

Hva Ibrahim skjønnte var umulig å si, men han gikk med på handelen og forlot kontoret med løfter om snart å bli en rik mann.

Pater Hyacint og Custos bega seg deretter ned i undergrunnen for sammen å ta funnene i øyensyn. Custos beveget seg tungt og klossete ned den smale trappen og var mer enn lettet da han omsider sto på bakken. Men så fikk han annet å tenke på. Foran dem i den innerste del av cisternen sto skatten fra tempelet - Guds gull, som de nå kalte den - den som alle kjente fra Titusbuen på Forum i Roma.

- Gode Gud! Utrolig ... ufattelig ...

Her hadde de stått hele tiden siden like før arabernes erobring av byen. Her hadde aldri noen tenkt på å lete etter dem. Custos kommenterte ikke de fire skjelettene, han lot til å ikke se dem i det hele tatt.

- Rent gull alt sammen ... han kjente på den store Menora.

- Ingen kopi ...

Dette var tidenes største arkeologiske sensasjon, ingen tvil om det. Bare synd at verden ikke fikk se dem på en god stund ennå. Men de visste vel at de befant seg i stor fare: En notis i en avis – og hele verdenspressen hadde innfunnet seg på dagen.

- Tror du virkelig vi kan stole på denne Ibrahim? Custos så strengt på pateren.

- Vet ikke ... jeg kjenner ham ikke fra denne siden.
- De må vekk herfra snarest!
- Hvem kan hjelpe oss med det?
- Jeg tror jeg kan bruke noen av mine gutter over i custodiet. Jeg ringer deg straks vi er klare – vi må få dette gjort i kveld!

Den korpulente italieneren viste seg som en handlingens mann. Presis klokken 23.00 – da byen var falt til ro og ingen var å se – kom han med en varevogn og fem fransiskanerbrødre. Hyacint åpnet selv portene inn til forgården. Her var klar bane og de arbeidet raskt og effektivt. De hadde tatt med en del rep og bomullsstoffer til emballasje. Om noen skulle dukke opp, var det umulig å se hva de drev med. Pater kunne si at de hadde gitt noe gammelt utstyr til brødrene i custodiet, ting som var blitt liggende nede i cisternen.

At dette var ulovlig, var begge skjønt klar over, sannsynligvis tilhørte gjenstandene staten Israel. Men her sto mye på spill. Hyacint var lettet og vel så det da han vinket farvel til bilen og stengte porten etter dem. De skulle ikke Isærlig langt, det verste var over for denne gang. Nå var det opp til fransiskanerne å få gullet fraktet til Italia og deretter til Vatikanet. Både biskopen og den latinske patriarken i Jerusalem ville hjelpe dem om så var nødvendig, det kunne de to føle seg trygge på.

Men det ble ikke nødvendig.

Da de to møttes en ukes tid senere, var «varene» allerede kommet frem. Lysestaken – menora – hadde de pakket i en svær kasse til å frakte konsertflygler med, Bösendorfer Imperial, sto det i store bokstaver på alle sidene. Bordet og trompetene var pakket for seg, 3 kolli til sammen. Skipet de benyttet seilte til fra Haifa til Brinsdi, der overtok et vogntog som skulle til Roma, under politibeskyttelse, og så gikk alt av seg selv.

Prefekten for de vatikanske museer, pater Emiliano, tok seg av det hele straks de kjørte inn Porta Sant' Anna i Vatikanet. Hvor skattene ble bevart inntil videre, fikk ingen vite – selv ikke de to tyvene i Jerusalem. Et par fransiskanerbrødre hadde fulgt transporten hele veien og rapporterte flittig til Custos i Jerusalem underveis. Det ville bli paven selv som måtte avgjøre deres fremtidige skjebne.

*

Gullgjenstandene hadde gitt de vatikanske myndighetene litt hodebry, ikke så lite, faktisk. Det ble pater Emiliano som fikk gleden av å informere Hadrian VII. Paven stusset litt før han kommenterte paterens fremstilling av fakta.

- Har du sett gjenstandene selv?
- Ja, Deres Hellighet, med egne øyne.

- Og de er ekte?
- Helt sikkert!
- Hvor befinner de deg nå? Jeg vil gjerne se dem selv.
- De står på et midlertidig sted - et lager som museet bruker til nye gjenstander og annet som man ikke har plass til å stille ut, et laget for ambulerende kunst og slikt, de vandrer gjerne fra utstilling til utstilling. Men vi skal finne en bedre løsning ganske snart, et bedre gjemmested.
- Er det noen fare for at vår skatt kan for veksles med andre – og lånes ut?
- Nei da – jeg har selv sett til at de har fått en egen plass.
- Og ingen som arbeider der har åpnet pakkene?
- Ingen!
- Når så du dem sist?
- For to timer siden!
- Dersom jeg ønsker å se dem, må de vel pakkes ut?
- Ja – de må jo det ...
- Da er det kanskje best at vi venter.

Emiliano nikket til samtykke.

Så ble paven tankefull igjen.

- Vi kan ikke plassere dem i museet, ikke på lenge ...

- Nei, det er alle klar over. Hvor tror De at de best kan gjemmes så lenge – vi tenker jo alltid i århundrer her nede?

- Jeg har faktisk et godt gjemmested i tankene!

Paven løftet med ett blikket fra skrivebordet de satt ved og sendte pater Emiliano et bredt smil.

- Hvor da?

Pateren lente seg over mot paven da han visket ham noe i øret - i fall det var mikrofoner i biblioteket der de satt. En av hundene gjespet høyt, svært høyt, den andre snorket videre.

- Ikke dumt, ikke dumt ...

- Takk for at De sier det, Hellige Far - Jeg tror faktisk vi ikke behøver å vente så altfor lenge før vi overfører dem dit. Så tar vi en tenkepause alle sammen.

- Kom, bli med opp på taket, så lufter vi hundene og får sett det hele på avstand.

- Svært gjerne!

Som sagt, så gjort. Med fire sveitsergardister på slep gikk de rundt i hagen på taket av pavepalasset. Hundene fikk boltre seg alt de orket. De tok med seg hver sin gardist for å løpe om kapp. De vant alltid, til tross for at de var tungvektene begge to, hvite og sorte newfoundlandere - kalt Landseere - som bar navnene Leo og Dominikus.

Paven gjorde tegn til at de skulle sette seg på en benk hvor de hadde en helt enestående utsikt over byen. Det var ennå morgen, og en høstlig dis lå over byen. Den ble borte straks morgensolen sendte sine stråler ned over den. Bit for bit kom byen til syne. Her hadde Guds gull funnet veien etter Jerusalems ødeleggelse i år 70. Her var de utsilt i Fredens tempel – *templum pacis* – som delvis var bygget for å huse dem. Templene i antikken kunne sammenlignes med et moderne museum: Her ble mye verdifull kunst oppbevart, malerier som skulpturer, for ikke å snakke om biblioteker. Kanskje ville noe lignende skje denne gangen også?

Paven tente pipen. Emiliano tok frem en sigarett.

Ingen av dem sa noe. Endelig kom det fra Hans Hellighet:

- Jeg gleder meg virkelig til å se dem! - De har vært flinke, disse tyvene våre i Jerusalem. Håper jeg får treffe dem en dag!

Hundene hadde endelig funnet veien til svømmebassenget – de plasket og bjeffet av hjertens lyst. Sveitsergardistene kastet pinne til dem. En av dem kledde av seg og hoppet i vannet, til hundenes store fryd. Nå var det helt ellevilt i bassenget. Alt var bare lek og liv.

KAPITTEL 2

HEBRON

*

Ibrahim hadde hentet pengene som avtalt på Custos' kontor morgen etter flytteoperasjonen. Han ante selvfølgelig ikke hva som var skjedd natten før, at de allerede hadde flyttet gjenstandene. Siden han stadig var ugift, bodde han hos familien i Hebron og pendlet til Ecole morgen og kveld.

Men hjemme gikk ikke alt som planlagt.

En av Ibrahims yngre søsken – en søster, langt yngre enn han selv – hadde ved en tilfeldighet kommet over pengene under et ærende inne på Ibrahims værelse: Nå fikk alle se dem etter fellesmiddagen. Det hjalp ikke hva han serverte av utflukter, ingen trodde på noen av historiene hans.

- Jeg fant dem på gaten!
- Ha! Den var god. - Flink å lyve har du aldri vært.
- Jeg har lånt dem av en venn for å kjøpe bil!
- Du som ikke har førerkort?

- Jeg skal gifte meg!
- Du?! Med hvem?! Du liker ikke jenter, du liker gutter, det er noe alle vet!

Taushet ble svaret. Han forsøkte nye utveier:

- Jeg tar vare på dem for en kamerat ...
- Hvem av dem?
- Akhmed ...

Siden Akmed hadde vært savnet noen tid – trolig satt han i fengsel - ble han ikke trodd denne gangen heller.

- Jeg skal til Amerika!
- AMERIKA?! Kom de unisont fra alle tilstede – hva skal du der?
- Finne arbeid!
- Men du har jo arbeid!!!

Han var nær ved å gi opp.

- Si det som det er, gjentok faren, du har aldri vært flink til å lyve!

Så fulgte hele historien fra dagen før, om funnet, om prestene, og så videre. Nå var gode råd dyre, for her var flere tilstede enn det som var ideelt for en slik betroelse: to yngre brødre og to yngre søstre. Alle hadde venner og venner av venner, og dette var stoff som ville interessere noen og enhver.

Hebron var dessuten en liten by. Bare historien ikke havnet i de feile hender

...

Men det gjorde den, uten at han noensinne fikk vite hvem av dem som hadde sladret. Det var sikkert en av de yngste.

Avisene kom aldri med et ord om saken. Men det kunne bety at den lå i viktige hender, at disse hadde planer med gullgjenstandene. Ibrahim visste ikke hva disse gjenstandene var, hvor gamle og verdifulle, men slikt klarte andre å resonnerer seg frem til. Ballen rullet videre, raskere og raskere. Politiet dukket opp hjemme hos Ibrahim, flere ganger, gjerne sammen med anonyme sivilkledde tjenestemenn. Alle lot til å interessere seg for gullet. Avisene ble fortsatt holdt utenfor – dette var tydeligvis for viktig for slike kanaler. Her gjaldt det å holde sammen. Jødene måtte for all del ikke få del i historien: De ville øyeblikkelig erobre tempelhøyden, river klippemoskeen og begynne å reise et tredje tempel, alt sammen ensbetydende med storkrig i hele regionen.

Det viste seg helt umulig å få kunnskap om hvorvidt gullet fortsatt befant seg på funnstedet. Hva visste jødene? Var Mossad koblet inn? Staten Israel var best tjent med at gullet aldri så dagens lys, ellers ville ortodokse, liberale og verdslige jøder stå steilere mot hverandre enn noen gang tidligere. De palestinske kristne så sikkert helst at de havnet på museum, eller at de forsvant fra jordens overflate på ny.

Så viste det seg at en delegasjon yngre ultra ortodokse jøder hadde oppsøkt Ecole og bedt om å få møte skolens rektor. Pater Hyacinth var heldigvis på en foredragsturne i Amerika, så dette måtte vente. Men de kunne få møte viseprioreren eller bibliotekaren. Nei, det hjalp ingenting. Ikke så lenge etter dette ble skolen kontaktet av det greske patriarkatet, de ønsket å treffe pater rektor. Samme svar: Vent og se. Så mye bedre gikk det ikke da telefonen ringte fra den statlige overvåkningen, Mossad. De kunne ikke vente, ble det svart. Vær så snill og slipp oss inn i ettermiddag! Men, nei, da var skolen stengt og patrene nøt sin velfortjente siesta. Neste morgen kom de. Ibrahim hadde skjønt at noe var galt, han forlot sin arbeidsplass på kjøkkenet for å gå ut og handle så lenge. Det hebraiske universitetet meldte også sin ankomst, men slapp ikke inn.

Pater Hyacint mottok et utall telefoner fra kolleger og andre under utenlandsoppholdet. Men han kunne bare opplyse at alle rykter var usanne, han kjente i hvert fall ikke til noe oldtidsfunn på skolens enemerker; dette var han og Custos blitt enige om å si i fall spørsmål meldte seg.

Hele tiden dukket det opp ubudne gjester. Noen ortodokse jødiske ungdommer hadde for eksempel forsøkt å klatre over muren til skolen, men fikk et ublidt møte med noen store vakthunder som ble sluppet løs ved nattetid – de kom aldri igjen. Andre skulle ha gjort den samme erfaringen, uten at de etterlot seg spor.

Studenter som lærere ante ikke hva som foregikk, det vil si, de ante det jo, men visste ingenting. Krypten under kirken var tom, de kunne se selv. Sarkofager fantes ikke, alle de døde hvilte på kirkegården ute i haven. Cisternen ble ikke nevnt – og ingen tenkte på den.

I Hebron skjedde det også ting.

Ibrahim ble overtalt av familien til å søke ned i undergrunnen under Ecole for å se om gullet fortsatt var der. Låsen de hadde satt på luken til nedgangen lot seg saktens dirke opp eller files i to. Han hadde gitt etter og forsøkte seg en natt etter arbeidstid. Men han nektet å gå alene, alle ville jo ned dit. Det ble til at hans to yngre brødre ble med, ved midnatt slapp han dem inn gjennom en sideutgang i muren rundt skolen. Ved hjelp av lommelykter manøvrerte de seg frem gjennom all slags møbler, kasser, bokstabler, og annet. Vel fremme ved muren som Ibrahim hadde revet første gang kunne de konstatere at denne var vekk i sin helhet – og at rommet innenfor var tomt. Ergo hadde noen vært her og fjernet gjenstandene - takk og pris for det! De hadde forresten også fjernet de grufulle skjelettene.

- Hamdulillah!

- Hamdulillah!

- Hamdulillah!

Enighet syntes å rå blant de tre brødrene.

Men det var etter dette besøket at tingene begynte å tilspisse seg.

Noen hadde skjønnt at Ibrahim hadde en viktig rolle i det hele. Om det var tale om funn eller ikke, så var han nøkkelpersonen, ikke pater Hyacint. Det kunne ha vært en av lillesøstrene hans som hadde sagt litt for mye. For han følte av og til at noen fulgte etter ham da han var ferdig for dagen i Ecole og skulle hjem.

Så kom kvelden da en bil stanset ved siden av ham og han ble dradd inn i den av noen unge og sterke ortodokse jøder. De trakk en hette over hodet på ham og kjørte til et sted han aldri hadde vært før, kanskje utenfor byen. Bakbundet ble han ført inn i en kjeller og plassert på en stol. Da de tok hetten av ham, ble en sterk lyssøyle rettet like i ansiktet på ham. Det var mange tilstede, men han kunne ikke se ansiktene deres, lyset var for sterkt til det. Så begynte spørsmål å hagle ned over ham, fra mange retninger samtidig. Han visste ikke om han var i fare eller ikke. Derfor svarte han unnvikende. Ja – det var han som ved en tilfeldighet hadde funnet gullet, men det var der ikke lenger, forsikret han, for han hadde nylig undersøkt cisternen på ny, og da var alt vekk! Mer kunne han ikke si.

De som sto rundt ham ble urolige over alt dette. De forsto av hans beskrivelse at de mest kostbare gjenstandene på Guds vide jord var gjenfunnet – og havnet på avveier. De skjønnte at Ibrahim snakket sant. De plasserte hetten tilbake på hodet hans og kjørte ham hjem til Hebron. Men

han hadde selvsagt ikke røpet hele sannheten, ikke nevnt de to prestene, for eksempel, heller ikke de fire døde.

Dagen etter gikk han til pater Custos og ba om å bli informert om gullet videre skjebne. Han måtte vite noe, det var han som hadde betalt ham for å holde munn. Men der hadde han forregnet seg. Pateren var bestyrtet over å høre at Guds gull var kommet på avveier. Skolen måtte ha noen utro tjenere som Ibrahim ikke kjente til. Forferdelig, helt forferdelig! Custos kunne nesten ikke tro sine egne ører. Gullet var kommet på avveier! Han lovet å ringe til rektoren samme kveld og fortelle ham siste nytt.

Ibrahim visste ikke hva han skulle tro. Var faren over?

Det var den ikke, for dagen etter ble han bortført på ny. Denne gangen nøyte de seg ikke med nei for et svar, for de banket ham opp ganske grundig, de truet med å kutte strupen på ham, og de var palestinere denne gangen, muslimer han ikke kjente. Men like lite hjalp det. Han visste bare det han hadde fortalt de andre.

- Hvilke andre?
- Noen ortodokse jøder, med mye skjegg og lange fletter og sorte hatter ...

Så skjedde det at ortodoks og palestinsk ungdom tørnet sammen på forskjellige steder i Jerusalem. Klubber og kniver ble brukt, blodet fløt. Et

avkappet øre eller en nese ble liggende tilbake her og der. Politiet var ikke et øyeblikk i tvil om hva som lå bak. Samtidig finkjemte Mossads agenter hele landet for å finne spor av gullet. Men, nei – Guds gull var som sunket i jorden.

Ibrahim gikk en dag til politiet i Jerusalem og ba om bæretillatelse for et skytevåpen, han følte seg truet på livet. Søknaden ble avslått.

Det som fikk situasjonen til å eskalere var funnet av et ortodokst jødisk hode uten den ortodokse kroppen i utkanten av en bosetning utenfor Jerusalem, ikke så langt fra Hebron. Der var det forresten blitt farlig å bevege seg utendørs etter mørkets frembrudd. Ibrahim torde ikke dra hjem som han pleide, skolen ga ham et værelse til disposisjon inntil videre, skjønt han kunne ikke fortelle dem hvorfor, han skyldte på nye bussruter og den salgs. Ibrahim levde fra nå av i Ecole.

Så kom pater Hyacint tilbake.

Han ble nokså bestyrtet over det alle kunne fortelle. Straks ble han nedrent av Mossad, politi, ortodokse jøder, muslimer, universitetsfolk, alle parter i striden om gullet. Han kunne bare fortelle at han hadde sett gjenstandene, at de var ekte, men for tiden på frifot, som han kalte det. Det som bekymret han mest var selvsagt Ibrahim. Kanskje var det best å få ham ut av landet så lenge. Et besøk hos Custos bekreftet at situasjonen var ute av kontroll – men bare tilsynelatende. Pater Custos visste at de unike

gjenstandene var i trygghet, hos paven i Roma. Dette hadde de altså håndtert på en riktig måte. Hva som ville skje den dagen da dette ble offentliggjort, fikk de takle i sin tur. De to ble enige om å holde nær kontakt i ukene fremover, samt ta vare på Ibrahim.

På ny ble det gjort forsøk på trengse seg inn i Ecole ved nattetid, ved å klatre over muren. Hundene ble først forsøkt forgiftet gjennom noe kjøtt de kastet til dem. Men den bet de ikke på – og det ble med dette forsøket. Et sykehusopphold ble resultatet for flere av inntrengerne. Hundene ble belønnet med små ekstra måltider i dagene som fulgte.

Så begynte avisene å interessere seg for historien. Men det ble med masser av rykter og ville detaljer. Alle lette etter Ibrahim, som var ikke å oppdrive. Han var som sunket i jorden.

Så avtok det hele på grunn av andre og større saker: uro på vestbredden, krig i Gaza. Mossad, politiet og hæren arbeidet overtid og Ecole kunne fortsette sitt verdifulle arbeid i tålig ro og fred. Studentene der lot ikke til å skjønne hva det var som foregikk rundt dem. De ble også svar skyldig hver gang noen i Jerusalem ville forhøre seg om det påståtte gullfunnet.

Men i Hebron var ingenting glemt.

Der sto frontene steilt mot hverandre som før. Jøder og palestinere benyttet enhver anledning til å ydmyke den annen part. Blodet fløt nok en

gang. Ibrahims familie følte seg direkte truet og dro bort så lenge, til slektninger i nord. Ibrahims brødre og søstre hadde insistert på dette. Faktisk var dette et råd familiefaren hadde fått fra pater Hyacint da han en dag bestemte seg for å avlegge et besøk i hjemmet deres. Han kunne fortelle at alt sto bra til med husets eldste sønn, Ibrahim. Det han ikke torde fortelle var at de andre palestinske ansatte ved Ecole hadde begynt å interessere seg for saken. Det var sikker noen av dem som hadde forsøkt å komme seg ned i cisternen ved nattetid, men forgjeves.

I Hebron kokte det selvsagt over, slik det lett gjør. Noen ortodokse jødiske ungdommer trengte seg inn i den store moskeen som var byens stolthet, bygget som et minnesmerke over patriarkenes graver av selveste kong Herodes den store, muslimsk helligdom. De forstyrret fredagsbønnen. Det kostet noen av dem livet, vaktene skjøt mot dem da de drev og banket opp palestinerne. Så ble dette forsøkt gjentatt på tempelplassen i Jerusalem, med det vanlige resultat at denne ble stengt inntil videre.

*

Men det fantes hjerner i Hebron som tenkte klarere enn disse fanatikerne som bare kunne handle ved å øve vold.

Saken var denne:

Dersom tempelskatten som Ibrahim hadde sett første gangen nå var vekk, var det god grunn til å tro at den befant seg på katolsk mark. Dette betød at gjenstandene foreløpig var trygge for jødiske utspill. Men den dag jødene – ortodokse eller vanlige – fikk nyss om hvor gullet befant seg, ville de gjøre alt i sin makt for å få fatt i det. Hva verre var: Mossad – israelsk etterretningstjeneste – ville helt sikkert ligge foran dem i løypen for å forhindre at de ortodokse fant dem først. De arbeidet dessuten ut fra en teori om at gjenstandene var blitt fraktet til Italia, der hadde de vært tidligere. Mossad hadde trolig allerede søkt hjelp hos det italienske politiet.

Nå var det gått en måned og alt var stille på overflaten, noe som bare betød at alle arbeidet intenst i det stille.

Først av alt var det flere som spurte seg selv om gjenstandene var blitt forflyttet til Italia, det vil si Vatikanet, siden de var funnet på kirkelig grunn i Jerusalem? Dette var etter manges mening det mest sannsynlige.

For det andre: hvordan komme i kontakt med myndighetene der uten å skremme dem? Vatikanet var en slags festning i Roma og ingen kunne ta seg til rette der, verken jøder eller muslimer, heller ikke annerledes kristne.

For det tredje: hvordan skulle de skaffe seg en kontakt der borte? Det beste ville være å bestikke en eller annen.

For det fjerde: hadde de ikke palestinske kontakter i Roma? Det var mer enn sannsynlig siden byen dreide seg om en stor og viktig politisk enhet, et slags hjerte i middelhavsverdenen.

- Hva med Ibrahim?
- Nei, nei – han er for ung og uerfaren, dessuten er han kristen. Vi kan ikke sende ham dit, han kjenner ikke terrenget.
- Hva med palestinske myndigheters representanter overfor den italienske stat - kanskje pavestolen selv?
- Finn ut hvilke folk vi har på stedet.
- Det er fort gjort – vi er en slags representasjon for det palestinske folk i Roma, vi må prøve dem først.
- Vi kan kontakte dem med en gang – snakk med myndighetene i Ramallah først, de har en viss prestisje i mellomværender mellom palestinere og andre.
- Men hva skal vi si – at vi gjerne vil kjøpe gjenstandene og ha dem hos oss her?
- Selvfølgelig ikke - ingen er dum nok til å gå inn på en slik handel.
- Bedre forslag?

- Vi stjeler dem og gjemmer dem, eller ødelegger dem!
- Stjele fra Vatikanmuseet? Vet du hvor mye politi der er i Vatikanet? De har til og med egne domstoler – og fengsel!
- Siden vi ikke har hørt noe fra media om dette gullet, kan vi trygt gå ut ifra at det ikke er plassert til offentlig skue. Vi kan se bort ifra museet så lenge.
- Men hvor kan de ha gjemt det da?
- I Vatikanet? - Her er mulighetene utallige.
- Hvordan da?
- Fordi Vatikanet er en slags landsby med moderne og gamle bygninger spredt omkring i en stor hage, innemurt og vel bevoktet. De kan ha funnet et midlertidig gjemmested, mens man diskuterte gjenstandenes fremtid.
- Tror du de virkelig er interessert i å beholde dem? Tenk om de gir dem til den jødiske stat? Til det historiske museet i Jerusalem?
- Da vil de i sin tur bli gjenstand for et kolossalt press.
- Husk: Kirken tenker i århundrer – ingenting haster ...
- Sant nok ...

De kom ikke videre i denne omgangen. Men de hadde oppnådd en viktig ting: De utgjorde en liten dedikert gruppe muslimske palestinere som var villig til å gjøre alt de kunne for å finne gullet. Fem var de i tallet - Hassan, Ali, Yusuf, Mohammed og Mehmet - og bestemte seg der og da for å dra til Roma og lete. Kontakter på stedet ville sikkert være dem behjelpelig med informasjon og nettverk.

*

I JERUSALEM hadde statsministeren fått besøk av sjefen for etterretningstjenesten, Av Morgenstern. Dette skjedde helt utenfor dagens timeplan, den agenda som alltid er fastlagt i forveien og bare kan endres i nødsfall. Ergo var det nødsfall.

- Kjære deg, Ehud, vi ser ikke syner ved høylys dag!
- Det vet jeg vel, gamle venn, men du må tillate at jeg ler!
- Bre le – alle vet at der det er røk, er det ild ...
- Og du tror at det er de ekte gjenstandene fra det annet tempel som har dukket frem fra historiens mørke?
- Jeg anser det for mulig – kanskje også sannsynlig ...

- Men ennå ikke sikkert?
- Riktig!
- Og de er forsvunnet fra funnstedet, St. Etienne?
- Ja.
- Har du vært der selv?
- Ja.
- Hva så du der?
- En cisterne overfylt med rot og skrot fra mange tiår.
- Og finneren?
- Er som sunket i jorden – lik tempelgullet ...
- Dere vet hvem han er?
- Ja da, et uskyldig barn fra Hebron, arbeider i Ecole.
- Har dere sjekket familien?
- Bra folk – ingen rulleblad for noen av dem.
- Og hvor tror du gjenstandene tok veien?
- Til Vatikanet!
- Hvorfor tror du det, Av – har du bevis?

- Bare indisier. Dette er den mest logiske løsningen.
- Du sier at de har gitt gullet til paven?
- Ja ...
- Men dette er litt drøyt, spør du meg. Her er tusen gode hjemmesteder i Jerusalem og i Israel for øvrig, tenk på alle klostrene ...
- Alt kan komme for en dag her nede, ingenting er hemmelig særlig lenge. Vatikanet derimot er vanntett, en festning, ikke en mus kommer ut eller inn uten dokumenter! Husk: Paven er terrormål nummer en i vår verden i dag!
- Hvor lenge er det siden funnet ble gjort?
- Noen uker er gått, men tiden flyr.
- Har du vært i kontakt med de vatikanske myndigheter?
- Selvfølgelig.
- Og de ...
- Benekter enhver kunnskap om de angivelige gjenstandene.
- Men hva sier rektor for Ecole – husk dette er en meget prestisjefyllt institusjon - de utgrov Qumran i sin tid.

- Pater rektor benekter enhver kunnskap om hvor funnet ble av!
- Hva sier Custos – han er en slags sjef for katolikkene her nede, en respektert mann.
- Han sier akkurat det samme ...
- Som de to er blitt enige om å si?
- Riktig!
- Og hva er poenget med å få gjenstandene ut av Israel?
- At de ortodokse jødene aldri får kloen i dem.
- Og da er Vatikanet tryggest?
- Selvsagt! Det du gir til paven er sikret for all tid ...
- Og hva med muslimene?
- De vil ødelegge funnet om mulig, smelte ned gullet og bruke det til medaljer for terrorister og lignende!

Statsministeren tente seg nok en sigarett og så ut vinduet.

- Hva vil du jeg skal gjøre for deg?
- Topprioritere at vi finner Ibrahim, han er nøkkel til det hele.

- Ok – du kan sette tre mann på oppgaven. Men for all del: gutten må ikke skades, hørte du det?
- Ja da, tydelig og klart.
- Av – dersom du har latt fantasien løpe av med deg må du se deg om etter en ny stilling ... jeg vet du liker å lese romaner!
- Frykt ikke!
- Det kan du si – mine egen jobb henger i en tynn tråd ...
- Og hva er det denne gangen?
- Kongen av Jordan har sendt flere spioner inn i landet – noen kjenner vi, andre er nye, flere enn vanlig. Han pønsker på noe.
- Fri og bevare oss ... måtte han få et slag!

Og med disse velmente ordene reiste Av seg og hastet videre mot neste gjøremål.

*

Custos og rektor ved Ecole hadde bestemt seg for å dra til Roma for å finne ut hva som foregikk der. Custos kunne forsikre at de fem fransiskanerbrødrene som hadde hjulpet dem under flytteprosessen, hadde holdt løftet om lojalitet til de foresatte. Ingen av dem hadde snakket til noen om det hele, for da var deres videre liv som fransiskanere slutt. Selvsagt hadde nyheter fra ting som skjedde i

byen trengt inn i kustodiets indre. Men de unnlot alltid å kommentere dem. Avisene og nettet lot ikke til å være interessert i funnet deres, når det kom til stykket, det virket for fantastisk, når sant skulle sies.

En tidlig morgen i november tok de to hver sitt fly til Roma og ble møtt av viktige personer fra Vatikanet. De hadde tatt med seg Ibrahim, for sikkerhets skyld, faren hadde sagt seg enig. Inntil nå hadde de holdt ham skjult i Ecole.

Så ble de tre innlosjert i Casa Santa Martha innenfor Vatikanets murer og mente de nå kunne slappe av fra alt dramaet hjemme.

Der ble de en ukes tid. Så vendte de hjem igjen. Men de lot Ibrahim bli tilbake.

*

En palestinsk gruppe på fem hadde samtidig ankommet Roma og hadde installert seg der. De fem var ingen amatører, men eksperter på hver sitt felt: en ingeniør, en elektriker, en avansert låsesmed, en hebraist og en latinkyndig. De oppdaget fort at det første de måtte gjøre var å utforske selveste Peterskirken, den vatikanske basilika. Den var full av relikvier ved siden av å være gravkirke for de fleste av pavene.

KAPITTEL 3

CASA SANTA MARTHA

*

Dette moderne hotellet for besøkende prester og prelater fikk sin nuværende form under den polske paven og kan huse over hundre gjester. St. Vincent de Paul søstre administrerer og betjener stedet, her er streng kontroll med hvem som kommer og går. Fellesmåltider inntas i den store spisesalen hvor man sitter rundt småbord og hvor søstrene serverer.

Kapellet benyttes til den daglige morgenmessen for de som måtte ønske å ta del, men det var alltid nok av dem som foretrakk å gå til det sixtinske kapell for å ta del i pavens daglige morgenmesse, den fant sted kl. 08.00 og det var alltid fullt hus. Dessuten ville de få høre pavens kor, bare kalt *La Capella Sistina*, som alltid hadde vært en stor attraksjon. De sang fra sitt gamle galleri på den ene langveggen, noe som var et akustisk mesterverk siden de kunne høres like godt fra alle steder i kapellet; det kunne best sammenlignes med

plasseringen av pipeorgler i middelalder og renessanse - høyt oppe på en langvegg med vidunderlige akustiske muligheter. Det var først i moderne tid at man konstruerte noen gigantorgler som sto bakerst i kirken, over inngangen, og aldri klarte å fylle kirkene (resultatet ble ofte et bråk av en annen verden).

*

Ettermiddagen var blitt til kveld og de var tilbake i Casa, som de bare kalte det. Den lune høstluften hadde svøpt byen og dens utallige monumenter i en behagelig atmosfære, den gav appetitt. Aftensmåltidet, *cena*, sto heldigvis for tur.

Rafael og Andreas hadde slått seg ned ved et litt avsides bord i spisesalen. Begge var trette og sultne etter dagens reise og møtet med Hildebrand d'Este. De hadde mottatt svært mange nye inntrykk, skjønt de hadde vært i Roma før. Den gang bodde de i Cherubicum, det store pavelige universitetet ved enden av Quirinalhøyden.

- Kirken samler på nobiliteter – ikke sant? Andreas så litt spøkefullt inn i de kloke og mørke øynene til Rafael.

- Jeg vet ikke det ... det kan jo være at restene av det gamle Europa søker til Kirken for der å finne et hjem i tråd med de tradisjoner som en gang rådet?
- Det er påfallende hvor mange adelige personer som alltid dukker opp her, også blant tilreisende ...
- Siden du sier det ... Rafael forsøkte ikke å bortforklare.

Andreas var ikke på noen måte del av dette. Han var hittebarn fra Gamlebyen i Oslo og hadde bodd hos sognepresten der, pater Lavrans, inntil han var gammel nok til å kunne flytte over til brødrene i Karmel-klosteret som lå like ved ruinparken, det hadde vært Oslo Hospital tidligere, med kirke og alt de trengte. Kommuniteten der besto av italienske og norske brødre. Her hadde han funnet seg til rette og fungerte som klosterets kokk. Noenlunde samtidig som han trådte inn, som det kaltes, kom pater Rafael på visitt, en slags ferie, etter noen hektiske studieår i Oxford. Han likte seg så godt i disse omgivelsene at han ba sine foresatte hjemme i Spania om å kunne få bli inntil videre. Det fikk han, og nå hadde oppholdet vart i årevis.

For å være hyggelig mot husets unge kokk fikk pater Rafael ta ham med seg på kortere utenlandsopphold, i forbindelse med faglige kongresser. Og slik hadde det seg at de to sammen hadde vært i Jerusalem, Roma, Istanbul, Kairo. Hver gang ble oppholdet litt annerledes enn de to hadde tenkt seg det, av den enkle grunn at Andreas hadde for vane å vikle seg inn i historiske gåter og

mysterier. Dette var kanskje ikke så underlig tatt i betraktning at han var hittebarn og ikke hadde kjent sine foreldre. Livets gåte ("hvem er jeg") var for ham mer konkret enn for de fleste av oss. Av og til ansporet den ham til å grave i uløste gåter hos andre.

Han hevet blikket fra suppen, *la minestra*, og lot det vandre utover forsamlingen rundt dem. Her var mange pektoralkors å se, en god del fiolette kalotter og noen i knallrød silke, de måtte være kardinaler. Men mange bar en enkel prestedrakt. Unntaket var en ung legmann, en fororientaler etter utseendet å dømme, som satt ved et bord for seg selv. Han skilte seg ut på alle måter, men virket svært vennlig og smilte til dem begge hver gang de så i hans retning.

- Hvem er han, tror du?
- Aner ikke – du får høre med ham.
- Jeg tror jeg forhører meg hos søstrene i stedet ...
- Hvorfor spør du?
- Han skiller seg ut fra alle de andre.

De spiste opp suppen og ventet på neste rett da Andreas luftet noen tanker.

- Hildebrand ... han var så forfinet, så distingvert. Må man være det for å få stillinger her nede?
- En del krav stilles nok. Hans familie er gammel i Kirkens tjeneste, kanskje finner du også representanter for det gamle romerske

aristokratiet: Aldobrandini, Chigi, Farnese, Colonna, Doria Pamfili ...?

Pave Pius XII var ikke en av dem, skjønt hans familie hadde lenge vært nært knyttet til pavestolen. Men de fleste av hans forgjengere i moderne tid hadde vært adelige, tenk bare på Pius IX, en Mastai-Feretti. Andreas visste at Rafael trolig var den adeligste av alle til stede, av spansk kongelig blod uten at dette opptok ham særlig.

- Og vår engelske pave?
- Han virker alminnelig nok – men litt av et renessansemenneske etter ryktene å dømme: en kunstånd, en kjenner og elsker av sakral musikk, en viderefører av gamle romerske tradisjoner.
- Er det sant at han lever sammen med sine to søstre – og to enorme hunder?
- Så sies – hundene kaller han Leo og Dominikus siden de er hvite og sorte Landseere..

I det samme kom søster med første hovedrett – pasta. De kastet seg over denne og lot adel være adel så lenge.

Annen hovedrett fulgte i rask rekkefølge – *pollo alla cacciatora*.

Deretter ble det mer liv i forsamlingen. De legemlige behov var stillet og de tilstedeværende kunne gi seg samtalsens gleder i vold. Volumet der inne steg og steg.

- Hva fikk du ut av Hildebrands historie fra Peterskirken? Rafael så på frater Andreas.
- Det kan nesten virke som om noen vil skremme bort alle andre ...
- Og hvorfor skulle de det?
- Fordi de er på jakt etter noe som Peterskirken skjuler ... noe de leter etter ... Andreas så seg på ny rundt i spisesalen. Gadd vite hva de rundt dem visste om det hele. Spøkelsener – i Peterskirken? Her var sikkert nok av dem som kunne tenkes å gå igjen, kirkeskipet var fullt av døde, likeså krypten under. Ingen hadde noen garanti for at alle hvilte i fred. Men tempelriddere? De hadde aldri vært på dette stedet før, de hørte ikke hjemme her, overhode ikke. Kanskje visste de ikke dette, de som hadde kledd seg ut.
- Hva vil du vi skal gjøre? Spørsmålet var rettet til frateren.
- I kveld tar vi det helt med ro – hva?
- Enig!

Så kom en dessert – fruktcoctail med noe sterkt i sausen, sikkert romersk likør. Dernest kom kaffen – vidunderlig romersk kaffe.

Den unge i sivile klær som henvendte seg med ett til de to og ba om å få litt sukker av dem.

- Vil du ikke heller slå deg ned hos oss – kom!

Som sagt, så gjort. Og de tre introduserte seg for hverandre.

- Ibrahim, hilste han vennlig.
- Fra hvor?
- The Holy Land – Hebron.
- Er du på pilegrimsreise?
- På en måte ... Han vek unna spørsmålet og Andreas presset ikke på.

Palestineren snakket godt engelsk, men virket ellers en smule gåtefull.

I det samme kom en av prelatene bort til dem. Han introduserte seg som kardinal Cipolla erkebiskop av Palermo, på besøk for å treffe paven. – Hva fikk to karmelitter til å søke hit?

Rafael forklarte kort og greit at de hadde fått en oppgave i museene. De ville sikkert bli her noen dager til.

- Og du? Cipolla henvendte seg til Ibrahim.

Han visste ikke helt hva han skulle svarte, men fikk sagt noe om at han hadde bekjente i Vatikanet og var på besøk, rett og sett. Han var ortodoks kristen fra Palestina, nærmere bestemt Hebron og arbeidet ved Ecole Biblique i Jerusalem.

- Som hva?
- Kokk.

Andreas så opp. Dette var hyggelige nyheter. Da Cipolla var gått, stakk de to hodene sammen for å sammenligne erfaringer fra kjøkkenets kunstverksted. De møttes litt senere, da de skulle trekke seg tilbake. Værelsene lå ved siden av hverandre i tredje etasje etter norsk tellemåte. Det var tydelig at Rafael hadde noe på hjertet:

- Hva var det du så i den sarkofagen i krypten som du ble så opptatt av?

Andreas så spørrende å pateren:

- Så du merket deg det?
- Fant du noe?
- Tempelridderkapper ...
- Betyr det at du allerede er på sporet?
- Du kan si det slik ... God Natt!

*

Andreas og Ibrahim kunne tenke seg en liten luftetur før de la seg. Men det ble visst ikke så lett. I Vatikanet vandrer du ikke på måfå, ikke uten gyldig følge. Allerede utenfor hospiset kom en av sveitsergardistene bort til dem og spurte hvor de hadde tenkt seg.

- Ingensteds i særdeleshet, bare litt frisk luft ... vi er på besøk.

- Hvem besøker dere?

- Hans eksellense Hildebrand D'Este.

- Da skal jeg vise dere hvor dere kan gå aftentur.

Han fulgte dem til en jernport, den første inn til en liten kirkegård.

- Her har dere Campo Santo Teutonico - jeg skal slippe dere inn, og dere kan se dere omkring i fred og ro.

Som sagt så gjort. Denne gravplassen var tydeligvis forbeholdt adel fra Nord-Europa. De leste innskriftene på mange av gravstenene mens de ruslet omkring. Her var alle slags titler å se, mange var også geistlige: biskoper, kardinaler og lignende. Sveitsergardisten hadde tatt oppstilling utenfor porten.

Himmelen var klar, og lyset ovenfra hjalp dem å lese innskriftene på gravstenene.

Ibrahim virket helt betatt av alt det nye, men også forvirret.

- Er han der bare til pynt?

- Neida, forsikret Andreas, han er både politi og militær på en gang, har trolig et automatvåpen i ermet på den vide drakten.

- Den er flott!

- Tegnet av en av Italias største kunstnere - selveste Rafael.

De hadde satt seg på en benk og lot inntrykkene hvile så lenge.

- Si meg, Ibrahim - dette er ikke et vanlig turisthospits, hvem er det du skal besøke?

- Ingen jeg kjenner ...

- Men hvem har plassert deg her da?

Palestineren hadde flyttet seg nærmere frateren, nå la han en arm rundt ryggen hans.

- Det kan jeg ikke si ...

- Hvorfor det?

- Jeg er her for å være på trygg avstand fra Israel ...

Andreas snudde seg mot ham og tok hånden hans i sin.

- Er du i fare?

- Kanskje det ...

- Fra hvem?

- Vet ikke sikkert, men de som plasserte meg her vet nok hva de

gjør ...

- Og hvem er de?

- Kirkelige menn i Jerusalem ...

- Viktige personer?

- Ja ...

- Som du kjenner?

- Arbeidet for ...

- Og hvorfor trenger du beskyttelse?

- Det har jeg ikke lov å si! Nå klemte han fraterens hånd. Andreas lot ham beholde den så lenge.

- Står det liv om å gjøre?

- Kanskje ... vet ikke.

- Hør Ibrahim, frater Andreas så ham rett inn i øynene nå - har dette noe å gjøre med alle de rykter som svirrer om en eller annen skatt de skal ha funnet?

Gutten svarte ikke med det samme. Han la heller hodet på fraterens skulder. Andreas gjentok:

- Er du redd, Ibrahim?

- Litt ...

- Men i Roma har du all den beskyttelse du trenger! I hvert fall her inne.

- Jeg vet ikke om jeg tør gå ut - i byen ...

- Og hva skal du der?

- Se meg rundt - treffe folk ...

- Jeg kan ta deg med en kveld, vi kan spise ute, det romerske kjøkken er ikke å forakte.

Han takket ja med en gang.

Vakten borte ved porten rislet nå med et nøkkelknippe - det var tid for å gå.

- Hadde dere en fin hyrdestund? undret han.

- Ikke bry deg, Fritz - dette forstår du deg ikke på!

- Er du sikker på det? Sveitseren så fra den ene til den andre.

Øynene så mer enn spøkefulle ut.

- Helt sikker, svarte Andreas og tok Ibrahim under armen før de ruslet hjemover til Casa med sveitseren hakk i hæl.

Ved frokosten neste morgen hadde palestineren plassert seg ved deres bord før karmelittene ankom refektoriet. Søvnige blikk og like søvnige *buon giorno* kom mot dem fra alle kanter.

Panini, marmelade, kaffelatte kom med det samme, og de tok for seg uten å si stort. Dagen ville sikkert bli begivenhetsrik, helt sikkert.

KAPITTEL 4

FØRSTE SØK

*

Morgenmesse og frokost var overstått i Casa Santa Martha. Våre venner fra Norge ville ta den vatikanske basilika i øyensyn – spøkelsesjakten fikk vente til kvelden.

Det var en litt kjølig høstdag med strålende vær. Turistene var allerede begynt å stille seg i kø foran alle sikkerhetskontrollene under den ene av Berninis kolonnader. Rafael og Andreas bar sine brune kutter. De tok veien fra hospiset, under sakristipassasjen, forbi Campo Santo Teutonico og ned til utgangen mot Petersplassen. Hildebrand møtte dem i forhallen, som avtalt, og med ett sto de inne i kristenhetens største kirke, den mest besøkte, den mest avholdte, selve monumentet over motreformasjonen, triumfen over protestantismen, barokkens uendelighet av katolske symboler.

Da karmelittene hadde vært her før, under oppholdet på Cherubicum noen tid tilbake, hadde de aldri trodd at Vatikanet skulle bli deres arbeidsplass. Hildebrand forklarte hvilken arkitekt som hadde vært ansvarlig for hva, og hvor lang prosess det egentlig hadde vært å få det hele til å passe sammen. Fra Michelangelo til Bramante, fra Maderno til Sangallo, og så videre – hele rekken igjennom inntil de endte med Bernini. De fikk også en gjennomgang av hvilke paver som hadde bidratt med hva, helt ned til Hadrian VII. Pavedømmet hadde her vist seg som både en konserverende og en fornyende faktor, akkurat som på andre områder i Kirkens liv. Mange av dem lå begravd her oppe, flere lå nedenunder i pavekrypten, størrelser de allerede hadde hilst på. En rundvandring sa dem mye om moderne så vel som barokkens paver. Hildebrand var et oppkomme av kunnskap om dem alle. Han trodde sterkt på at hver av dem hadde vært Guds redskap i å styre Kirkens bark videre gjennom opprørt farvann – for hvilken tid hadde ikke vist seg å være opprørt?

De ble stående en god stund ved statuen av Pius XII, det mest dynamiske av alle paveportrettene her inne: *pastor angelicus* kalt de ham, og med rette. Johannes XXIII lå like rundt hjørnet og vitnet om at pavedømmet nettopp var både en konservativ og en karismatisk faktor i Kirkens liv. Alt dette så man klart i ettertid. Samtiden så bare en fullt ut engasjert mann som styrte etter beste vilje og evner. Nå hvilte de fra sin gjerning alle sammen, i trygg visshet om at andre ville føre oppgaven videre. Slik var apostelen Peter blitt en institusjon,

noe langt mer enn en fisker som en gang hadde ledet apostelkollegiet, til tross for åpenbare feil: Han hadde fornektet Mesteren hele tre ganger under den siste påsken i Jerusalem. Slik begynte pavedømmet sin vandring gjennom historien.

Hildebrand pekte ut de deler som stammet fra den gamle Peterskirken, keiser Konstantins kirke: en statue her, en søyle der. Det fantes også andre deler, mosaikker i hovedsaken, de sto rundt omkring i byens kirker, og nede i pavekrypten.

- Og hvor var det at nattarbeiderne hadde hørt og sett disse tempelridderne?

- Her! Hildebrand tok dem med til et sidekapell langs veggen til høyre.

- Og hvor mange ganger gjentok dette seg?

- Tre kvelder på rad - da nektet arbeiderne å gå inn her mer!

Frater Andreas ble stående og tenke. Han lente seg mot en søyle i marmor og speidet rundt seg. Pater Rafael stilte seg ved han side.

- Hvor er nærmeste nedgang til pavekrypten?

- Der! Hildebrand pekte mot en av de store støttesøylene for kuppelen over, de fire store pilastrene.

- Vis oss!

De tre gikk frem til et lite gjerde på søylens høyre side. Hildebrand åpnet en nesten usynlig port og de var innenfor, noen trappetrinn førte ned til krypten under.

- Hvor mange slike nedganger er det?

- Fire i alt, en ved hver av pilastrene.

- De tjener samtidig som oppgang, ikke sant?

- Selvsagt.

- Og hvordan kommer man seg ned i pavekrypten utenfra?

- Ved å følge turistene ...

- Og dersom de kommer sent, så kan de hjemme seg der nede inntil alle er gått?

- Riktig!

Andreas ville vite hvor oppgangen var fra nekropolen nederst.

Hildebrand førte dem ned trappen de sto ved, ned til krypten under, og viste dem en rundgang til venstre for kryptens apsis, helt fremst. Derpå fulgte de ham ned til utgravningene fra antikkens nekropol. Han hadde nøkler å komme seg inn med, nøkler som alle guidene trengte når de ledet grupper her nede - og som sikkert lot seg kopiere.

- Her sto vi i går - midt i den antikke nekropolen.

Gravkapellene fra de første århundrer av Kirkens tid lå på rekke og rad, med farger og utsmykning godt bevart. De var virkelig havnet to tusen år tilbake i tid. Hildebrand viste dem taket i et av kapellene, et med et hull øverst, det som arbeiderne hadde gravd seg ned til i 1939 da de forberedte graven til Pius XI. De ante virkelig ikke hva de hadde funnet, for nekropolen under krypten var det ingen som hadde fortalt dem om, dessuten hadde ingen vært her siden keiser Konstantins arbeidere murte et lokk over det hele den gang de reiste den første vatikanske basilika, Konstantins kirke.

- Kan noen gjemme seg her nede etter en omvisning?

- Sikkert - men da må de nesten ty til sarkofagene!

Hildebrand virket ikke interessert i denne teorien og viste flere særegenheter ved nekropolen, ting de ikke hadde fått tid til dagen før.

Så ledet han dem på ny opp til stedet øverst i landskapet der de hadde lokalisert Peters grav. Et kapell lå bak en smijernsport like ved. Ovenfra hørtes litt fjerne drønn fra det store Tamburini-orgelet i kirken - noen holdt en formiddagsmesse denne dagen. Så fulgte sang fra utallige glade struper.

De knelte foran nisjen der apostelens ben ble oppbevart, disse lå i små beholdere av pleksiglass. Dette var ikke øyeblikket til å forhøre seg om de mange rykter som verserte om disse benenes skjebne - var de virkelig Peters?

Hvorfor stilte man spørsmål? Var det sannhet i dette at Monsignore Kaas hadde ryddet dem bort etter at arbeiderne var gått, dagen etter at funnet ble gjort? I Roma var rykteflommen alltid et mål i seg selv, en side ved byens liv. Her nede lærte man å ta slikt med fatning.

Lyden fra en gruppe på vei hit var tegn til oppbrudd. De reiste seg og tok veien ut gjennom kapellet bak dem. Det var nok i denne omgangen. Hildebrand ønsket dem lykke til i deres søk i kirken. Hans telefonnummer hadde de, det var bare å ta kontakt.

Rafael så på klokken - det var straks lunsjtid i Casa Santa Martha. De hadde akkurat tid og vei.

*

Andreas vinket Ibrahim over til bordet de satt ved, og han kom villig nok.

- Vil du bli med oss inn i kirken i kveld - for en nattlig opplevelse?

- Gjerne!

Palestineren var full av eventyrlyst, lot det til, bekymringene fra kvelden før var glemt.

- Men hva skal jeg gjøre i ettermiddag?

- Du skal lese en moderne guidebok til kirken, og absorbere alt du kan!

Og slik hadde det seg at de tre - uten hjelp fra Hildebrand - skulle gjøre sitt første søk i den vatikanske basilika.

*

Etter kvelds gikk derfor de tre fra Casa Santa Martha til sakristiet. Kvelden var så høstlig som mulig, blad i alle regnbuens farger blåste rundt på plassen foran dem. Kirkens fasade var flombelyst etter mørkets frembrudd, men det var langsiden de nå beveget seg mot. Den virket enda mørkere enn den vanligvis gjorde, grunnet kontrasten til fasaden, og kuppelen for den saks skyld.

Det var Hildebrands sekretær som ledet dem, pater Lorenzo Chigi, en romer av edel byrd. På alder med Rafael etter alt ytre å dømme, kledd i en enkel prestekjole, helt sort, den sto til den kraftige hårmanken som kronet et glattbarbert og vennlig ansikt. Han var ikke mager som de andre de hadde truffet her nede, tvert imot, det var noe frodig og livsglad over hele hans skikkelse. Dessuten hadde han med seg diverse nøkkelknipper.

Først gikk de inn døren ved sakristiet, den som de hadde benyttet på veien ut etter den første omvisningen.

Først beveget de seg opp i pavekrypten, dernest bort til trappen som første til hovedskipet. Inne i kirken var det helt stille. Litt lys sivet inne alle vinduene, men det tok litt tid før de hadde vendt seg til mørket. Ibrahim hold seg nær til Andreas, han følte seg åpenbart ikke helt trygg. Av og til klemte han fraterens hånd. Kuppelen var ikke godt synlig i mørket, men de følte at den lå der som et lokk over den sentrale del av helligdommen, langt, langt over hodene deres. De hadde stått der oppe dagen før, på balustraden som førte rundt på innsiden. Da hadde de kunnet se ned på stedet der de nå sto, alle besøkende virket som maur i dette perspektivet.

Først gikk de bort til den sunkne *confessio* som lå foran pavealteret og like over Peters grav. Herfra hadde de god oversikt over de enorme pilastrene som bærer kuppelen. Hver av disse - fire i tallet - var rikt dekorert. Men de festet seg særlig ved de statuer som preget dem på siden som vendte mot baldakinen over pavealteret.

Don Lorenzo forklarte:

- Over statuene av helgenene ser dere en liten nisje med balkong, flankert av søyler som hadde omgitt Peters grav i den gamle kirken. Disse har angivelig sitt opphav i Jerusalem, på Golgata, men ingen tror på den forklaringen lenger. I alle fall er de forbilder for de fire store bronsesøylene som bærer baldakinen over pavealteret. I disse nisjene - Don Lorenzo pekte på hver av dem - er kirkens kosteligste relikvier oppbevart: Jesu kors som keisermoren Helena fant

på Golgatha og brakte til Roma - Veronikas svetteduk med avtrykket av Jesus på vei til sin henrettelse - soldaten Longinus' lanse, den han hadde stukket i Jesu side - og apostelen Andreas' hodeskalle, den hviler nå i Patras i Hellas, Pave Paul VI ga den tilbake til de ortodokse, som tegn på forsoning og ønsket om gjenforening med Østkirken.

- Hvordan kommer man opp til disse? undret frater Andreas.

- Her er egne innganger, umulig å få øye på med det blotte øyet. Du må være godt kjent for å komme opp dit ...

- Har du vært der selv?

- Nei - har aldri prøvd.

I det samme klemte Ibrahim hånden til Andreas. Han gjorde tegn til de andre at de skulle være stille, helt stille.

Hadde han hørt noe?

Det hadde han.

Hva var det han hørte?

En slags sang, lot det til, fjern og underlig - den kom nedenfra. De fire så på hverandre, fjetret til stedet der de sto, like ved krypten foran pavealteret, den som førte ned til Peters grav. Der var det igjen - en fjern lyd som ble tydeligere

ettersom de lyttet. Det var absolutt tale om en slags sang, mest av alt lignet det på en form for brumming.

- De nærmer seg!

Ibrahim gjorde hysjtegn til Don Lorenzo.

Sangen ble tydeligere for hvert sekund. Snart ville den være kommet opp i kirkeskipet.

- Kom!

Lorenzo åpnet porten som førte ned til *confessio* og gjorde tegn til at de skulle følge ham. Så satte de seg på trappetrinnene, godt skjult av smijernsporten, og ventet. Baldakinen over pavealteret var så vidt synlig, kuppelen kunne de ikke se i det hele tatt.

Ibrahim grep hånden til Andreas.

- Lytt!

Lyden ble tydeligere nå - så enda tydeligere. De som laget denne var åpenbart kommet opp på gulvhøyde. De fire speidet i alle himmelretninger, men så ingenting. Sangen, hvis det var dette de hørte, ble stadig tydeligere. Ibrahim holdt rundt frateren, han var redd.

Så fikk de se dem. Fra rundt pilasteren til høyre for baldakinen kom en liten prosesjon av menn i tempelridderdrakten, fem i tallet.

Andreas lente seg bort til øret til Ibrahim.

- Kan du høre hva de synger? Er det arabisk?

- Nei - helt sikkert ikke!

- Er det hebraisk?

- Nei - det klinger ikke slik.

Så med ett gjenkjente de teksten:

Dies irae - dies illa. Solvet saeculum in favilla ...

- Det er sekvensen fra requiemmesse, dødemessen, hvasket Lorenzo.

- En betydelig komposisjon, mumlet Rafael for seg selv.

Nå kom de rett mot dem - ville de ned i Peters confessio?

Så kunne de se dem, nokså småbygde, med hetten over hodet - ikke lett å gjenkjenne.

De marsjerte rett forbi stedet der de fire lå, mens sangen fortsatte:

Iudex magnus ...

De tok peiling på en av pilastrene bak dem, og de så dem nå bakfra. Alle hadde tempelridderkorset på drakten sin.

I det samme hørtes et fryktelig hyl fra et sted like ved, et vilt og skingrende skrik. Lyden forsvant opp i kuppelen i mange ekko - hylet ble på denne måten svært langt for et hyl å være. Sangen opphørte momentant, tempelridderne så seg om, de styrtet av sted til en eller annen nedgang som de kjente - og ble borte.

Samtidig fikk de fire i krypten besøk, av noe varmt og mykt som søkte beskyttelse.

- *Lucia!* Utbruddet kom fra Don Lorenzo.

Vedkommende med dette navn hoppet i det samme opp i fanget hans - samtidig som Ibrahim benyttet anledningen til å skjule seg best mulig i armene til Andreas.

- Hvem er Lucia?!

- Tempelkatten vår ... så, så, så, lille venn ... ble du redd du?

De andre pustet lettet ut.

Men ikke Ibrahim:

- Kan vi ikke gå? Jeg liker meg ikke her! Dette er det skumleste sted jeg har vært. - Andreas, vær så snill!

- Vent litt, kanskje kommer de vår vei igjen.

- *Panagia!* Kom det mange ganger fra palestineren - *Panagia!!!*

Andreas så spørrende på Rafael.

- Han påberoper God Mor, Jomfruen. Han er vant til å be på gresk.

Ibraim hadde reist seg. Nå tok han bestemt hånden til Andreas og førte ham opp fra krypten.

- Kom - vi går!

- Vent! Andreas hold ham tilbake. - Jeg vil se hvor de ble av, disse tempelridderne.

Med Lucia på slep gikk de rundt den ene pilasteren etter den andre, uten resultat. Sangerne var som sunket i jorden, de måtte ha tatt en av trappene ned til krypten under.

- Hun bor i sakristiet til vanlig, forklarte Don Lorenzo, hun må ha kommet seg ut under aftenmessen. Kom, så går vi og plasserer henne der!

Straks de var innenfor sakristidøren bråstanset Lorenzo.

- Hva er det? Det var Ibrahim som visket spørsmålet frem

- Vi er ikke alene, har jeg følelsen av ...

De fire ble stående like innfor døren.

- Hallo! Hallo der!! Kom frem!!!

Så tok Lucia over - hun pilte rett frem og hoppet opp på en eller annen som sto og skjulte seg i et stativ med utallige messehagler. Så ble det hans tur til å hyle. Lucia freste og klorte alt hun maktet.

- Hjelp - hjelp!!

I det samme var det noen som smalt igjen døren de hadde latt stå åpen, en eller annen hadde sneket seg forbi dem i det de kom inn.

Dom Lorenzo tok opp telefonen sin og slo et nummer - Kom straks! Noe er på ferde!

Like etter kom fem bevæpnede politmenn utenfra og slo på alt lys de kunne finne. Lorenzo forklarte raskt om kveldens eskapader. So tok noen fatt i han som var blitt Lucias bytte, han med alle messehaglens - det var en ortodoks jøde, med lange sorte sidelokker, hatten lå på gulvet. Den nektet tempelkatten å gi fra seg. Mannen blødde kraftig fra ansiktet og hendene. Han gråt og bar seg.

- Du er arrestert, kom det tørt fra politiet.

Så tok de ham med seg ut i natten og de fire var et problem mindre. De besluttet å gi seg for kvelden. Ibrahim virket svært lettet. Lucia gikk til sin vante plass og så svært fornøyd ut der hun lå.

De satte seg på trappen opp til Casa Santa Maria, Lorenzo bød på sigaretter. Ingen sa noe.

Med nikotinbehovet stillet, låste de seg inn i hospiset og fant et rolig hjørne i inngangshallen. Søster Angelica bragte dem en flaske vin og fire glass etter tegn fra Lorenzo. Vinen løsnet tungebåndet, slik den pleier å gjøre.

De hadde uten tvil fått kontakt ved første søk, dette var uventet, men samtidig velkomment. Hvem disse fem herrene var, gjensto å se. Den største overraskelsen var imidlertid jøden i sakristiet, rettere sagt jødene, siden en av dem kom seg ut. De ville kontakte det vatikanske politi neste morgen og se hva de hadde funnet ut. Ett var sikkert: at både sangerne og jødene hadde funnet en måte å bli igjen i kirken etter stengetid, de måtte i så fall slutte seg til grupper med guide, bare en om gangen, og gjemme seg der nede ved guidingens slutt. Imidlertid var den viktigste side ved saken dette: Ingen av de fire var i tvil om at begge grupper lette etter noe - i Peterskirken!

Altså var det sant, det som ryktene kunne fortelle: at et funn var gjort i Midt-Østen som var av sensasjonell verdi - og at dette var blitt flyttet til Vatikanet i all hemmelighet. Jødene var på sporet, det hadde de nettopp fått erfare. Lorenzo tok en rask telefon til Hildebrand og orienterte ham om kveldens begivenheter. Han ville komme til Casa neste morgen. - Han takket for innsatsen så langt.

Andreas hadde funnet tempelridderdraktene i en av nekropolens mange sarkofager. Så langt stemte det hele. Men hvilke idioter var det som hadde funnet på å bruke kirken som gjemmested for verdisaker? Rafael hadde problemer med å tro det hele. Skjønt, kirken var jo stedet der de oppbevarte relikvier fra alle århundrer.

- Har de fått tips om at dette stemmer? Lorenzo så spørrende på de andre.

- Kanskje som en avledningsmanøver ... gullet kan saktens befinne seg et eller annet sted i museet, eller i pavepalasset? Rafael trodde at alle var på villspor. Her var mange løse tråder, lot det til.

- Skal vi gå ned og fjerne draktene? Andreas sa seg villig til å prøve.

- Nei - ikke i kveld! Vi gir dem en sjanse til - ellers blir de mistenksomme og forandrer taktikk.

- Men hvor i kirken drev de og lette?

Lorenzo tok en slurk av vinen før han svarte:

- Jeg tror jeg vet hvor jeg ville ha lett ...

Så tok han en slurk til.

- Hvor da?

- I skattkammeret i pilastrene ...

- Men kommer de seg inn der da - vet de hvor oppgangen er?

- Nei, det gjør de helt sikkert ikke, for nøklene er det jeg som har.

Vanligvis er det Hildebrand som passer dem. Han viste dem det nøkkelknippet som var aktuelt.

- Låsen må være gammel etter nøkkelen å dømme.

- Det er den absolutt. Men viktigst av alt er at dørene det er tale om ikke er synlige for det blotte øye - de er av helt moderne dato og så godt kamuflert at svært få vet hvor de er. De opprinnelige dørene var en sikkerhetsrisiko, mente mange. Sannsynligvis var også låsene skiftet ut.

- Er det andre muligheter for ankomst?

- Nei. Men dere skal vite at her er mange ganger og trapper i veggene rundt om. Gallerier løper rundt hele kirken øverst. Tenk på alle dem som må opp og se til lyskasterne på gesimsen. Våre *sanpietrini* - arbeiderne her - kjenner kanskje flere hemmeligheter enn vi gjør, Hildebrand inkludert.

- Hvor sa du han var i kveld?

- Det sa jeg ikke ... men dersom dere vil vite det, er han i et møte i en av Romas mange frimurerlosjer. Dette kan dere holde for dere selv.

- Er det lov da?

- Ikke offisielt, men her nede er det mange uttak fra loven - hver og en er et unntak fra et eller annet ...

- Kan de være innblandet i letingen?

- Hvem?

- Losjebrødrene!

- Nei, de vet ingenting.

Flasken var tom - det franskmennene kalte *un cadavre* - og Lorenzo reiste seg for å gå. Han bodde i en bygning inne i de vatikanske hager, like ved stedet der det etiopiske presteseminaret var.

- Jeg skal vise dere rundt en dag - litt grundigere - her er mye å se. *Buona notte!*

*

Andreas hadde lagt seg på sengen. Drakten hadde han hengt på veggen til neste dag. Med to puter i ryggen leste han om Peterskirken, en bok Hildebrand hadde lånt ham. Den rommet et virvar av plansjer, kart og fotografier ved siden av selve teksten.

Så banket det på døren, først svakt, så litt sterkere.

- Kom inn!

Ganske riktig - det var Ibrahim, iført en nattserk. Han fikk ikke sove, forklarte han - kunne de ikke snakke litt sammen?

- Joda - sett deg, du ...

I stedet for stolen satte han seg på sengekanten og tok hånden til Andreas. Det var noe han ville fortelle, lot det. Dessuten søkte han kontakt. Han hadde kort hår, som arabere flest, mørke øyne, enda mørkere enn Rafaels, og en velproporsjonert kropp.

- Det er noe jeg må fortelle deg - bare til deg, du må love å ikke si noe til de andre!

- Jeg lover ...

- Jeg vet nøyaktig hva de ser etter i kirken - jeg har sett gjenstandene med egne øyne! - Det var jeg som fant dem ...

Andreas la boken på nattbordet og reiste seg litt opp i sengen.

- Fortell!

- To ganger ble jeg kidnappet i Jerusalem, etter mørkets frembrudd. Det var det ortodokse jøder som sto for. De vet at jeg vet. De tror sikkert at jeg også vet hvor gjenstandene er gjemt.

- Vet du det?

- Nei - har ingen peiling!

Så fulgte hele historien, helt fra første gang han hadde vært nede i sisternen i Ecole. Han gav seg tid til å gå i detalj, og Andreas var ikke den som avbrøt han. Da han var ferdig strakte han seg på sengen ved siden av frateren.

- De har plassert meg her av sikkerhetsgrunner ...

- Tror du at du er i fare?

- Jeg er sikker ...

- Du trenger ikke være redd lenger, vi skal passe på deg.

Ibrahim vendte hodet mot brystet til frateren og sukket tungt. Dette var alt sammen i overkant av hva Andreas hadde forestilt seg, sikkert en stor påkjenning for Ibrahim.

- Jeg håper de finner tingene, så får alle fred! Mumlet palestineren søvnig.

- Det kan du helt se bort ifra - Vatikanet drives ikke av amatører!

- Men tror du ikke de har gjemt dem i kirken, da?

- Nei - ikke et øyeblikk!

- Men hvor da?

- Aner ikke - her er plass nok - Vatikanet er stort ...

Så ble det ikke sagt mer den kvelden. Dette skyldtes at Ibrahim hadde sovnet, han måtte ha vært dødstrett.

Frateren tok et teppe og bredte over ham. Så fortsatte han å studere boken Hildebrand hadde lånt ham. Ibrahim pustet nå tungt og dypt. Han kunne nesten ikke vekke ham. Han la diskret boken fra seg og slo av lyset.

Da han våknet neste morgen, lå palestineren der fortsatt.

*

Gervais var midt i sin rosenkransbønn da det ringte inne fra pavens soveværelse. Han kastet en slåbrok om seg og gikk inn i til hans Hellighet. Hundene mottok ham med jubel - skulle de endelig få leke litt?

- Sov du?

- Nei.

- Fint. Jeg skriver om et kapitel av mitt liv som ingen kjenner til.

- Ja?

Piperøken lå tung i værelset. Gervais hostet et par ganger, noe paven ignorerte.

- Kjenner du Norge?

- Litt - der har jeg vært en eneste gang, med mine foreldre. Vi tok en cruisebåt fra Newcastle. - Helt uforglemmelig alt sammen!

- Du husker Vestlandet?

- Ja, mest av alt.

- Hvilke fjorder besøkte dere?

- Sogn ... og Nordfjord.

- Nordfjord?

- Ja, på grunn av denne gondolbanen i Loen ...

- Hør - jeg trenger litt informasjon: Ligger Masfjorden mellom Nordfjord og Sogn?

- Det finner jeg ut i morgen tidlig, tror det er en kartbok i biblioteket...

I det samme ringte telefonen.

- *Si, pronto!*

Det var Hildebrand som ville informere Hans Hellighet om karmelittenes eskapader tidligere på kvelden. Han gjorde tegn til at Gervais kunne få fri.

- Ikke verst! Gleder meg til å treffe dem. - Var det noe mer?
- Ja. Tyrkias president er skutt og drept under et politisk møte i Ankara!
- Vel, vel. Hva får vi nå, tro?
- Forhåpentlig noe mer i Atatyrks ånd - er De ikke enig?
- Så avgjort. *Buona notte!*
- *Buona notte, Santo Padre!*

*

Pater Custos hadde hatt besøk av noen menn fra Mossad tidligere på dagen. De mente å vite at gjenstandene var havnet i Vatikanet - forært til paven - og at både ortodokse jøder og palestinske muslimer var på sporet etter dem i den evige stad.

- Visste Custos hvor de befant seg?

- Nei - har ingen peiling.

- Men De må da vite hvordan disse relikviene kom til Roma?

- Har ingen peiling! Noen fjernet dem åpenbart fra Ecole like etter funnet.

Jeg ville tro dette var et palestinsk tiltak alt sammen! - Prøv lykken hos pater Hyacinth, han må vite mer enn det jeg gjør.

De ga seg ikke så lett, disse jødiske etterretningsfolkene.

- Pater, De er, går vi ut ifra, fullt klar over at det er svært straffbart å føre gamle gjenstander ut av landet Israel?

- Selvfølgelig.

- Og de kan sverge på at De ikke har hatt noe med saken å gjøre?

- Jeg sverger aldri!

- Men snakker like fullt sant?

- Hundre prosent!

De gav seg. Custos var blitt advart, men han lot seg ikke skremme. Om nødvendig kunne han ta en avstikker til Italia før de fant på noe lurt - som å sperre passet hans, for eksempel.

Hva med en telefon til pateren i Ecole? Akkurat det hastet litt.

- Hyacint, gamle venn!

- Hva står på?

- Mossad!

- De har vært her også. Jeg tror jeg parerte ganske godt. - For sikkerhets skyld tror jeg en avstikker til Amerika kunne være på sin plass!

- Da møtes vi på flyplassen. *Buona notte!*

*

De samme herrene fra Mossad hadde også rukket å avlegge statsministeren en aldri så liten visitt.

Det første han sa var dette:

- Selvsagt vet de to uglene alt sammen - gullet ble funnet på deres enemerker!

- Og nå befinner de seg i Roma?

- I Roma.

- Kan vi sende noen over dit for å se seg om?

- Nei!

- Hvorfor?

- Fordi jeg ikke vil ha komplikasjoner i forholdet til pavestolen ... De har ikke gjort oss noe pek på lenge!

- Ikke så mye som en mann?

- Ikke en eneste en!

- Dersom det er sannhetsgehalt i dette som dere forteller, må våre reaksjoner gå via diplomatiske kanaler - forstått?

- Forstått ...

I det samme ringte telefonen:

- *Presidenten i Tyrkia er blitt skutt og drept under et møte i Ankara!*

- Gjør ingenting!

- Skal vi sende kondolansetelegram?

- Om du så ønsker ...

Han så på Mossadagentene:

- Fikk dere med dere det?

- Jada, vi er godt fornøyd!

- Du vet hva du har, men ikke hva du får, sukket statsministeren ... Farvel mine herrer, på gjensyn om nødvendig.

Han ringte til sentralbordet:

- Ingen flere telefoner i dag! Han hatet å bli avbrutt i arbeidet, men han hadde lært å venne seg til slikt.

Gammelt gull - Ecole - paven i Roma - skattejakt i Vatikanet: Hva ble det neste? Sammenlignet med de problemer de hadde med Libanon for tiden, virket

det nærmest som å lese eventyr. Han håpet sterkt at ingen fant på noe dumdrilig.

KAPITTEL 5

FRA JERUSALEM TIL HEBRON

- og tilbake igjen

*

Patrene Custos og Hyacinth var vel tilbake fra sine utflukter.

De hadde møttes i Roma før hjemreisen, der var de blitt meget godt mottatt av alle, paven inkludert. Deres snarrådighet var forbilledlig, fikk de vite, dette kunne ikke gjøres bedre. Medaljens bakside var selvsagt dette at de to hadde gjort seg til tyver. Men så lenge ingen visste om det hele, kunne alle føle seg trygge.

Hvor mange i Vatikanet hadde sett disse klenodiene fra Herodes' tempel? Det var umulig å si. Men i Vatikanet var taushetsplikten selve krumtappen for ansettelse til alle verv, høyt eller lavt. Arbeiderne som transporterte

gjenstandene visste naturligvis ikke hva det var de bar på, de var godt pakket i lin eller bomull. Prefekten for museet var naturlig nok informert, men han var en tillitsperson som ingen kunne tvile på. Biblioteket og arkivet ble holdt utenfor dette. Hva med Peterskirkens administrasjon, den berømte *Fabbrica della basilica di San Pietro*? De kunne da umulig ha noe med dette funnet å gjøre, med mindre paven ville sette gjenstandene opp i kirken et sted? Dette siste var lite trolig.

Ibrahim var selvsagt et springende punkt.

Han hadde sverget høyt og hellig på at hans opphold i Roma – for ferie å betrakte – aldri ville true skattens identitet. Han hadde dessuten lovet å stå i kontakt med de to prestene hjemme og aldri betro seg til noen – ikke noen, ble det understreket.

Media hadde gitt opp å forfølge ryktene som svirret i Jerusalem hva funnet angikk, det være seg aviser, TV eller nettet. De hadde det travelt nok med å dekke den ulmende fare for krig som alltid truet i kjølvannet av krigen i Syria, særlig Irans interesser. Italienske media lot derfor ikke til å være interessert i kunsttyver fra Jerusalem.

Mossad arbeidet i det stille, ingenting steg opp til overflaten fra det hold.

Men ingen av de to – custos eller rektor – fikk fred i sitt indre av slike grunner. Sant å si var de i daglig kontakt med hverandre. Custos var vanligvis

den første til å ringe pater Hyacint i Ecole, skjønt sistnevnte av og til kom ham i forkjøpet:

- God morgen, deres velbårenhet – hvordan ser farvannet ut i dag? Dette var et slags standard spørsmål som ikke kunne røpe noe for utenforstående dersom slike skulle overhøre dem.
- Alt ser trygt og rolig ut, lød uvegerlig svaret, som avtalt.
- Har Ibrahim ringt?
- Ja da. Han har det fint, alle er hyggelige mot ham, han vasser i eminenser og eksellenser. Dessuten har han fått seg en ny venn der borte.
- Hva mener du med det?
- En norsk karmelitt som også bor der på en slags ferie.
- Vel og bra – men vet vi hva de to snakker om?
- Vi blir nødt til å stole på dem, *padre mio*, selv om vi ikke kjenner nordmannen.
- Er ikke helt sikker på at jeg like dette – fortell ham at han ikke må komme ham for nær ... jeg mener, at han ikke må betro seg til ham. Vi har ingen kontroll over karmelittene, de er en familie for seg, vet du.

Custos visste, men ut fra sitt kjennskap til karmelittordenen i Det Hellige Land hadde han full tillit til dem og kunne saktens kontakte dem dersom det trengtes.

- Ibrahim har lært, må du huske. De bortførte ham to ganger her nede, en gang banket de ham opp. Han skjønner at dette er sprengstoff.
- Det kan du trygt si ...

En morgen custos var først på pletten, fikk pater Hyacinth vite at den latinske patriarken av Jerusalem nettopp hadde ringt og bedt om å få snakke med ham under fire øyne. For sikkerhets skyld ville han ringe Ecole senere. Da så ikke skjedde innen klokken 19.00, kastet pater Hyacint seg over telefonen, urolig over hva denne tausheten fra Gamlebyens indre organer måtte kunne tolkes som.

- Han vil tale med oss begge ... kom det litt spakt fra Custos.
- Hvem?
- Patriarken - vår biskop!
- Sa han hvorfor?
- Både ja og nei ... Det lot til å gjelde noen konfidensielle saker, så sa han i hvert fall.
- Herregud, nå er det gjort!
- Ikke få panikk! Patriarken er vår venn, han står over oss begge – men under paven. Og paven er vår beskytter i at dette.
- Vi får sette vår lit til det ...
- Si meg, pater: du har ikke fått dårlig samvittighet for det vi gjorde?
- Jeg? Nei – har du?
- Slett ikke! Vi gjorde det eneste fornuftige.

- Har vi handlet for raskt?
- Nei!

*

Neste morgen befant de seg begge på patriarkens kontor i Gamlebyen. Hans eminense, kardinal Agostino di Montepulciano d'Aorta åpnet selv døren for dem, noe som var et godt tegn. Han var italiensk, av edel byrd, og i sin beste alder, kjent for sine store diplomatiske evner vis a vis både jøder og muslimer, men kanskje særlig de ortodokse kristne, som var palestinere alle sammen, med unntak av deres kleresi som var gresk.

De satte seg i et komfortabelt hjørne av det store kontorværelset.

- Kjære brødre – jeg vet hva som er skjedd og har nettopp talt med paven som er meget takknemlig for at dere har handlet så raskt og så klokt. Han sender sine varmeste ønsket til begge.

De to pustet lette ut. Dette gikk bra. Ingen problemer i Roma.

- Men det er en ting jeg gjerne ville nevne for dere begge.

Mens patriarken trakk pusten før neste setning så de to tyvene spent på hverandre – hva hadde de oversett?

- Hvorfor i all verden kom dere ikke til meg med dette i første omgang?
Jeg ville gitt dere all den hjelp jeg kunne.

Nå ble de usikre igjen, så hit og dit og lot endelig blikket hvile på hverandre.

- Har dere ikke tillit til deres overhyrde? Det lå noe litt spøkefullt i måten han sa dette på.
- Jo! Kom det unisont fra de to.
- Men hva er da problemet?
- Vi hadde for liten tid på oss ... slapp det omsider ut av fansiskaneren, altså Custos.
- Vi visste vi måtte handle raskt – på grunn av denne Ibrahim ... fortsatte dominikaneren, rektor ved Ecole.
- Dere tenkte aldri på å kontakte meg i ettertid?
- Dessverre, vi var begge nokså forvirret, når sant skal sies.
- Selv ikke etter at dere hadde vært i Roma?
- Nei ... kom det spakt fra begge. – Men det skyldtes overhode ikke mangel på respekt, De må tro oss.
- Jeg gjør da det, men ville gjerne høre historien fra dere selv.
Han virket ikke helt tilfreds når sant skulle sies. Det var et eller annet ledd i foretaket han ikke kunne slå seg til ro med – et ledd hvor han selv kanskje kunne ha vært til hjelp.

Derpå gjengav de hele hendelsesforløpet, fra A til Å, uten omsvøp. Sua Excellenza Agostino di Montepulciano d'Aorta lyttet uten å avbryte. De to avbrøt heller hverandre i sin iver etter å forklare. Så med ett skiftet de spor:

- Tror De at den dagen dette er offentlig kunnskap vil De selv komme i søkelyset?
- Helt sikkert! Jeg vil få skylden for at gammelt jødisk gods – tyvegods – ble ført ut av landet rett for nesen på jøder og muslimer, ortodokse eller ikke, fanatikere som liberale. – Forhåpentlig sitter en annen i min stol til den tid ...
- Ingen kan klandre Dem, Deres Eminense, De ble holdt utenfor!
- Takk og pris, skal jeg være helt ærlig.
- Er det annet De ikke liker i alt dette?
- Ja – denne Ibrahim.

Det var litt verre, for han kom de ikke utenom. Det var han som hadde funnet gullet der nede under St. Etienne.

- Er han en sikkerhetsrisiko?
- Så avgjort.
- Hva gjør vi med det?
- Jeg har tatt en del grep i sakens anledning, for sikkerhets skyld. For det første har jeg sørget for at en i Casa Santa Marta holder øye med ham.
- Hvem da?

- Det kan jeg ikke si. For det annet har han knyttet seg til en ung nordmann, karmelbroder – det er viktig at vi kan nå ham om nødvendig.
- En karmelitt – fra Norge?
- Riktig!
- Kjenner dere ham?
- Nei – han kom etter at vi var reist hjem.

Det var det. De tok et hjertelig farvel med Hans Høyhet og bedyret å holde kontakt dersom noe nytt skulle dukke opp. Så sto de ute i det fri igjen. Høstluften i Jerusalem følte forfriskende etter seansen der inne. De satte seg ved en fortauskafe og bestilte hver sin *spremuta di arancie* og deretter en kopp sterk kaffe.

- Storsinnet?
- Ja da. Han er ikke hertug eller greve for ingenting, den mannen. Det gamle italienske aristokratiet har lang erfaring i å styre Kirken.

*

Noenlunde samtidig møttes noen palestinere, i Hebron, til viktig samtale, de var ikke de samme vi har møtt før, men kjente dem godt.

Det var gullet som lokket, ikke historien bak, men gjenstandenes egenverdi som rent gull - de trengte penger til å bygge opp palestinernes forsvar, så enkelt var det. Samtidig fikk de ryddet av veien gjenstander som kunne samle jødene om et nytt nasjonalt mål: ta over tempelplassen og reise et tredje tempel. Dette siste argumentet var i seg selv nok til å få dem til å gjøre alt for å få det i sin makt. De visste at de ortodokse jødene var på sporet, men de var neppe kommet særlig langt i sin søken. Riktignok hadde de klart å kidnappe Ibrahim et par ganger, men det ga ikke resultat. Hvordan alt dette var gått til, var umulig å si. Hadde disse jødene kontakter i Ecole - eller i Kustodiet?

Var det kommet ortodokse jøder til Roma fra Jerusalem?

Hvem hadde sendt dem dit?

De var selv avskåret fra å kontakte rabbinatet i Jerusalem - de mottok ikke muslimer. De hadde likevel prøvd seg med noen ansatte der, lavere på rangstigen. Og her hadde de hatt hellet med seg: Det stemte at noen yngre jøder hadde reist til Roma, ikke på oppdrag fra rabbinatet, het det seg, men på eget initiativ. Og disse hadde helt bestemte ideer om hvor gullet var å finne - i Peterskirken! Det var der den romerske kirke pleide å stille ut sine viktigste relikvier.

Altså ville jakten ta til her.

Dette gjaldt det nå å fortelle de av deres trosfeller som allerede hadde innfunnet seg i pavebyen noen dager i forveien. Det hastet - de hadde fått konkurranse. Telefonnumrene til de fem i Roma hadde de allerede - best å slå til med en gang.

Responsen var god. De skulle ta ortodokse jøder i betraktning under sin leting. Skulle noe viktig dukke opp ville de kontakte brødrene hjemme umiddelbart.

Møtet ble hevet. Alt så ut til å gå i deres favør.

*

Den eneste måten å lete i Peterskirken var etter stengetid, selvsagt. De fem palestinerne hadde menget seg med turistene og gitt seg god tid til å orientere seg i dette enorme bygget som den vatikanske basilika var. Her var innganger og utganger overalt, for dem som kjente byggets hemmeligheter, men disse var ikke tilgjengelige for turistene. Det enkleste var å følge dem ned i dypet under kirken og så ta av på egen hånd. Var de heldige kunne de saktens overnatte i en eller gammel sarkofag som tiden hadde tømt for innhold.

Som sagt, så gjort.

Men pavekrypten var så full av besøkende at den egnet seg ikke som skjulested. Følgelig blandet de seg med en av de mange gruppene som ville lenger ned, til nekropolen – gravbyen – under dem. Der var det også ledige sarkofager, i fleng.

*

Det var med litt spenning at Custos tok telefonen, en spenning som hadde vært der lenge, men som vokste fra dag til dag.

Hvorfor ventet han at noe skulle gå galt? Var det Ibrahim han bekymret seg for? Han var absolutt et problem, et stort et, men måtte behandles varsomt. I prinsippet kunne han jo betro seg til hvem som helst. Skulle han finne på å selge sin historie til en avis, ja da ville han, Custos, ha dem bankende på sin dør tidlig og sent. Da var det bare å komme seg ut av landet igjen, dra hjem til Italia og brødrene der, kanskje for alltid.

Der ringte den fordømte maskinen – skulle aldri vært oppfunnet!

- Ja?
- Det er Hyacint ...
- Ja?
- Har du det travelt?

- Ja – det vil si nei!
- Intet nytt fra vestfronten?
- Ingenting ...
- Vet du fortsatt ikke hvor gullet befinner seg?
- Nei ... vi er ikke kommet lenger der.
- Og Ibrahim?
- Han holder seg tydeligvis i ro – måtte det vare ...
- Hva er du redd for?
- At en avis kjøper hans historie for så mye penger at han kan dra til Amerika og etablere seg der – og få hele familien til å komme etter.
- Ville han det da?
- Hva mener du nå?
- Tror du ikke han heller vil lage sitt eget liv – uavhengig av de andre?
- Hvorfor sier du det?
- Det var noe som dukket opp da vi var hos eminensen ...
- Hva da?
- At Ibrahim kanskje foretrekker mannlig selskap og ikke familieliv?
- Sa han det?
- Han antydte noe i den retning. Han hadde forhørt seg i Ecole, later det til.
- Var det derfor han ønsket å knytte forbindelsen til denne norske karmelitten?
- For eksempel ...

- Disse skandinavene!
- Si ikke det – de viser seg ofte å være dyktige.
- Men vi kjenner ham ikke engang?
- Det kan vi kanskje gjøre noe med, det er flere av min fold som arbeider i Vatikanet – en av dem kan kanskje bli oss behjelpelig?
- Vet du, vi klarer ikke å styre alt dette herfra.
- Vi får se. Kanskje kan jeg slå på tråden til eminensen og komme med et utspill?
- Prøv – for all del.
- Vi må gi oss, her kommer folk, det banker på døren – Ciao!
- Ciao, repliserte dominikaneren.

Disse to ordener – fransiskanerne og dominikanerne – var så ulike som vel mulig. Likevel var de søsken, de oppstod noen lunde samtidig mot en lignende bakgrunn, som var middelalderens byer. Sett utenfra og med et uhildet blick var de tvillinger, om enn ikke eneggete. De var fattige tiggerordener i utgangspunktet, men var kommet for å bli og hadde med tiden etablert seg så grundig at de forvaltet mye jordisk gods. Men den enkelte broder levde i fattigdom, så langt dette lot seg gjøre i den moderne verden.

Det viktigste ved de to var kanskje dette at begge ordener var verdensomspennende, som Kirken selv var det, og de hadde kontakter i alle land. Nettopp nå trengte de dette. Custos holdt kontakt med brødrene i Roma.

Hyacint gjorde det samme og hadde ofte samtaler med venner og bekjente i Santa Sabina eller i San Clemente og Santa Maria sopra Minerva. Men ingen der vest hadde hørt om funnet i Jerusalem.

Og godt var det.

*

I pavepalasset var kveldsmåltidet slutt – til hundenes fryd. For de visste at nå var det deres tur til å få all oppmerksomhet. To av sveitsergardistene fulgte dem inn i heisen og opp på taket, Hadrian selv tok neste heis sammen med sin sekretær.

Som de sto og så utover byen som lå der og lyste i måneskinnet, følte Gervais at det var noe Hans Hellighet ville betro ham. Noe viktig.

- Gervais ...
- Ja, Herre.
- Jeg har i noen tid tenkt på en modernisering av Kirken ... en forenkling av det hele!
- Jeg lytter, Deres Hellighet.
- Hva med å gå tilbake til den patriarkalske styreformen som eksisterer i andre kirkesamfunn, særlig de ortodokse?
- Hvordan da?

- Fem kontinenter – fem patriarkater: Europa, Amerika, Afrika, Midt-Østen, Oceania! Roma beholder sin tradisjonelle og privilegerte status som *primus inter pares*, den første blant likemenn – men uten å hevde sin rett til universell jurisdiksjon.
- Hva tror du?
- Jeg tror Deres Hellighet blir nødt til å kalle inn til et nytt kirkemøte, et Tredje Vatikankonsil!
- Det er mange som ønsker seg et slikt ...
- Og mange som ikke gjør det!
- Riktig!
- Jeg er absolutt for – men da må vi ha et par store saker å behandle, ikke tusen ting, som da de sist møttes ... Har De nevnt dette for mange?
- Nei – du er den første!
- Jeg er dypt smigret ...
- Tenk deg om, Gervais – er dette en god løsning for Kirken?
- Det vil bli ført som et argument mot at Kirkens enhet står på spill, den kan lett desintegre. Vi vil trenge mekanismer som ser til at det hele ikke splittes opp.
- Det som har vært de ortodokses forbannelse - nasjonalkirker?
- Ja.
- Du tror at paven må ha noen sentrale privilegier, slik at overgangen ikke blir for stor.

- Ja - og hvilke?
- Han alene kan utnevne patriarker – og gjøre endringer i kirkeretten – han vil derfor bevare titlene fra de romerske keiserne: *pontifex maximus*, *pater patriae*, og annet.
- Og den romerske curia?
- Bli en mer lokal størrelse!

Gervais ble stående og tenke. Så kom spørsmålet:

- Hvordan har du tenkt å offentliggjøre ideen?
- I et rundskriv til biskopene.
- Når?
- Vet ikke.

I det samme kom hundene byksende og ristet alt vannet i pelsen rett foran de to. Lenger kom de derfor ikke. Dagen var slutt, kveldsnyhetene ventet nede - deretter *buona notte*.

*

Samtidig som mørket senket seg over Roma og paven og hans nærmeste samlet seg om tv-apparatet for å se siste nyheter på Rai og BBC, senket det seg

et annerledes mørke over Jerusalem og Palestina forøvring. Denne kvelden var det ikke tale om et *buona notte*, ikke for dem som lette etter gullet.

Unge ortodokse jøder og palestinsk ungdom tørnet sammen på vei til Ecole, nok en gang. Men de nådde aldri frem til murene siden et etterlengtet oppgjør inntraff like foran Damaskus-porten i Suleimans murer, der de skulle ta av for Nablus Road. Her ble ropt ugudelige ord, sparket, slått og bitt, blodet fløt og noen tok flukten. Men de iherdigste holdt ut. Disse forsøkte å skremme hverandre bort fra jakten på gullet en gang for alltid. Palestinerne var i flertall, dette skjedde på deres territorium, og de hadde fanget en av de yngste jødene ved å gripe fatt i de lange flettene hans. Derest ble han raskt avkledd - og kastret, foran synet på de andre jødene, de ble holdt i sjakk ved hjelp av lange kniver. Den unge hylte og skrek som en gris i slaktetiden, noe som ble påpekt fra palestinsk hold, og hans edlere deler ble kastet til noen nysgjerrige hunder som hadde samlet seg for å se hva det var som forårsaket alt bråket - nå var det deres tur å sloss om byttet. Hundeglam blandet seg med jødiske vræl, for nå hadde palestinerne fanget en til og begynt å klippe, eller skjære bort all hans hårpyrd. Dette skjedde så fort at det kunne virke som om de hadde lang trening i kunsten å klippe jøder. Noen jaget ortodokse fletter mens andre skar og klippet. Flere sto for tur da politiet plutselig innfant seg og alle flyktet, hver i sin retning. Noen jøder sto tilbake og gråt. En ambulanse tok hånd om han som

var blitt redusert til det ufruktbare. Veilegemet var fullt av blod og av ortodokse jødiske fletter og hår. Hundene var ikke å se lenger.

Palestinerne våget seg ikke opp på murene til Ecole, skjønt de følte seg seierssikre nå. I stedet pilte de opp til den anglikanske katedralen, men også der var portene stengt. Men de rakk å kaste noe ortodoks jødisk hårprakt over murene før de ble borte i natten.

*

I pavepalasset var dagen over, den hadde vært begivenhetsrik som alle dager i pavens liv, og han visste godt at ikke en eneste av dem kom tilbake. Men det generte ikke, all den tid han var en som alltid vandret fremover.

- God natt, Gervais! Takk for i dag.

- God natt, Deres Hellighet - sov godt, i morgen får vi det travelt.

Imogen og May fikk hver et kyss på kinnet. Så gikk Hadrian VII til soveværelset, med hundene først.

Gervais hadde en liten leilighet vegg i vegg med pavens. En klokke hang ved sengen hans, en sikkerhetsmekanisme i fall det skulle bli bruk for ham til et eller annet. Paven skrev nemlig sine memoirer på sengen, og av og til hadde

han bruk for hjelp. Vanligvis sovnet han fra arbeidet og våknet morgenen etter med lyset på og skrivesakene på gulvet. Dem hadde hundene vaktet over hele natten.

*

Custos la seg sent, en gammel vane fra tiden i Italia. Han gikk opp og ned på gulvet og forsøkte å finne ro i sjelen etter alt som var skjedd. Stjernehimmelen utenfor ga distanse til siste tiders hendelser, lyset derfra kledde den omfangsrige nattserken hans i et blågult skjær. Han hadde ingen å betro seg til i hele custodiet. Pater Hyacint var sikkert sovnet for lengst og han turde ikke ringe ham. Han kunne levende se for seg Ibrahim i Roma ved nattetid - visste han hvor utrygg byen kunne være? Forhåpentlig ville denne karmelitten fra Norge se til at han la seg tidlig og sto opp sammen med de andre i Casa Santa Martha.

Men pater Hyacinth i Ecole hadde ikke lagt seg. Han førte logg over hendelsene de hadde gjennomlevd, dag for dag. Et slikt dokument kunne komme godt med dersom noe gikk galt.

*

I Casa Santa Martha ble frater Andreas sittende og samtale med Ibrahim etter at pater Rafael hadde trukket seg tilbake.

Han følte at de måtte vende seg til hverandre raskest mulig - gutten bar sannsynligvis på informasjon han kunne trenge. Så svært langt kom han ikke denne første kvelden, men det kom kvelder etter dette.

KAPITTEL 6

MELLOMAKT

*

Don Lorenzo dukket opp under frokosten. Politiet hadde ringt. De kunne fortelle at denne jøden var bare en av flere som hadde klart å komme seg inn i Peterskirken. Han hadde gjemt seg i sakristiet like før stengetid, de andre var forsvunnet. Alle kom de fra Jerusalem og var turister og pilegrimer i Roma, for første gang. Det var alt de fikk ut av ham så langt. Han satt nå i kasjotten og ventet på videre avhør. Merkelig form for pilegrimsreise ...

- Vi har med to forskjellige grupper å gjøre, tempelridderne og de ortodokse jødene. Begge vet en del - begge tror at skatten er gjemt i Peterskirken!

- Hvor har de fått den ideen fra? Har de ikke hørt om museet? Hvem i all verden har lurt dem til å tro dette? Rafael var urokkelig i sin skepsis.

Lorenzo tok seg en slurk av kaffen - og en til. Så innviet de ham i det som Ibrahim hadde betrodd frateren kvelden før, hele historien, fra første dag i Ecole.

- Før sloss de i Jerusalem - nå strides de her hos oss ...

- Hva vil palestinerne med skatten?

- Forhindre at den faller i ortodokse jødiske hender!

- Men hvorfor har de sett seg ut Peterskirken som gjemmested?

- Fordi det er det mest logiske - sett utenfra. Her er det relikvier og helgenben i mengder. Peterskirken er et eneste stort skattkammer når det kommer til slikt.

- Ikke enig! Det var Rafael som opponerte. - Hvorfor ikke gå over til museet og be pater Camillo avsløre gjemmestedet?

- Fordi han aldri ville si noe ... Kanskje vet han ikke alt? Her i Vatikanet er vi alle bundet av taushetsplikten, den vi har avlagt ed på. Ikke rart at ryktene florerer ...

Lorenzo forsynte seg med nok en croissant, og deretter med en tramezzino. Etter enda flere munnfuller fortsatte han omsider:

- Noen må ha gitt dem informasjon om Peterskirken som et mulig skjulested ... kanskje for å lede dem på avveier, lede dem bort fra gullet? Det er det mest sannsynlige.

Så gikk han rett på sak.

Karmelittenes oppgave var å overraske og skremme bort ubudne gjester, fikk de vite, etter først å ha avdekket hvem disse ubudne gjestene er. Gullet var ellers under full kontroll, de behøvde ikke lete etter det.

- Men vi må jo få vite hvor gjenstandene befinner seg?

- Det er ikke deres oppgave - dere skal ta dere av disse "spøkelsene".

Kanskje får vi vite mer etter dette.

- Men har ikke Vatikanet folk som kan ta seg av slikt? Rafael ville visst tilbake til Norge så snart som mulig.

- Ikke i denne saken - de er skremt bort alle sammen! Her handler det om ukjente krefter. Det er ikke tilfeldig at dere to er satt til oppgaven.

Lorenzo stappet nok en croissant i munnen, den var fylt med vaniljekrem. Hans frokost var omfattende, akkurat som de andres var beskjeden, for å si det slik. Ingen av dem hadde større appetitt om morgenen. Men han spiste alt han fikk øye på. Sikkert for å holde vekten oppe.

- Det er jo en litt underlig oppgave? Rafael gav seg ikke.

Lorenzo hadde munnen full av frokost og kunne ikke svare på en stund.

Andreas foreslo at de alle skulle ta morgenen fri og møtes ved aftenmåltidet for å bestemme hva neste trekk skulle være. Trolig ville det bety et nytt søk inne i kirken.

Dette sa de seg enige i. Og slik hadde det seg at frateren tok med seg Ibrahim på en liten omvisning i Roma, Lorenzo ville vise pater Rafael de vatikanske hager.

*

To kokker på bytur - her var nok å se.

Først gikk de langs Tiberen og iakttok livet nede ved elven. Her lå faktisk noen elvebåter som fungerte som kafeer. Andre var for sommerboliger å regne, med små hager på dekket, med bademuligheter, og så videre. Vannet så heller skittent ut. Dagen var mild, det var turister å se overalt.

Da de kom til Tiberøyen, gikk de opp til kirken San Bartolomeo, og ned til avsatsen rundt denne, så de kunne se hvordan øyen var formet som et skip i gammel tid. Her var en del mennesker som spaserte, satt eller lå for å kunne nyte solen. De fortsatte over neste bro - den var fra republikkens tid, mer enn

2000 år gammel - og gikk mot synagogen. Der tok de av til Marcellus-teateret og fortsatte i retning Kapitol. Frater Andreas følte seg sikker som guide, han hadde bodd her nede noen uker under oppklaringen av et mysterium i Cherubicum. Han var i sivile klær, ingen kunne se at han var en karmelittmunk.

Ved foten av rampen som førte opp til Michelangelos berømte piazza foran rådhuset, skjedde noe uventet. Her kom en herre i sivile klær og mørke solbriller bort til dem.

- Unnskyld - men er ikke dere fra Vatikanet?

De så forbauset på hverandre - ingen av dem svarte. Så gjentok herren spørsmålet. Han hadde tatt av seg solbrillene nå, ansiktet var solbrent og viljesterkt.

- For øyeblikket - ja. Andreas visste ikke helt hva han skulle svare.

- Hvem er De?

- En ansatt i Vatikanet ... en av mange.

Dette kom nokså uventet.

- Kan det dokumenteres?

Herren viste dem sitt ID-kort.

- Og hva vil De oss?

- At vi tar en liten prat ... følg meg.

Han førte dem opp veien til høyre, til en liten hage hvor det var skygge og benker. Solen var skarp denne morgenen. Like over på den andre siden av Tiberen lå Peterskirken badet i morgensolen. Den tiltrakk seg full oppmerksomhet hvor du enn befant deg i byen.

Så kom det:

- Hvem har engasjert dere?

- Det sier vi ikke før De avslører hvordan De har oppdaget oss. Ibrahim ante uråd, han tok et fast grep om hånden til Andreas.

- Det var enkelt - kirken har øyne og ører, ikke minst for de som til vanlig arbeider der.

- Er det noe sted dere ikke er?

Han humret med seg selv før han svarte:

- Det måtte i så fall være helt øverst i kuppelen ...

Så Hildebrand hadde rett .

- Når tar arbeidsdagen slutt?

- Vi avløser oftest hverandre, hele døgnet igjennom ... men nå har vi pause om natten. Noen sier at det ikke er trygt der inne, ikke nå lenger. I de siste dagene har vi vært nektet adgang etter stengetid.

- Og hva kan vi så gjøre for Dem?

- Det er nok heller omvendt: Jeg kan gjøre mye for dere. Hold dere unna den vatikanske basilika! Den kan være farlig ... ikke noe for amatører!

- Hvem sier at jeg er amatør? Andreas lød litt krenket. Han ville vite mer om denne fyrens oppgaver, men kom ingen vei.

- Hva og hvem dere enn er - hold dere borte fra kirken!

- Ellers?

- Ellers kan jeg ikke garantere for deres sikkerhet!

Frateren fnyste:

- Vi tar helst vare på oss selv - gjør De det samme. Vær så snill å forsvinne!

Og med disse ordene tok frateren Ibrahim med seg og gikk tilbake dit de var kommet fra, nederst ved trappeoppgangen.

- Fikk du tak i det han sa?

- Jeg tror det, kom det litt urolig fra Ibrahim. Men jeg husker alltid et ansikt, slikt lærer man i Palestina - han der er lett å gjenkjenne.

- Godt - ikke glem det.

De sto nå ved rytterstatuen av Marcus Aurelius på plassen foran Romas rådhus, midt på Kapitol. Utsikten var mot den gamle Marsmarken - Campo Marzio - den bydelen som i dag er den travleste og tettest bebygget. Dette var selvsagt en større tabbe fra Michelangelos side, forklarte frateren. Bykjernen i gammel tid lå på motsatt side av rådhuset, den de ikke kunne se fra der de sto, Kapitol vendte den veien.

- Kom, så hilser vi på det gamle Roma. Forum Romanum ligger like her nede.

*

De hadde satt seg like ved Titusbuen, øverst på Via Sacra. Det var her byttet fra templet i Jerusalem var avbildet.

- Der!

Ibrahim hadde gjenkjent gjenstandene alle lette etter: den syvarmete lystestaken, bordet for de såkalte skuebrødene, trompetene - han hadde funnet

dem alle i cisternen under Ecole. Han presiserte at trompetene ikke var gjort av gull - men av sølv.

- Romerne fikk disse med seg da de ødela templet - og tok dem til Roma. Skal vise deg hvor de ble oppbevart, det er ikke så langt herfra. Så ble de tatt som krigsbytte til Kartago, hvor den bysantinske generalen Belisarius fant dem og tok dem med hjem til Konstantinopel. Der bygget keiseren, Justinian, et nytt tempel for dem - det var en meget rik kvinne som spanderte bygget - inntil en slu jøde fortalte ham at det førte ulykke med disse gjenstandene: Byene hvor de befant seg ble alle ødelagt. Først falt Jerusalem, så ble Roma tatt av vandalene som tok dem med til Kartago, endelig kom Belisarius og hans armeer og gjorde slutt på vandalenes hovedstad, Kartago. Da de var kommet til Konstantinopel var de med andre ord en trussel for byen. Keiseren var meget lydhor og tilsvarende overtroisk - gjenstandene ble raskt skipet tilbake til Jerusalem, hvor de hørte hjemme. Til Jerusalem kom så perserne og plyndret noen tid senere, og det gjaldt å finne et gjemmested. Altså benyttet de seg av cisternene i Stefanus' klosteret. De lå der inntil du oppdaget dem!

- Jeg skulle aldri fortalt noen om funnet ... Ibrahim ble nok en gang hjemsokt av skyldfølelse.

- Like godt at du fant dem, tenk om jødene eller muslimene hadde funnet dem!

Men morgenenes prøvelser var langt fra slutt, skulle det vise seg. For da de to gikk langs veien som førte fra Colosseum tilbake til inngangen til Forum, stanset plutselig en privatbil som kom i samme retning.

- Ibrahim! var det en som ropte.

En av bakhjørne ble revet opp og han der inne forsøkte å dra Ibrahim med seg, han snakket arabisk. Det skulle han ikke ha gjort, frater Andreas var raskere enn beregnet og satte et kne i ansiktet på vedkommende, av all kraft, og dro Ibrahim vekk fra bilen. Mannen forsøkte å komme seg ut. Det hjalp lite - frateren smelte døren igjen. Han som hadde prøvd å fange Ibrahim rakk ikke å fjerne hånden i tide - og fikk kveistret et par fingre på høyre hånd. Han skrek høyt av smerte.

- Kom, Ibrahim!

I det samme kom politibiler fra flere kanter. Mer hyling og skriking fortalte dem at de i bilen var tatt hånd om.

- De var palestinere - muslimer! Ibrahim så nokså fortvilet ut der han pilte avsted hakk i helene på frater Andreas.

- Jeg hørte dem rope til hverandre. Det er meg de vil ha.

- Kom!

Så slo de seg ned ved et ledig bord på pizzarestauranten like ved middelaldertårnet litt lenger fremme. Dagen var blitt varm og de ble servert øl i literglass, snart kom de med maten, pizza med løvtynn bunn og i mange varianter.

- Så de vet at du er her?

- Akkurat som jeg fryktet! Jeg er ikke trygg noen steder.

De spiste en stund før Ibrahim fortsatte:

- Hvem var han som snakket til oss først?

- Jeg har en teori ...

- Fortell, vær så snill!

- Han omtalte seg selv som arbeider - frateren tok en slurk øl før han

fortsatte:

- Jeg ville tro det betyr en *Sanpietrino!*

- Hva betyr det?

- De som arbeider i kirken - der er mye å gjøre. De er angivelig skremt bort alle sammen, men det gis alltid unntak ... I dette enorme bygget gis det uendelig mange hjemmesteder: hemmelige dører, trapper opp eller ned, gesimser, gallerier, og så videre.

- Kan han være en av de fem vi så i kirken?

Andreas så opp fra pizzaen og tok en ny slurk av ølglasset.

- Det kan han - teorien er mulig ... de ønsker i så fall å skremme bort alle andre for selv å få litt arbeidsro.

- Og palestinerne i bilen?

- Kan de ha gjenkjent deg fra Hebron?

- Helt sikkert ...

- Gjenkjente du noen av dem?

- Nei - ingen.

De så over mot inngangen til Forum. Der sto bilen fortsatt, men uten palestinere. De var sikkert tatt hånd om hele bunten.

*

Pater Rafael fikk en privat omvisning i de vatikanske hager av Don Lorenzo.

Dette var verdens minste og underligste stat, men stat var den like fullt.

Innenfor gamle og høye murer lå et stort og frodig grøntområde. Her var en hel del bygninger å se: administrative bygg, en kirke, et college for etiopiske studenter, en jernbanestasjon, en landingsplass for helikopter, en radiosender, et observatorium, en Lourdes-grotte, og så videre. De var få, de som bodde her, ansatte fra Roma kom og gikk hver dag, over tusen i tallet. Her var politi og sikkerhetsvakter overalt. Hagene var velholdt, det så man med en gang. Det ble fortalt at gode pave Johannes XXIII hadde gått sin luftetur her et sted, ikke så meget for luftens skyld, men for å tigge seg en ekstra pølse og litt øl fra gartnernes kantine like ved; han syntes lunsjen var spartansk i palasset der han bodde. Lorenzo fortalte i ett sett, livlig og smidig, slik som han også beveget seg. De siste bygningene var Nervis store audienshall og Casa Santa Martha, oppført under en polsk pave. En tysk pave som abdiserte hadde levd her et sted, like til sin død; han ble meget gammel.

Det var en stor fordel at et så stort kirkesamfunn som Den katolske kirke hadde sentrale organer som bel ivaretatt på denne måten, begynte Dom Lorenzo. Gjennom et omfattende diplomati kunne den hevde seg i verdensammenhengen, til stor fordel for de troende. Her våket og vokter man over kirkens kår i verdens mange land. Kontakten med biskopene rundt om var den aller beste. Og mengden pilegrimer og besøkende til paven var stadig økende. Moderne media gjorde at alle reisene som forgjengerne hadde gjort ble

unødvendige - i vår tid kommuniserte man på tusen moderne vis. Paven var mer nærværende i verden enn noen gang tidligere, til alles fordel.

Og hvordan var det å ha en engelsk pave? Dette var jo litt utenom det vanlige.

- Han er godt likt av alle, dyktig, vennlig og svært effektiv. Men hans livsstil er den mest originale vi noensinne har sett. Han har sine to ugifte søstre til å tjene ham privat, og som lager maten i pavepalasset - dette siste til fortvilelse for italienerne som blir invitert til lunsj eller middag der oppe. De spiser aldri pasta! Hundene hadde han med seg fra England. Alle elsker dem, likevel er det noe helt nytt. Hadde det ikke vært for hagen øverst, ville det ikke latt seg realisere.

- Men går de aldri på tur her nede i hagene?

- Joda - alle som arbeider her kjenner både Leo og Dominkus. De skjemma dem fullstendig bort ... særlig gartnerne i kantinen.

- Og navnet Hadrian VII?

- Skriver seg fra Hadrian IV som var den første engelske pave, han levde i middelalderen og var en dyktig hyrde. Husker jeg riktig var han svært viktig for Norge, der du bor, og også for Sverige. Da var han pavelig delegat. Ved hjemkomsten ble han raskt valgt til pave, særlig takket være hans dyktige innsats i Skandinavia.

- Er det sant at han røker pipe?

- Så sies, men jeg har aldri sett det selv.

- Men han flyttet inn i pavepalasset igjen etter at et par av hans forgjengere hadde bodd i Casa Santa Martha. Det var ut av respekt for tradisjonen, som han sa. Den pavelige kultur, som vi kan kalle det, finner han verdifull og vel verd å bevare, til stor glede for de troende.

- Bruker han den tradisjonelle bærestolen, *sedia gestatoria*?

- Jada, for ellers kan jo ikke folk se ham, noe det var mye klager på under hans forgjengere, de insisterte på å gå til fots. Men strutsefjærene som hørte med til den pavelige *pompa* ligger fortsatt på loftet et sted, venter sikkert på å bli gjenreist til fordums bruk. Lorenzo lo med seg selv.

- Og oppslutningen om Kirken i Europa, hvordan ser den ut, den var jo faretruende synkende i en tid?

- Stigende, ifølge statistikken. Men vi har inntrykke av at de helst kommer hit for å praktisere sin tro fremfor i hjemlandet.

- Pussig ... Er det sant at sentral-Europa har importert store mengder prester fra Asia og Afrika?

- Altfor mange ... kontaktproblemene er i meste laget. Men presteseminarene i England, Frankrike, Tyskland og Østerrike melder om større pågang av kandidater.

- Hva med de gamle stridsspørsmålene som kvinnelige prester og diakoner, ekteskapslovene, og så videre - er de like brennaktuelle?

- Faktisk ikke. Folk har rast fra seg, får vi inntrykk av - de elsker Kirken slik den nå engang er. Dersom Hadian VII vil bli husket for forandringer, vil det bli på et helt annet plan.

- Hva da?

- Kirkens internasjonale organisasjon. Han har ved flere anledninger - privat og høyst taushetsbelagt - funnet det opportunt å nevne tanken om at verdens fem kontinenter burde fungere som patriarkater. Han er i det hele tatt påvirket av Østkirken.

- Får han ofte besøk av patriarken i Konstantinopel?

- Ofte - de to er blitt nære venner, later det til.

- Men en slik reorganisering ville være ganske sensasjonell?

- Absolutt - han ville med dett etterlate seg en litt annerledes kirke enn den vi er vant til.

- Med større fare for splittelser?

- Vel, det er det store ankepunktet. Er det ikke for risikabelt å dele kirken opp på denne måten?

- Kanskje ...

- Paven ville jo ha den sentrale styringen og stå i nær kontakt med sine fem patriarker?

- Helt sikkert.

Så ble det liv og røre like nær stedet der de to gikk og diskuterte. Det hørtes hundeglam, latter og lek.

Der!

To enorme hunder kom byksende mot dem. De var svært lekelystne, lot det til. Lorenzo fant noe grener og brøt dem i mindre stykker, så kastet han dem hit og dit - hundene for etter og leverte dem pent tilbake mens de ventet på en ny runde. Så dukket et par sveitsergardister opp - de hadde ikke helt klart å holde ritt med dyrene. Nå rullet de alle om hverandre på gresset, lo og hujet.

I det samme hørtes et skarpt plystretegn, og dyrene gjorde helomvending i samme retning som de var kommet fra.

- Paven kommer! Herregud hvordan vi ser ut! Lorenzo og Rafael begynte å børste draktene sine fri for gress og annet - da kom Hadrian VII. Han gjorde tegn til at Lorenzo skulle gi ham et par pinner å leke med.

Men det ble det aldri noe av - for i det samme kom et øredøvende brak et stykke unna, utenfor Vatikanet, men ikke så svært langt unna.

De to gardistene så på hverandre:

- En bilbombe etter lyden å dømme!

Så ringte en av telefonene deres. Den rakte de til paven, han så forbauset, men fattet ut. Så rakte han den tilbake:

- En stor bilbombe ved inngangen til Vatikanmuseene - på piazzaen utenfor - mange skadde ... forferdelig!

Han gjorde tegn til å måtte tilbake til sine egenmerker, men først ville han hilse på pater Rafael som han ikke kjente fra før.

- Hva bringer Dem til Vatikanet, pater?

- Spøkelser ... lød det spøkefullt.

Paven begynte å le og la hånden på skulderen hans:

- Har dere oppdaget noe interessant?

- Både ja og nei - den Deres Hellighet burde spørre en min lillebror, frater Andreas, han er på bytur i dag.

- Er det han som er detektiven av dere to, *frater scrutator*?

- Så avgjort, jeg er en slags sikkerhetsvakt, forsikret Rafael.

I det samme begynte telefonene å strømme inn, mange samtidig.

- Jeg må visst gå, forklarte paven.

- Nei, deres Hellighet! Det får De ikke lov til, kom det fra gardistene.

De vil bli hentet om et sekund av våre egne vakter - vi er ikke ennå hva som er trygt eller ikke.

Så dukket flere politibiler frem fra hagens forskjellige hjørner. Hans Hellighet ble plassert i en av disse - og vekk var de alle sammen. Gardistene fulgte hundene hjem, de fikk heller leke videre på takterrassen av pavepalasset.

*

Andreas og Rafael tok kvelden fri og fant seg et spisested på Piazza Navona. Ibrahim hadde fått streng beskjed om å holde seg i Casa, som de kalte det store herberget. Det lød som et slags fengsel.

Her ute i det fri virket situasjonen i Peterskirken uvirkelig. Men det var den ikke. De ble nødt til å finne på noe intelligent for å komme til bunns i mysteriet. De hadde både sett og hørt disse tempelridderne, malplasserte som de var. For tempelridderne hadde aldri hatt noe med Peterskirken å gjøre. De levde lenge før kirken var reist.

- Men hvordan i all verden kan noen ha funnet på noe så idiotisk som å gjemme denne skatten i selve kirken - de hadde jo det enorme museet å benytte seg av? Rafael ble ikke ferdig med dette spørsmålet.

- Ja, men der ville de sikkert bli oppdaget.

- Men likevel ...

- Kirken er jo et av verdens store kunstgallerier, stappfull av kunst, av relikvier, av helgener. Og her har de også relikviene fra Jerusalem, fra Golgata, det er vel dette som er bindeleddet.

- Vi får se hva vi finner ut ...

De nøt maten og lot gammel gull være gull så lenge.

- Hva synes du om pastaen deres, frater?

- Litt for lite kokt, etter min mening - men her nede er de jo spesialister på denne type mat.

- Er det også slik i Spania, padre?

- Nei, ikke det jeg kan huske: Hvorfor skal hovedretten bestå av en dyp tallerken med mel? Den tar jo appetitten fra alt det andre vi har bestilt?

- Enig. Likevel kan det være svært velsmakende dersom sausen er god.

Tenk på en *Arrabiata*!

- Ja, jo ... likevel blir det litt spesielt.

Sant nok, Andreas hadde det ikke med å servere spagetti hjemme i Gamlebyen. Men for de gamle italienske brødrenes skyld gjorde han unntak.

Rafael ville tilbake til mysteriet i Peterskirken. Tempelridderne forsøkte tydeligvis å skremme bort de ansatte etter mørkets frembrudd slik at de fikk lete i fred.

- Men hvor er det de leter? Andreas så spørrende inn i paterens ansikt.

- Vet ikke ennå, det er dette vi skal finne ut, ikke sant?

- Hvor ville du ha lett?

- I de store pilastrenes relikvierom ... de som ligger bak nisjene hvor de vises frem for de troende på bestemte dager.

- Er det plass til dem der da?

- Skulle tro det - men dette må vi undersøke selv.

- Når?

- I morgen kveld.

- Skal vi fortsette å ha denne Ibrahim med oss?

- For all del - han føler seg ikke trygg her nede, og med god grunn. Andreas forklarte om hendelsene tidligere på dagen. - I tillegg kommer dette med de ortodokse jødene ... de later til å operere enkeltvis.

- Takk og pris for det!

- Vet disse gruppene om hverandre?

- Aner ikke ... tviler på det.

Frateren så med ett på Rafael med et svært bestemt blikk. Han sluttet å snakke og å spise.

- Har du hatt følelsen av at vi blir iakt tatt? At noen følger oss med øynene?

- Mener du en av kelnerne?

- Nei - noen som sitter litt lenger unna ... Nei! Ikke se deg rundt - lat som ingenting!

Pater Rafael tok for seg av desserten mens han tenkte.

- Når du sier det ... fra hvilken kant kommer denne følelsen?

- Bakfra, nær veggen ...

Dette var så avgjort fraterens sterke side - å fornemme, ane, føle seg frem der Rafael selv ville overlatt alt til logisk tenkning. Nordisk - latinsk: så forskjellige var disse to.

- Det kan være politiet som holder øye med oss ...

- La oss håpe det - kelner!

Det var tid for kaffen. Kvelden var slutt.

Følelsen av å bli fulgt ble hos dem hele veien hjem til Casa.

*

Paven hadde hatt en travel dag og gledet seg til å tilbringe kvelden med familie og venner etter kveldsmåltidet. Men planene ble forstyrret takket være bilbomben. Kveldsnyhetene hadde fortalt at en arabisk terrororganisasjon hadde "tatt på seg ansvaret", som det heter i media. Romersk politi hadde på grunnlag av denne opplysningen gjort en rekke arrestasjoner, de ville pågå utover kvelden og natten. Antall døde var blitt nedjustert, takk og pris, men antall skadete steg og steg. Over hele byen kunne høres sirener fra ambulansetjenestene.

Paven gikk bort til vinduet og så ut. Petersplassen lå øde og forlatt - den var formodentlig stengt for besøkende.

Så satte de seg i en krets rundt et lavt bord med glass og en karaffel med tysk dessertvin, sjelden og utsøkt vare: *Nur für Kardinalen og Höheren*, sto det på merkelappen. Pipen kom frem, likeså sigarene til Gervais og sigarettene til May og Imogen. Hundene fikk hver sitt tyggebren, slik de pleide på denne tid av døgnet - for tannhygienens skyld, het det seg. Sjefen for sveitsergardistene - Alois Baumeister - kom like etter og slo seg ned med dem. Han hadde mange detaljer han ville dele med Hans Hellighet, og med hans hushold, selvsagt. Mange vinduer i museet var knust, men ingen i Peterskirken og pavepalasset. Hildebrand kom like etter, Lorenzo hadde fått fri.

Slik hadde besøkende sittet mangfoldige aftener etter kvelds og nyheter, alt etter hvem som hadde vært invitert. Da nyhetene var slutt, hadde de forrige pavene hatt for vane å "trekke seg tilbake", det vil si gå til køys, men Hadrian syntes det var for tidlig - derfor en time med pipen og drinks før leggetid; faktisk kunne en time lett bli til flere. Gjestene varierte sterkt, ofte var det kunstnere og intellektuelle som var invitert, av og til folk fra administrasjonen, museet, bibliotekene, og så videre.

Hadrian var ingen asket - han var en renessansepave, så hevdet i hvert fall media. Vanlige mennesker ante ikke hva dette kjente og kjære uttrykket fra kirkehistorien innebar. Folk som krysset Petersplassen ved nattetid kunne ofte se lys i vinduene til pavens bibliotek eller soverom. Hans forgjengere hadde normalt lagt seg rundt kl. 22, da ble det mørkt i vinduene til pavens leilighet.

Og hva snakket de om? Hva som helst, særlig ting som angikk Kirken og verden, eller paven personlig. Denne kvelden var svært avslappet, til tross for bilbomben.

- Visste dere at Pius X tok snus? Hadrian så seg rundt i kretsen mens han strøk sitt hvite skjegg, det som gikk i ett med drakten han bar.

De gjorde ingen av de andre.

- Og at dette skapte problemer under hans helligkårelse? Han stappet seg en ny pipe, en han hadde fått av den tyske kansleren som hadde vært på visitt tidligere på dagen.

- Men han ble jo kanonisert likevel, og på rekordtid? Gervais blåste røkringer mot taket mens han la ut om Pius X.

- Han var en helgen tvers igjennom. - Denne betroelsen kom fra Hildebrand.

Paven nikket og sa seg enig - så forandret han tema:

- Liker dere min ide om patriarkatene, en for hver verdensdel? Han så litt spent ut der han satt i sin dypeste lenestol. Han hadde lyseblå øyne, noe som ga ham et troskyldig uttrykk i ansiktet. Pannen var høy siden det lange håret var greid bakover. Egentlig fikk man inntrykk av at han så tvers gjennom de som var tilstede. Men han var ikke en ny padre Pio, Hadrian var kunstner og pastor, en nokså unik kombinasjon.

Spørsmålet om patriarkatene ble hengende i luften en stund.

Ingen visste hva de skulle si. Tanken måtte fremlegges for den romerske kurie, de kardinalene som var mest involvert i Kirkens styre og stell, så my var sikkert. Men når ville han gjøre det?

- Hvor kommer ideen fra? Det var Gervais som spurte. - Fra Østkirken?

Svaret kom spontant og enkelt:

- Ja, det er det den gjør. Gjennom mange samtaler med patriarken i Øst er vi kommet til at dette ville føre våre to kirker nærmere hverandre ... mer desentralisering ... mindre byråkrati i Roma - kort sagt.

- Men har De tenkt Dem at Europas patriark skulle være en annen enn paven selv?

- Nei - men at han skulle bli den fremste av likemenn, også i juridisk forstand. Modellen er ikke helt uten parallell i oldkirken: Romas biskop nøt alltid et større privilegium enn de andre, selv om han ikke var universell bikop.

- Hvor mange kjenner til disse planene?

- Ikke så mange - og de er alle bundet av taushetsløftet, som jo alle her i huset er det.

- Er De ikke forberedt på motstand - eller oppstand? Mange vil frykte at Kirken vil desintegrere!

- Ja, det er nok av dem ...

 - Men hvordan vil Deres Hellighet bekjentgjøre planene?

 - Lik Johannes XXIII og hans vatikankonsil: ved å innkalle alle kardinalene til et plenumsmøte, her eller i S. Paolo fuori le mura.

 - Men der ute var det at pave Johannes' visjon falt på stengrunn ... Ingen sluttet seg til ideen om et nytt kirkemøte.

 - Hva med et Vaticanum III?

 - Det blir fryktelig dyrt ...

 - Diskusjonen kan bli meget bitter - tenk på all rivaliseringen mellom kandidatene som gjerne så seg selv som patriark av hist og her?

 - Romas biskop må jo ha siste ordet i slike avgjørelse?

 - Vet ikke ... Meningen var jo å demokratisere litt ...

 - Dette er sprengstoff, Deres Hellighet - det blir neppe mer snakk om renessansepaver og den slags, dette er ensbetydende med en større revolusjon i Kirken.

 - Vel ... vi får tenke og be. Men jeg tror det vil bli slik en dag, selv om det virker for tidlig. Men hvorfor alltid vente? Vi ligger alltid bak utviklingen i verden, selv på punkter der vi er enige.
-

- Men vil de troende i Afrika, Asia, Latin-Amerika og Oseania like dette?

- De i Europa vil ...

- Jeg aner en inspirasjon som ikke skriver seg fra Konstantinopel, men fra

The British Empire!

Paven lo.

Telefonen på pavens skrivebord begynte å ringe. Han lot den ringe i fred.

Men så begynte den på ny straks han la røret på.

Den var til Baumann. Han hadde fått beskjed om å komme til Peterskirken så raskt som mulig.

- Hva er det denne gangen? Paven så opp.

- Noen har begått selvmord der inne - kastet seg fra galleriet øverst i kuppelen - med mindre noen skjøv vedkommende utfor! Det handler visst om en ortodoks jøde ...

- *Requiescat in pace!*

- *Amen!* De slo korsets tegn.

Baumann var knapt forsvunnet før det ringte på ny. Ytterst viktig meddelelse!

Gervais ble bedt om å ta den. Det var en kort meddelelse som forkynte at den vatikanske basilikas krypt og antikke nekropol ville være stengt neste dag, av sikkerhetshensyn, og kanskje en dag til. Sekretæren sendte beskjedene videre til de som satt tilbake. Hildebrand fikk med ett fart på seg, han ville vite hvem som hadde gitt ordren. Men da var telefonsamtalen slutt. Han unnskyldte seg og forlot værelset.

*

Gervais ble sittende, han var langt fra ferdig med sine kommentarer til pavens planer.

- Tilgi meg, Hellige far, men jeg er bekymret over det De har fortalt oss.

- Du?

- Ja ...

- Du må lære å stole på Gud, Gervais!

- Men Gud vil at Hans Kirke skal være en og enig!

- Ja - men det er den jo ikke. Våre ortodokse brødre opererer med en helt annen styringsmodell.

- Ja, men de splittes stadig i nye kirker!

- Bare til en viss grad - ofte henter de seg inn igjen.

Hundene var begynt å gjespe, de syntes at nå fikk det være nok for i dag.

- Har du virkelig bestemt deg for å legge dette frem for kardinalene?

- I tilfellet den romerske kurie - ja.

- Når?

- Så snart råd er.

- Det vil si?

- Før advent.

Gervais gjemte hodet i hendene så lenge.

- Gå og legg deg nå, Gervais, vi kan tale nærmere om dette i dagene som kommer.

Sekretæren reiste seg fra stolen, grep pavens høyre hånd og kysset hans ring heftig og intenst. Så gikk han inn til seg selv.

KAPITTEL 7

PETERSKIRKEN - annet søk

*

Under frokosten i Casa, etter morgenmessen, kom Don Lorenzo og satte seg hos de tre.

- Jeg gjorde som du ba meg om, Andreas - ingen besøkende i pavekrypten eller i nekropolen i dag!

Rafael så forskrekket på frateren, lillebroren som han spydig kalte ham av og til.

- Har du begynt å administrere den vatikanske basilika?!

- Det måtte til, kom det fra frateren mens han dypet en croissant i sin caffelatte. - Vi må ha arbeidsro i dag. Enig?

Pateren visste ikke hva han skulle svare. De var blitt enige om et nytt søk samme kveld. Men hvordan kunne de avsløre disse tempelridderne dersom de ikke slapp inn?

- Det er trolig andre muligheter - Andreas så opp fra frokosten og inn i de ennå litt søvnige øynene til Rafael.

Don Lorenzo forsynte seg av frokostbordets gleder, igjen og igjen. Så tok han opp en av dagens aviser og leste høyt for de to karmelittene:

- Hør på dette: To ortodokse jøder er funnet nær en av inngangene til Vatikanet i redusert tilstand - de er blitt klippet for det meste av sin hårprakt! - Hva er det som foregår?

- Nei - her er mer: Det ryktes at et mystisk dødsfall har funnet sted i Peterskirken. En ortodoks jøde, uten de karakteristiske flettene sine, har klart å falle ned fra galleriet under kuppelen. Politiet er mer enn sparsom med opplysninger, men den som ville kaste seg ned derfra må jo ha hatt hjelp, all den tid gjerdet som beskytter mot eventuelle fall er meget høyt ... Hva tror dere?

- Midt-Østen er kommet på visitt, kom det tørt fra Andreas.

Men kirken er åpen for besøkende, understreket Lorenzo, og forsynte seg på ny, av søte boller denne gangen. - Ingen kan stanse folk i å komme seg opp dit.

- Hvor skal vi treffes? Rafael virket litt utålmodig.

- Ved inngangen ved siden av sakristiet, der folk vanligvis kommer ut etter et besøk i nekropolen. Jeg har nøkkelen! - Lorenzo viftet med nøkkelknippet.

De begynte å tiltrekke seg oppmerksomhet fra de andre gjestene i Casa. Flere av dem lurte svært på hva det var de drev og undersøkte.

- Her! Lorenzo rakte dem avisene - les selv!

En av dem, en biskop etter kalottens farge å dømme, leste høyt for de andre. Folk kom med små utbrudd av forbauselse og sinne.

- Underetasjene er stengt i dag, kommenterte Lorenzo.

- Men ikke oppgangen til kuppelen?

- Nei - ikke ennå.

Da disse var forsvunnet begynte Andreas å tenke høyt:

- De som drepte han i kuppelen må ha kjent trapper og oppganger som svært få kjenner til ... for meg har dette fra starten av sett ut som en såkalt "inside job". Hva sier Lorenzo?

Lorenzo sa ingenting, han ble sittende og se på frateren, inntil bordets gleder på ny stjal all hans oppmerksomhet.

Ibrahim satt med hodet i hendene - dette var hans skyld, alt sammen.

- Jo, jo - men du får da en festelig opplevelse av Roma, ikke sant?

Hva skulle han svare til slikt? Don Lorenzo forsøkte bare å oppmuntre, lot det til.

- Kom, vi går til Engelsborgen - etter lunsj kan vi møtes ved inngangen ved sakristiet?

Ingen protesterte.

*

Etter siestatid, klokken 15.00 møttes de som avtalt ved døren til venstre for sakristiet, like ved billettluken for nekropolen. Den var stengt, ingen var å se. Lorenzo låste dem inn - og de var straks tilbake i mysteriet de var satt til å løse.

Nedgangen til nekropolen var på høyre hånd.

Der nede var det helt stille, ikke det surr av stemmer som vanligvis fulgte gruppene.

Andreas måtte se etter noe, forklarte han - kunne Lorenzo åpne porten?

Det kunne han. Og noen minutter senere var han tilbake med en av tempelridderens kutter over skulderen.

- Du visste hvor de var gjemt?

- Hele tiden ...

Typisk for frateren. Hen elsket å arbeide i det stille.

- Men nå vet de jo at vi vet? Rafael så spørrende på frateren.

- Stemmer! Jeg blir nødt til å skremme dem litt ...

Rafael vendte seg mot Lorenzo:

Hvem kan de ha fått nøkler av til å komme seg inn hit?

Andreas svarte:

- Dette er en *inside job, padre* - har jeg ikke forklart det før?

- Forklart og forklart ...

Så tok de på ny pavekrypten i øyesyn.

*

Her var helt stille, så forskjellig fra vanlige dager da besøkende - turister og pilegrimer - laget litt av et leven. Småbarn løp ikke rundt og ropte til hverandre, guider snakket ikke i små høyttalere, ingen var høyrøstet, ingen lo.

Likevel følte de seg ikke alene.

Grunnen til det var å finne i en gammel sarkofag som sto litt på siden av de andre.

De hadde gått runden i taushet, fra pave til pave, Lorenzo pekte og hvisket et og annet ord. Her lå i alt 91 paver, samt noen andre dignitærer. Følelsen av ikke å være alene forsterket seg stadig. Men det var ingen å se, ingen å høre.

Frater Andreas steg over en sperrekjetting som delte de frittstående sarkofagene i to grupper. De andre fulgte. Han ville særlig bort til sarkofagen som hadde rommet levningene av pave Hadrian IV, den første engelske paven. Det dreide seg om en antikk sarkofag, av det enkle slaget, gjort i mørkegrå sten, med lokket inntakt. Det vil si, lokket lå ikke helt symmetrisk, slik det skulle. Lorenzo kom til å slå på sarkofagen med nøkkelknippet, uten helt å vite hvorfor. I det samme fikk han respons innenfra - ikke et ekko, men en slags bankelyd. Så kom det flere, mest av alt minnet de om en form for morse.

Han gjorde tegn til at de skulle skyve lokket til side. Hvor var Andreas' lommelykt?

Der inne lå en bastet og bundet jøde - ortodoks og uten fletter.

Andreas gjorde tegn til at Ibrahim skulle hoppe ned og frigjøre ham fra repene som bandt ham, og tapen som dekket munnen. Palestineren ville ikke.

- Ikke jeg ... jeg rører ikke en jøde!

Så tok Andreas selv på seg oppgaven. Litt senere satt jøden på gulvet og gråt. Han var blitt fanget her nede av noen ukjente palestinere som før han fikk ord for seg hadde ført ham avsides, til der hvor de befant seg, tapet munnen, bastet og bundet ham og lagt ham i sarkofagen før de satt lokket tilbake på plass.

- Når var dette?

- I går en gang ... de klippet meg ...

Lorenzo ringte det vatikanske politi, nok en gang. Andreas kastet tempelridderkostymet opp i sarkofagen og de skjøv lokket på plass.

- Vil du gjenkjenne disse fem?

- Når som helst ...

- Hva sprog snakket de?

- Aarabisk ... jeg sa jo at de var palestinere!

- Arabisk? Det var Ibrahim som gjerne ville vite.

- Ja ...

- Og hva ville du her nede - jøder pleier ikke valfarte hit, ikke de ortodokse?

- Vi var på ferie i Roma ...

Den trodde de andre ikke større på.

- Hvor mange er dere?

- Fem ... Vi fordelte oss. Gabriel gikk opp i kuppelen - Ariel fulgte en gruppe ned i nekropolen - de to andre var sammen med meg, men vi kom fra hverandre her nede. De lette sikkert etter meg, men kom aldri hit over.

- Hva er det dere leter etter? Andreas lød skarp i tonen.

I stedet for et svar fikk han et spørsmål:

- Hvem er han? Jøden pekte på Ibrahim.

- Det sier jeg ikke!

- Har dere funnet noen av de andre?

- En falt fra kuppelen i går og døde momentant ...

Nå sank han sammen på gulvet ved siden av sarkofagen og gråt høylydt.

- Hva heter du? Andreas gav seg ikke.

- Fanuel ...

I det samme kom det folk, politi etter stemmene å dømme. De virket svært overrumplet av det hele. De fikk tegn til å legge jøden i jern.

- Han der holder dere i varetekt så lenge, kom det fra Lorenzo, skal forklare senere.

De fire hadde beveget seg opp i kirken og sto like ved det store pavealteret. Over dem ruvet Berninis baldakin og over denne kunne de så vidt skimte konturene av kuppelen, verdens største. Det var mørkere her inne enn ute, solen var nettopp gått ned. Mørket trengte seg om dem, fikk de inntrykk av, presset på fra alle kanter. Karmelittenes brune drakter og Lorenzos sorte prestekutte dannet ikke mye av en kontrast til det hele. Verre var det med Ibrahim, han hadde kledd seg mer fargerikt. Men fargene bleknet her inne, de ble snarere mørke å se til.

Hva ventet de å finne her oppe?

De visste hvor deres nattlige gjester kom fra - de visst ennå ikke hvor de ville hen. Kjente de innganger og oppganger som de andre ikke visste om? Helt sikkert. Hadde de nøkler? Sannsynligvis.

De fire gikk rundt de store pilastrene som bar kuppelen. Hver av dem hadde en oppgang til rommet hvor relikviene ble oppbevart, de som ble utstilt en dag i året fra balkongen over de store statuene som illustrerte de hellige gjenstandenes identitet: Longinus med lansenspiss, Veronika med svetteduken, keisermoren Helena med Kristi kors, og apostelen Andreas korsfestet sidelengs, her var hans hode oppbevart inntil nylig, en moderne pave hadde gitt det tilbake

til de ortodokse i Hellas, hodet hviler nå i Patras. Her var oppgang fra kirkeskipet til hver av disse relikviegjemmene - men hvor?

Lorenzos nøkkelknippe var et mysterium på dette punktet. Han forklarte hvor de forskjellige nøklene passet, men det var mange flere, noe av disse passet kanskje til oppgangen til pilastrenes hemmeligheter. Men hvor var dørene? Lorenzo hadde aldri vært der oppe og av kirkens mange hemmeligheter kjente ikke akkurat disse. De prøvde alle marmorpanelene i gulvhøyde, men forgjeves. De prøvde alle tenkelige og utenkelige steder, men nei.

De fire store pilastrene var skattkamre, hver og en av dem, og det var i et indre rom at relikviene ble oppbevart. De var kort sagt på leting etter det de kunne kalle Peterskirkens innvoller.

- Kan inngangene være nede, hvor vi kom fra?

- Nei - da hadde jeg visst det, pilastrene begynner her.

- Har du aldri vært der oppe?

- Nei - aldri ...

Her gjaldt det å kjenne seg frem, lykten til Andreas turde de ikke slå på. Marmoret var utsøkt, hele veien - dette ble gjort av Berninis skole - og det var fristende å ta på det. Men Ibrahim, som ikke likte seg her inne ved nattetid, rørte av og til marmorveggene og lot fingrene følge de utsøkte mønstrene som dekorerte disse, de gav ham litt avspenning. Det var da det skjedde - han måtte

ha trykket på det som var en slags mekanisme, og en dør i veggen åpnet seg, helt stille. Det var en dør av glass som beveget seg sidelengs, dekorert med marmortapeter.

Døren lukket seg automatisk etter dem og de fant en lysbryter like ved utgangen. Men hvordan åpnet de døren innenfra? Der! Ibrahim pekte. Det var en mekanisme på veggen like ved. Men Andreas slo av lyset og tok frem lykten han hadde med seg - for alle tilfellers skyld, kanskje de kan se oss utenfra?

Så bar det opp en smal trappe, og med ett sto de i et rom hvor lansen lå på et bord i midten og hvor to smijernsdører førte ut til balkongen, like over hodet på kolossalstatuen av soldaten som stakk Kristus i siden med et spyd, han de kalte Longinus, et helt apokryft navn. Utsikten til pavealteret og baldakinen var storslått, bortsett fra at det nå var så mørkt at de måtte vende seg til dette før de så klart. Nede var det helt stille. Hadde disse tempelridderne også funnet oppgangen? Hadde de stått der de sto i håp om å finne noe av gullet fra Jerusalem? Var de i ferd med å undersøke alle de fire relikviegjemmene? Ideen var jo ikke dum, dette var det mest opplagte sted å plassere slike gjenstander, det innså de klart alle fire. Men like fullt var det bom - her var ikke gull fra Jerusalem.

Andreas slukket med ett lykten:

- Trekk dere tilbake fra åpningen, helt inn til veggen bakerst! Han hadde åpenbart hørt eller sett noe.

- Jeg syntes det var et lysglimt lenger nede i hovedskipet, ved en av søylene der. Kanskje de utforsker disse.

De satte seg på gulvet og ventet. Nei - de fikk heller prøve de andre tre relikviegjemmene.

Som sagt så gjort. De gikk opp i hver av pilastrene, dørmekanismen var den samme overalt. De så rester av det sanne kors, de inspiserte Veronikas svette duk. Men der hodeskallen til apostelen Andreas hadde vært gjemt, var det ingenting å se. Lorenzo forklarte at paven hadde fått denne kostbare relikvien av en av de aller siste bysantinske herskerne, i Mistra på Peloppones, for at vestkirken skulle mane Vestens herskere til å komme deres ortodokse brødre til hjelp; muslimene hadde tatt Konstantinopel og var på vei mot Mistra. - Men forgjeves. Ingen hjelp kom. I stedet fikk de hodeskallen i retur - 500 år senere.

Med ett hørtes det stemmer nedenfra - og lys fra en lykt.

Noen holdt fortsatt på med å undersøke søylene som bærer buene i taket i hovedskipet. Alle var vant til å se dette flombelyst, med forgylt sten og marmor på søylene, men i denne dunkelheten var alt de så en slags mørk himmelbue.

Ibrahim og Andreas hadde stukket hodene sammen og pønsket på et eller annet.

- Hva om vi går til motoffensiv - og skremmer dem vekk?

Lorenzo og Rafael stirret på de to.

- Vi gjør noe ganske enkelt: oppfører en pantomime midt foran pavealteret, danner en krets med Ibrahim i midten, klapper i hendene, tramper med føttene, synger et eller annet - og den slags. Dersom de går til motangrep forsvinner vi opp trappen til stedet der Andreas' hode var bevart, lukker døren og forholder oss musestille. Kommer de etter dit, må vi finne på noe lurt!

Alt var helt improvisert: dansen, klappingen, sangen, trampingen. De var lett å se, lett å høre. En pantomime som skulle forestille en slags dødsdans. To brune munkekutter og en sort prestekjole samt noe ubeskrivelig i midten - en som gikk på hender.

Tempelridderne der nede virket fjettet i sine aktiviteter.

Foran seg, like foran pavealteret og foran nedgangen til kirkens *confessio*, så de det rareste de noen gang hadde sett. Et slags opptrinn som ikke lignet noe som helst.

- Det er de døde som danser! - Italieneren som sa dette var ikke så fri for overtro som de andre hadde trodd.

- Vrøvl - de døde kan ikke danse!

- Se selv!

De trengte seg sammen og sto der helt hypnotisert. Et underlig tablå. Så begynte ridderne med ett å bevege seg mot inngangen - baklengs! Da ga Andreas nye ordrer:

- Jag etter dem! Hyl og skrik - trapp og klapp!

De fire i tempelridderdraktene var tydeligvis like overtroiske som alle andre italienerne. Andreas hadde helt rett: Dette måtte være en "inside job". De fem var med andre ord *sanpietrini*! De arbeidet her ved dagtid og kjente bygningen bedre enn noen. De lette etter noe, noe de kanskje ikke visste hva var. Men de visste nok til at de ville være alene i kirken når de fant skatten. Ergo litt skremmelek. Men de var ikke fem denne kvelden - frateren hadde jo stjålet den femte drakten og lagt den i sarkofagen til Hadrian IV. Der hadde de tydeligvis ikke lett etter den.

Da våre venner var halvveis nede i hovedskipet og de fire var forsvunnet, dukket den femte opp - men på et helt uventet sted: Han hadde tatt veien opp til gesimsene langs hovedskipet, der alle lyskasterne var montert. Han hørte bråket nedenfra, men så lite. Nå bøydde han seg bedre frem, gelenderet her var ikke så svært høyt, for å se bedre. Han trodde ikke sine egne øyne. Nå var det like før døde paver i fleng vill slutte seg til de der nede. Nå løp han mot trappen han hadde brukt på veien opp, det gjaldt å redde seg mens det ennå var tid. De andre var ikke å se. Da han kom ut av en nesten usynlig dør i veggen, langt nede mot utgangen, fikk han seg et støkk. Der sto en liten velkomstkomite og tok imot ham: pater Lorenz - to brunkledde munkere - og en ung mann i sivile klær, han så ikke europeisk ut.

- Bli hvor du er! - Politiet er underveis - de skyter hvis de må.

Nå hadde Lorenzo ringt til kontoret for det vatikanske politi rett før dansen tok til, og de var underveis, akkurat som sist. Så ble litt av flombelysningen slått på. Mannen de hadde stanset overga seg, han ble slept avsted av sterke armer og visste hva som ventet. De andre fire var som sunket i jorden.

*

Gervais var helt fortvilet over disse planene til Hadrian VII. Han lå og fikk ikke sove, men gjentok et sett spørsmål for seg selv.

Europa ville helt sikkert bli en form for katolisisme som de andre kontinentene aldri ville kjenne seg igjen i. Paven var moderne nok til å gi etter for kravet om gifte prester, dersom de ønsket det. Og hva med kvinnelige diakoner? Hva med skilsmisse og gjengifte? Hva med kjønnsnøytrale ekteskap? Hva med gifte homofile prester? Hva med ... hva med ... hva med...?

Disse og lignende spørsmål ville kuriekardinalene helt sikkert stille til den hellige Far. Han på sin side ville like sikkert si at det måtte kirken i Europa selv avgjøre! Og det var noe uhørt.

Gervais følte seg elendig. Kirken ville aldri bli den samme som før - men det var den jo ikke lenger, når sant skulle sies, og det hadde lite med pave Hadrian å gjøre.

Han sto opp, skjenket seg et glass Aversa og la seg på sengen igjen, fullstendig utmattet av indre spenninger.

Dersom dette skjedde ville han i hvert fall be om å bli løst fra sin stilling som pavelig privatsekretær. Eller ville han egentlig det? Var ikke det å tjene paven hele meningen med hans kirkelige liv, det dyrebareste han eide? Livet uten pave Hadrian VII fristet ham slett ikke. Herregud!

Han skjenket seg et glass til, drakk det langsomt uten å tenke - og sovnet.

*

Hildebrand hadde samme kveld mottatt rapport fra Don Lorenzo - gullet var ikke i pilastrenes skattkamre! De hadde med andre ord aldri vært der. Folks fantasi hadde nok en gang løp av med dem.

Dette ville han forresten skynde seg og forkynne for pater Emilio, hans gode venn der borte i museet.

Nyheten ble møtt med dyp taushet.

- Hallo, er du der?!

- Jada ... kom det skrekkslagent fra museumsvekkeren. Han hadde jo aldri fortalt noen hvor de hadde plassert gjenstandene så lenge. Emilio var rett og slett målløs. Det tok noen sekunder før han fikk seg til å svare:

- Sier du at relikviegjemmene er tomme - bortsett fra det som skal være der?

- Ja - nøyaktig det. Våre folk var der nettopp nå, i kveld.

Så ble det igjen helt stille. Noe var galt fatt, det fikk Hildebrand med ett føling av.

- Skulle de vært der?

- Det har jeg ikke lov å si - men de skulle det, ja!

Herregud! Hva var det han hørte?

- Er du helt sikker?

- Så sikker som at jeg står her!

- Og hvor er "her"?

- Mitt kontor ...

Hildebrand d'Este visste ikke ut eller inn. I befippelsen kom han til å bruke sitt gamle kjæleavn på Emilio:

- Figaro! Hør på meg!

Figaro qua - Figaro la - Figaro su - Figaro giu. Han hadde tatt det fra operaen Barberen i Sevilla, dette fordi Figaro - Emilio - alltid var på farten og umulig å få fatt i. Han lot nesten til å være i hele museet på samme tid.

Dette hjalp.

- Vi må treffes snarest - skjønner du?

- Jeg kommer over til deg med en gang, er der om 25 minutter!

- Ypperlig!

- *A presto!*

- *A presto!!*

KAPITTEL 8

HVOR ER GULLET?

*

Hildebrand og Emilio - alias Figaro - sto i en av pilastrenes skattkamre, Veronikas, for å være presis. Emilio var likblek i ansiktet.

- Var du her da de deponerte den store Menora? ville Hildebrand vite.

- Ja - det var jeg som førte an.

- Hvem hjalp deg?

- Mine egne folk, fra museet. Men de ante ikke hva det var de bar på, for lysestaken var pakket inn i et stort linklede, det samme gjaldt for de mindre gjenstandene. Ingen av dem har så mye som hørt om denne skatten og ingen av dem har stilt spørsmål.

- Men hvem har da gitt et tips til noen av mine *sanpietrini*?

- Aner ikke ... Kan en av dem ha vært på plass i kirken da vi flyttet gjenstandene? Vi trodde tidspunktet var perfekt, det vil si, rundt midnatt.

- Ikke umulig - de er mange nok.

Emilio satte seg på gulvet i det nesten tomme værelset, med hodet i hendene.

- Har dine folk flyttet dem, disse som lekte spøkelser? Han spurte uten å se opp.

- Det tror jeg ikke, husk: De er alle fem i politiets varetekt. Der kommer jeg til å møte dem senere i dag. De flyktet over hals og hode da våre spesialtropper overrumplet dem. Fire av dem ble funnet i sakristiet - den femte ble tatt da han kom ned fra gesimsene under taket. Jeg tror ikke vi får mer problemer med dem - men vi må vite hvem det er som kontaktet dem og luftet teorien om at store skatter er gjemt her et sted.

- Men hvor? - Nå sitter vi fint i det.

- Det kan du si ... Hildebrand satte seg på huk ved siden av Emilio/Figaro.

Etter en liten tenkepause fortsatte han:

- Har noen funnet gjenstandene og lagret dem et annet sted så lenge?

- Noen ...?

- Ja - noen har jo vært på jakt etter ortodokse jøder!

- Antyder du at her har vært et oppgjør mellom jøder og palestinere?

- For eksempel ...

Emilio stønnet.

- Hvor ville du ha gjemt dem?

- Aner ikke ...

- I orgelhusene?

- Vi har ikke nøkler dit, dem er det bare firmaet Tamburinis folk som har.

- Hvorfor skulle palestinere flytte på gullet?

- For at det ikke skulle falle i jødernes hender!

- Og hvorfor skulle de gjøre dette?

- For å unngå forsøk på å reise et nytt tempel på tempelplassen i Jerusalem!

- Et tredje tempel?

- Nettopp.

- Og hvordan fant de frem til relikviekamrene?

- Det vet vi ikke ennå ...

- Tanken ligger ikke så fjernt straks du begynner å tenke deg om: Hvor i Peterskirken plasserer man de viktigste relikviene?

- Men hvordan kom de seg opp hit?
- De har vel følt seg frem nede - og kommet over låsen ...
- Og hvordan kom de seg inn i kirken?
- De gjemte seg før stengetid - og overnattet her etter utført arbeid?
- Hvor, tør jeg spørre?
- I sakristiet, for eksempel - der er det til og med noen toiletter.

Hildebrand ble i det samme var et eller annet som lå sammenkrøllet i et hjørne av rommet. Han gikk bort og fisket det frem - en tom sigaretteske!

- Hva merke er det?
- Arabisk, later det til ... disse er ikke til salgs i vår del av verden.
- Herregud!
- Og hvor mye av alt dette har du fra karmelittene våre?
- Ikke særlig mye, mest antydninger og frie forslag.
- Hvor er de nå, forresten?

Hildebrand gjorde tegn til at de skulle være musestille - han hadde hørt noen komme.

Ganske riktig. Noen var på vei opp trappen til skattkammeret.

*

Don Lorenzo, Ibrahim og karmelittene forklarte raskt hva de hadde funnet ut så langt.

- Var det du som fant på å gjemme gullet her?

Andreas så spørrende på Emilio, de hadde truffet hverandre før, i forbindelse med mysteriet borte i Cherubicum. Han nikket kort til svar. Samtidig rakte Hildebrand ham sigarettesken.

Ibrahim gjenkjente straks merket:

- Jeg røker slike!

- Vi overså denne da vi var her sist - nå bekrefter det vår teori om at to konkurrerende palestinske grupper har vært på ferde i kirken - en jødisk og en muslimsk ...

- Hvordan gjettet du det?

- Hvem skulle ellers gå rundt i Roma og klippe ortodokse jøder? Og hvorfor?

- De forsøkte å kidnappe Ibrahim, kom det fra Rafael.

Emilio så fra den ene til den andre:

- Og hvor er de nå, har dere en mening om det? Hildebrand så litt fortvilet ut der han sto.

- Jeg ser ikke bort ifra at de har avsluttet oppdraget, hvem nå det skriver seg fra.

- Og oppdraget var å skjule gullet - finne det først av alle for at jødene ikke skulle finne dem.

- Hva jødene angår gjelder det nå at de ikke har adgang til kirken, eller krypten, dersom noen av dem skulle dukke opp igjen. Hildebrand hadde gitt helt spesifikke ordrer til vaktmannskapet ved alle innganger.

- Og disse palestinerne?

- De er sikkert reist hjem igjen etter å ha utført oppdraget ...

Det var ikke mer å si i denne omgang - bortsett fra dette ene: Finn gullet! Karmelittene hadde derved fått nye oppgaver, for spøkelsene var avslørt, jøder og palestinere var ute av dansen, i hvert fall håpet de så. Noen løse tråder ble tilbake i dette puslespillet: Hvem hadde tipset "tempelridderne"? - hadde jøder og palestinere hatt kontakter i Roma før de kom hit, for eksempel i museet? Jøden som var blitt pågrepet i sakristiet, hadde vel et og annet å fortelle. Men Hildebrand kunne opplyse at han nektet å forklare seg - ergo ble han sittende i

vatikansk varetekt inntil videre. Han de hadde funnet i pavekrypten var heller ikke på frifot - kanskje de kunne få noe ut av ham?

Men det viste seg å være alt annet enn enkelt

*

Politiavhørene førte ingensteds hen. Jødene hadde ingenting å si - de var bare turister som hadde gått seg vill i denne store labyrinten, de var blitt overfalt og mishandlet av noen palestinere, de hadde bare ett ønske i livet: å få reise hjem igjen, til det de kalte "det hellige land", et land som aldri hadde kjent annet enn strid og hat. Men dette håpet virket fjernt og vel så det da politiet fortalte dem at de ville bli værende som Vatikanets fanger inntil de kunne si dem mer. Og i den forbindelsen var det at de fortalte om stridighetene i Jerusalem og i Hebron, alt som var skjedd forut for besøket i pavens Roma. Og hva gjaldt så denne striden? Kun en av dem, den yngste, var villig til å forklare, til tross for at de andre forsøkte å hindre ham i dette.

Jo, striden gjaldt et funn av gamle jødiske gjenstander fra templet, det annet tempel, det som romerne hadde satt i brann i år 70. Gjenstandene var etter sigende av rent gull og de var havnet i Roma igjen, for annen gang. På eget initiativ hadde de bestemt seg for å se seg om i Roma og lete etter gullet. Og

dersom det var sant at de som hadde funnet det i Jerusalem hadde gitt gjenstandene til paven, ja, da var det mest opplagte sted å lete selve Peterskirken, der de visste at viktige relikvier ble oppbevart.

Og der hadde de søkt høyt og lavt - de var blitt en færrer da Elihud hadde falt ned fra kuppelen. Noen palestinere hadde fanget han som forklarte seg, det skjedde nede i pavekrypten. En katt hadde angrepet ennå en, i sakristiet. Denne kirken var forbannet av Gud - den var farlig - ond! Og etter en stund var de andre villige til å underskrive denne historien. Roma var så visst ingen hellig by, kom det til sist fra han som fortalte - ikke det spor helligere enn Jerusalem!

Hildebrand gav politiet tegn til at de kunne la dem gå - på den betingelsen at de kom seg hjem igjen til Palestina raskest mulig. Neste morgen vill de bli eskortert til flyplassen og satt ombord i et fly til Tell Aviv. Vatikanet ville selvsagt kontakte den israelske ambassaden med det samme.

Hildebrand og Lorenzo var selvsagt tilstede under avhørene av de fem *sanpietrini*. Dette arbeidet ga litt mer utbytte, men ikke nok. Selvsagt hadde meningen vært å skremme bort alle de andre. Hvorfor det? For å få lete litt i fred og ro. Lete - etter hva, disse kjente jo kirken bedre enn noen, han selv, Hildebrand, unntatt? Vel, en av dem hadde snappet opp et rykte som svirret i byen, om at det var overført nye skatter til Vatikanet - hvorfra visste ingen. Det dreide seg faktisk om relikvier av høyeste verdi.

En av dem hadde drevet og skjekket noen strøminstallasjoner svært sent en kveld, det var hans nattskift. Og fra galleriene øverst i hovedskipet syntes han å kunne skimte noen som bar på diverse gjenstander. Men de ble borte i mørket. Da arbeiderne dukket opp igjen var det uten disse gjenstandene. Ryktene visste å fortelle at de var av det reneste gull. Ergo kontaktet han fire kolleger som han visste han kunne stole på, og sammen la de ut en plan for hvordan de skulle finne frem til gjemmestedet. De fant det best å kamuflere seg selv, men ble avbrutt i arbeidet av noe - rettere sagt noen - som kunne skremme hvem som helst. - Det viste seg at det virkelig spøkte i Peterskirken! De hadde hørt og sett infernalske ting der inne, ting som gjorde at de alle nektet å gå inn der igjen. De ville søke arbeid annensteds.

Og hva hadde de så sett? Det var Hildebrand som spurte.

De døde - som danset, sang, ropte, løp mot dem! Skikkelsene var iført mørke drakter. Det var et infernalsk syn som plutselig hadde overrumplet dem. De kom helt sikkert nedefra - fra pavekrypten eller fra nekropolen. Det var helt sikkert keiser Nero som gikk igjen, sammen med medlemmer av sin infame familie, de han hadde drept! De hadde dessuten møtt katten hans på en av rundturene - et aggressivt og ondsinnet beist, ikke et hår bedre enn spøkelsene selv!

Don Lorenzo hvisket Hildebrand i øret at alt stemte - han hadde vært med på dette selv.

- Og hvor fikk dere tempelridderdraktene fra?

- Fra søndagsmarkedet på Porta Portese - de var sikkert stjålet fra et eller annet museum.

Politiet ville imidlertid vite mer:

- Rykter som svirrer? Hvem hadde fortalt dem om disse?

En av deres nevøer, fikk de til svar.

- En som arbeider over i museet ...

Og hva heter han?

Navn og adresse ble tilbørlig notert.

Saken virket mer eller mindre oppklart. Hvilke historiske gjenstander det dreiet seg om, visste de selvsagt ikke, det gjorde heller ikke nevøen, bare dette at de skulle være gjort i gull.

Ingen tilstedet hadde til hensikt å forklare dem hva det hele gjaldt.

De fikk gå - fem frie menn, like kloke som før - bortsett fra at de hadde sett Nero og hans folk. Deres oppgaver i den vatikanske basilika var med dette avsluttet.

- *Buon giorno, tutti!*

Hildebrand og Lorenzo visste at det ikke var mer å vite i denne omgang.

*

I pavepalasset var arbeidsdagen snart slutt.

Etter messen i det sixtinske kapell var det tid til en rask frokost, så ventet oppgaver i fleng.

Gervais hadde trofast stått ved pavens side gjennom flere morgenaudienser. Han hadde vært oppmerksom og svært diskret, som vanlig. Politikere, kunstnere, ledere for katolske organisasjoner, en delegasjon anglikanere, noen orientaske kristne - dette hadde tatt det meste av formiddagen. Paven mottok alle med samme interesse og vennlighet, han var blitt brifet på forhånd om samtlige, og mottok dem som var de gamle kjente. De samtalte alltid om forhold som angikk forholdet mellom deres eget land og Den hellige stol. Herrene var alltid i galla, kvinnene bar hver en stor mantilla, alle av utsøkt design og av den store typen, den som gikk ned over skuldrene.

Paven oppmuntret og trøstet, alt etter behov. De utvekslet gaver. Paven mottok oftest faksimiler av bøker og dokumenter av sjelden verdi, musikkopptak hva kunstnerne angikk, eller forfatteres signerte verker - denne morgenen vanket det sogar en pipe av fineste fabrikat. Paven på sin side presenterte dem med en helt nyslått medaljong, skapt av Vatikanets beste myntnere. Disse var store og

tunge og ble overrakt i et praktfullt etui med pavens våpenskjold på lokket. Våpenskjoldet var også et ypperlig arbeide fra vatikanske kunstneres side - et kors omspunnet av en stor rosebusk - med pavens egen signatur nederst.

Alt dette hadde Gervais vært med på utallige ganger, men han fant det like berikende hver gang. Den eneste gangen hadde hatt en aktiv rolle i det hele, var da en afrikansk presidentfrue besvimte midt under det hele og hjelp måtte tilkalles. Heldigvis kom hun seg takket være et stort glass vann og litt luktesalt. Dessverre hadde blæren hennes tømt deg under anfallet, men paven gjorde tegn til at hun skulle bli - Gervais fikk tørre opp etter henne, noe som forsinket morgens program.

Ettermiddagen gikk med til besøk fra noen kuriekardinaler som helst så at Kirken ble mer åpen for legfolkets oppgaver. De ønsket seg kvinnelige diakoner så snart mulig, og derfor også kvinnelige akolytter, lektorer, og alle de mindre ordener. Paven lyttet oppmerksomt, noterte flittig og takket for alle innspill. På spørsmålet om hva han selv mente, svarte han bare at han trengte tid til å vurdere forslagene.

Så slapp han bomben:

Han hadde i lengre tid lurt på om det ikke ville være klokt å dele opp Kirken i sine strukturer. Nå rykket det, hostet og kremtet det fra eminensene. - Hvor ville han hen?

Jo, det kunne se fornuftig ut å dele Kirken i fem patriarkater, etter ortodoks målestokk, en for hvert kontinent. Enhet var ikke alt - regionale forskjeller spilte en større rolle i kirkelivet rundt om på kloden.

Det ble stille som i graven. Ingen klappet, ingen kom med bifallende ord. Samtlige besøkende satt stive, nesten livløse, og stirret på den hellige Far, Peters etterfølger, Vestens patriark, en mann med hvitt skjegg og lyseblå øyne. Så begynte de å se på hverandre, med forvirrete, tildels engstelige blikk.

Hva syntes de herrer kardinalene? Dette var første gang han nevnte dette for andre enn de som var hos ham i pavepalasset.

Så begynte alle å tale i munnen på hverandre.

De ville gjerne vite om forslaget var såpass utarbeidet at det skulle fremlegges for hele kardinalkollegiet - i så fall: når? Hvem hadde vært hans rådgivere? Hadde han luftet den for våre ortodokse brødre? Kom kanskje ideen østfra? Hvordan trodde han afrikansk katolisisme ville se ut - eller asiatisk - eller latinamerikansk? Flere av eminensene ba om et glass vann - Gervais fikk det travelt. Fikk de lov til å røke? Til tross for et par protester ga Hadrian sitt samtykke - og Gervais måtte bringe til veie noen askebegre.

De satt i en nokså uformell sirkel i pavens bibliotek. Her var utstilt de gaver han hadde fått av besøkende denne dagen - unntatt pipene. Han viste dem en del klenodier, de mest verdifulle etter egen mening. Dette avledet

oppmerksomheten fra dagens bombe og gjorde forsamlingen ennå mer avslappet.

Så fortsatte samtalen.

Hva ville forholdet bli mellom eventuelle lokale patriarker og paven i Roma? Hva ville binde det hele sammen? Hvor langt kunne kulturelle forskjeller avgjøre kirkelige spørsmål? De hadde satt seg igjen og spørsmålene haglet - nettopp de samme spørsmålene som Gervase hadde tumlet med de siste dagene.

Men de kom ikke lenger. Telefonen ringte.

- Mine eminenser, jeg er dessverre blitt fortalt at et viktig besøk venter nede, helt uten anmeldelse, et jeg må ta meg av. På gjensyn! Vi snakkes videre om saken.

Gervais geleidet dem ut av biblioteket og overlot dem i gardistenes varetekt.

*

Far og sønn omfavnet hverandre lenge og varmt.

At en ledende gresk ortodoks prelat - fra Fanar i Istanbul, grekernes Vatikan - var sønn av paven var en godt bevart hemmelighet. Dette ville aldri bli akseptert av hans ortodokse brødre - at deres ledende geistlige var sønner av paven i Roma, bokstavelig talt, var det mest uhørte som kunne tenkes. For den ortodokse kirke regnet seg selv som eldre og langt mer apostolisk enn kirken i vest, den som alltid bøyd kne for tidsånden og vitenskapen. Han bar navnet Titmotheos, han hadde valgt det selv. Og han besøkte sitt fysiske opphav regelmessig. Moren bodde i Norge, innerst i en vestlandsfjord. De hadde ikke sett hverandre på år og dag, men holdt kontakt via internett og lignende.

Timotheos hadde valgt en geistlig løpebane etter å ha blitt omvendt til ortodoksien under et opphold i Hellas. Dette hadde lite med faren - paven - å gjøre, og kom som en stor overraskelse da han meddelte ham begivenheten. Men paven gledet seg på alles vegne - hans sønn var blitt gresk geistlig, utdannet i Athen og Tessaloniki, med doktorgrader fra Paris og Zurich. Hans deltagelse i felleskristne bestrebelser var kjent nok, igjen hadde dette lite eller ingenting å gjøre med farskapet. Han var blitt unnfanget i Peking, der hans foreldre studerte kinesisk. Senere ble faren prest, det var da sønnen var gammel nok til å ta vare på seg selv. Moren vendte hjem til Norge.

For Hadrian VII var dette en faktor som ikke skulle vise seg å forhindre at han ble valgt til pave.

Konklavfedrene - kardinalene med stemmerett - var ikke innviet i hemmeligheten, det vil si, ikke som kollegium. Men det var noen av de ledende kardinalene, fire i tallet, som var underrettet om saken. Og de reagerte nokså forskjellig på nyheten. Camerlengo, vikar for paven etter hans død, kardinalkollegiets president, statssekretæren, konklavets sekretær og en uspesifisert fjerde var blitt innviet av Hadrian selv før valget startet, da han ennå het William Spencer Overholt - familien var av engelsk og svensk herkomst - og var erkebiskop av Westminster, 60 år gammel. Denne fjerde eminensen var *cardinal in pectore*, det vil si ukjent for de andre, og var erkebiskop av Aberdeen. Han dukket helt uventet opp i Casa Santa Martha og leverte sine akkreditiver: Den nå avdøde paven hadde utnevnt ham tre måneder før sin død, fordi han ville ha ham med i valget på etterfølger - uten at han visste hvor nært forestående dette skulle bli. Han het John Andrew Trevelyen, noe som vitnet om slektens valisiske opphav, var bare 50 år - en pur ungdom i denne sammenhengen - men han var engelsk baronett, noe som ga ham stor personlig trygghetsfølelse på hjemmebane.

Camerlengo - kardinal Ippolito Farnesina-Colonna, greve av d'Aosta - hadde atskillige problemer med å svelge denne sannheten. Men dokumentasjonen var ekte, det så han straks, og det var ikke annet å gjøre enn å innlosjere ham i Casa, sammen med de andre kardinalene, deres sekretærer og skrifteferde. Statssekretæren - Aldo Doria-Pamfili - ble straks orientert. Han

tilhørte den romerske og ikke den engelske gren av denne høyadelige familien og nøt tittelen *principe* - fyrste eller prins.

Under aftensmåltidet - *cena* - samme aften ble derfor John Andrew Trevelyen introdusert for hele valgkollegiet, de var nå 112 i tallet. Og senere fikk han anledning til å ta kontakt med Willam Spencer Overholt. Dette møtet ble avgjørende for dem begge. John Andrew insisterte på at en sønn ikke var uforenlig med valget av pave, særlig ikke når det dreide seg om en høyere ortodoks geistlig. Det tok ham fem ballotteringer under konklavet å overbevise sine kolleger i kardinalkollegiet at William Spencer Overholt var mannen de alle søkte etter: med stor respekt for tradisjonen - dette likte mange, og likevel med et åpent sinn for endringer i det nåværende systemet - dette likte like mange, menneskekjær, dyrekjær - her kunne det høres både bifall og protester, kunstelsker - varm applaus, et musisk menneske - enda mer applaus, kort sagt. Ikke et ord om denne sønnen i Istanbul.

Etter at han var blitt valgt i syvende ballottering og camerlengo sammen med de andre av kardinalkollegiets ledere hadde spurt ham om han aksepterte valget, ba han om å få snakke med dem et øyeblikk i enerom. Dette siste fantes ikke i det sixtinske kapell og de måtte ty til et hjørne nede nær inngangen. Men de høye herrer lot seg ikke rokke i beslutningen om at de endelig hadde en pave, etter dagevis med frem og tilbake, og at en sønn i Istanbul's Fanar slett ikke var å forakte.

Slik ble Hadrian VII valgt - og John Andrew overtok like etter hans plass som erkebiskop av Westminster.

Og slik hadde det seg at påvirkningen fra sønnen hva de fem patriarkatene angikk, var til å ta og føle på. De to diskuterte frem og tilbake, en med langt hvitt skjegg og en med sort. Det ble over midnatt før arkimandritt Timotheos forlot pavepalasset. Han hadde ikke lang vei, skulle rett bort til Casa Santa Martha hvor de hadde reservert en suite for ham. Han hadde bodd der før.

*

Samme kveld hadde våre venner i Casa Santa Martha blitt sittende tilbake i refektoriet for å se over situasjonen, som frater Andreas kalte det. - Hvor var gullet?

En guidebok til kirken lå på bordet foran dem. Nå gjaldt det å sette seg i tyvenes sted, det vil si, de palestinere som måtte ha flyttet gullgjenstandene. Ideen om å lete i Peterskirken hadde vist seg å bære frukt: De fant dem på steder der det var logisk å søke, nemlig relikvieregjemmene i de store pilastrene. Og derfra flyttet de dem videre. - Men hvortil?

Forslagene begynte å komme etter en lengre tenkepause.

- Det må være til et sted der folk ikke ferdes, slik at de ikke blir oppdaget.

Altså kan vi trygt se bort fra det vi finner dem med det blotte øye!

- Likevel er det mange muligheter ... Lorenzo så tankefull ut. Han hadde selvsagt konsultert Hildebrand, uten få umiddelbar respons. Han var fortsatt lamslått over at noen hadde funnet gjenstandene og deretter flyttet på dem. Han hadde ingen problemer med å forstå palestinernes beveggrunner. Men dette at de kunne ta seg til rette på hans enemerker forekom ham nesten uhyggelig. Hadde de i virkeligheten ingen kontroll over den vatikanske basilika?

- Hva med ganger og trapper i sideveggene?

- De er i bruk hele tiden - ikke egnet som hjemmested.

- Hva med kontorene og magasinene øverst, like opp under taket?

- De er stadig i bruk, her arkiveres alt materiale angående kirkens tilblivelse og vedlikehold - husk den er ennå ikke ferdigbygget!

- Hva mener du med det?

- Det pågår en komplettering av utsmykning, erstatning av foreløpige løsninger, marmor som skal forbedres, statuer skal perfeksjoneres, og lignende. Fagfolk arbeider her året igjennom. Ikke minst: byggets soliditet må undersøkes mange steder. Alle svake punkt i konstruksjonen må kartlegges - og arkiveres høyt der oppe.

- Stemmer det at det er en hemmelig bar i en av de mindre bæresøylene?

- Jada, for dem som har feiret en morgenmesse fastende - ikke alle vet hvor den er.

Med ett virket det som om kirken de trodde de kjente i virkeligheten var uoppgadet.

- Men hvor ville vi ha plassert gullet? - vi må sette oss i disse palestinernes sted.

På ny senket tausheten seg.

- Flere søk må til ...

- Hva med sakristiet, der er det god plass.

- Ja, men svært oversiktlig.

- Hva med selveste skattkammeret - stedet der viktige gjenstander fra kirkens lange historie er utstilt?

- Her er ikke plass til mer! Dessuten er det åpent for besøkende - her er fullt av mennesker hele tiden ...

- Er krypten ferdig utforsket?

- Jeg skulle tro det ...

Her ble gode råd dyre.

Andreas satt og fomlet med en flik av kutten sin. Da andre så på ham uten å si mer. Han la visst ikke merke til slikt, fomlingen fortsatte.

Så var visst dagen slutt - *buona sera, buona notte!*

KAPITTEL 9

- Jerusalem på ny.

*

Telefonen ringte tidlig hos pater Custos.

Det var Hildebrand som ville meddele de høye herrer i Den hellige stad at gjenstandene var forsvunnet fra sine gjemmesteder - forflyttet, lånt, stjålet! Vatikanets innleide detektiver - to karmelitter fra Norge - hadde oppdaget dette natten før og hadde nettopp ringt ham. Han var skrekkslagen - lamslått, og så videre.

Disse to fra Norge, samt hans egen trofaste og betrodde sekretær - don Lorenzo Chigi - hadde under et nattlig søk gått rett på gåtens løsning: relikviegjemmene som gjemmested. Og der fantes ikke spor av dem. For sikkerhets skyld hadde de gjentatt søket kvelden etter - siste natt - med samme resultat.

Pater Custos hadde problemer med å tro sine egne ører. Pater Hyacinth i Ecole nektet å tro det hele:

- Det lyder som fabel, alt sammen - fra noen som vil holde oss for narr!

- Nei, Emilio sa det var sant!

- Emilio?!

- Ja - det var han som hadde plassert dem der!

Så ble det stille. Endelig kom det:

- Hva skjer nå?

- De må finne tempelskatten - den er sikkert fortsatt i kirken et sted.

- Jeg er glad vi ikke er i Roma!

- Hjertens enig!

Denne gangen forsømte de ikke å avlegge den latinske patriarken en visitt, under påskudd av at de hadde viktig nytt å fortelle fra den evige stad. De slapp til samme morgen, og pater Custos førte ordet, han avsluttet slik:

- Hvem som kan ha gjort dette, vites ikke - men vi følger saken fra dag til dag.

Eminensen satt der og så fra den ene til den andre. Hva var det de hadde stelt i stand, disse to tyvene? Vel, ansvaret var jo ikke deres. Vatikanet måtte ha gjort en feil et sted i det hele - og det lignet ikke dem.

- To karmelitter fra Norge leder letingen, de har vist seg å være nyttige i slike saker.

- Karmelitter fra Norge?

- Ja - en spanjol og en nordmann.

- Og disse er betrodde detektiver, for å si det slik?

- Nettopp.

- Hva har de utrettet før - vet dere det?

- Det var snakk om et eller annet i Cherubicum - en gammel statue fra Neros Gyldne Hus! - og før det her i Jerusalem, det såkalte Judasevangeliet, og andre lignende eventyr.

- Du verden!

Eminensen takket for opplysningene. Selv kunne han neppe være til hjelp, men satt stor pris på å bli orientert.

- Kontakt meg igjen om noe skulle skje!

Det lovet de.

De var ikke før ute av døren da patriarken grep telefonrøret, slo nummeret til linjer i utlandet og ba om å bli satt over til det pavelige palass. Der kom han

ikke frem til Den hellige far, og måtte ta til takke med hans sekretær, en viss pater Gervais.

Så fulgte en del frem og tilbake. Gervais lovet å orientere Hadrian om situasjonen, men han trodde at han kjente til det meste av dette. I alle fall lovet han å ringe tilbake straks han hadde noe nytt å fortelle.

*

Utenfor Damaskus-porten gikk det vilt for seg kvelden samme dag. Palestinsk ungdom fortsatte å "klippe jøder", som de kalte det. Dette gjaldt bare ortodokse jøder, andre fikk være i fred. Liberale og sekulariserte jøder sto og iakttok opptrinnet uten å gripe inn. Politiet hadde heller ikke hastverk med å komme, lot det til. Resultatet ble at jødene tok til bens og beveget seg langs murene oppover mot Jaffa-porten, så fort de bare kunne. Men der ventet flere palestinere på dem - med sakser i hendene. De veivet med disse i luften og sang anti-jødiske sanger. Turister på stedet, og de var mange, stimlet sammen for å se hva slags teater dette kunne være. Da jødene fra Damaskus-porten innfant seg, bråstanset de ved synet av saksene. De prøvde å ta veien ned Hinnomdalen, med der ventet andre på dem. Så barket de sammen, under mye hyl og skriking - og lyden av klipping.

Turistene trodde det hele var et skuespill, som de fant i god smak - et gløtt av livet i Jerusalem, iscenesatt og dramatisert av lokale skuespillere. De hadde samlet seg rundt kamphanene og hujet og heiet, klappet gjorde de og.

Dette varte inntil politiet kom, til hest, og alle ble borte, som sunket i jorden.

*

Samtidig med dette hadde de fem palestinerne fra Roma-utflukten møttes i Hebron, for å avtale neste trekk. Egentlig var deres rolle over, det følte de alle fem. Men for sikkerhets skyld ville de ta en avstikker til de palestinske sivile myndigheter i Ramalla og orientere dem.

Der ble de mottatt av palestinerens president - dr.Suleiman Aksiz - på hans kontor.

Der fortalte de alt som det var:

Mens ryktene fosset frem og tilbake for noen uker siden, hadde tatt saken i egne hender, og fulgt egen logikk. At tempelgullet var ekte og derfor var blitt først ut av landet i all hemmelighet, var de ikke et øyeblikk i tvil om. Det mest sannsynlige var at de var blitt gitt til paven - og gjemt på et trygt sted i

Vatikanet. Og hva ville være tryggere enn Peterskirken der katolikkene oppbevarte så mange skatter og relikvier?

- Hvorfor ikke museet - eller biblioteket?

Fordi disse gjenstandene var sakrale objekter og måtte håndteres riktig!

- Og det viste seg at dere hadde rett?!

Ja, de hadde saumfart hele bygningen fra kjeller til loft. Og det opplagte gjemmestedet pekte seg ut ettersom deres søk ble flere. De hadde klart å finne åpningsmekanismen til relikviestemmene i de fire store pilastrene som bærer kuppelen - og der var de, pent pakket i stoffer av lin og bomull. Men der kunne de ikke bli, for det var andre som samtidig søkte etter gullet - ortodokse jøder. De dukket opp her og der og kom stadig i veien for deres eget arbeide. De hadde derfor måtte kvitte seg med noen av dem. Andre tok skrekken og gikk i dekning.

De ortodokse jødene var en opplagt fiende nummer en, for både palestinere og kristne ville for all del at de ikke fikk tak i skatten. Men disse jødene var fanatikere, unge og romantiske, de manglet evnen til systematisk leting. Det var snakk om at andre - noen tempelriddere! - også var på sporet, men selv hadde de ikke sett eller hørt fra dem, det hele var sikkert bare fri fantasi.

De fem gikk frem på følgende måte. De passet på å skjule seg i mengden som hver morgen trengte inn i krypten eller selve kirken. De ble aldri sett sammen, ingen kunne tro at her lå et godt planlagt søk bak det hele. De gjemte seg ved stengetid, på de forskjelligste steder: i en skriftestol, i en tom sarkofag i krypten eller nekropolen, og så videre. De holdt kontakt med hverandre gjennom mobiltelefoner de hadde med seg, et ekstra sett faktisk, de vanlige var slått av. Da alt annet var gjennom søkt, gjensto bare å komme seg opp i pilastrenes relikviegjemmer. Det tok litt tid før de fant åpningsmekanismen, men det gikk til sist.

Så gjaldt det å tenke fort. Det var sent på kvelden, kirken var tom for folk, men ingen visste når noen kunne dukke opp. De sammenlignet sine observasjoner og fant fort frem til et godt gjemmested - så godt at ingen ville tenke på å lete akkurat der. I all hast fikk de flyttet gullet og forsvant ned i krypten og ut fra en sidedør der nede, en de klarte å dirke opp.

Oppgaven var løst - gullet ville aldri falle i jødernes hender.

Og hvem hadde sendt disse jødene dit, det var jo ikke særlig veloverveid, all den tid de var amatører og nokså uvitende?

- Det kan umulig ha vært rabbinatet i Jerusalem. Overrabbinerne ville aldri finne på å betro et slikt oppdrag til galninger som disse. Initiativet kom vel fra en av de ortodokse skolene, byen er full av slike ...

Presidenten takket dem for innsatsen, han hadde vært helt uvitende om det hele inntil ganske nylig.

- Det er av aller største betydning at gullet ikke faller i jødiske hender. Hos paven skulle det være trygt. Siden det var funnet på katolsk mark, kunne ingen kreve dem tilbake. - Men når vil verden få se disse gjenstandene?

- Kanskje aldri ...

- Tok dere initiativet selv?

- Ja, på egenhånd.

- Er det ingen i Vatikanet som leter etter dere?

- Nei - ingen. De var nemlig opptatt av å få fjernet jødene ...

- Hvor er de nå?

- Tilbake i Jerusalem.

- Vil de prøve seg igjen?

- Neppe ... de tror stedet er forbannet eller forhekset, det går ut på ett.

- Hør: kontakt meg igjen dersom noe nytt dukker opp. Jeg står helt på deres side, jeg skylder dere stor takk!

Han omfavnet hver og en av dem til avskjed.

*

Jødene som var blitt sendt ut av landet hadde gått til rabbinatet i Jerusalem, for å fortelle sin historie. Nå var de bare fire i tallet, den femte var blitt dyttet ut fra kuppelen. Liket var i det vatikanske politis hender.

Det tok litt tid før de slapp til, men omsider ble de vist inn på kontoret til han som var øverste religiøse øvrighet for alle jøder i Israel - dr. Ibrahim Abendstern - en eldre mann med et frodig og flommende skjegg. Ryktet ville ha det til at han hadde en mirakuløst lang og nøyaktig hukommelse. Ingen kjente de gamle jødiske skiftene like godt som han.

Overrabbineren lyttet til hele historien deres uten å avbryte en eneste gang. Så ble han sittende å tenke. Endelig spurte han:

- Hvilken Yeshivah tilhører dere?

De lokaliserte den uten problemer.

- Og hvem ga dere ideen om å dra til Roma?

- Vi fant på det selv ...

Dr. Abendstern falt i tanker på ny.

- Dette er en alvorlig sak ... kom det omsider. Vi er blitt lurt av katolikkene - gjenstandene er jo våre!

- Selvsagt er de det!

- Men jeg ville ikke gå frem på den måten dere gjorde. Det bidrar bare til å skape uvennskap. Vi har aldri hatt problemer med Vatikanet - under sist krig gjorde de alt de kunne for å hjelpe flest mulige tilbake til vårt fedreland. Pius XII var en stor helgen, han hjalp oss alt han kunne. Husk: Romas rabbiner konverterte til katolisismen etter krigen i en akt av takknemlighet. Nåværende pave er en venn av vårt folk. - Hvorfor kom dere ikke til meg først?

- Vi fryktet at De ville si nei ...

- Jeg blir nødt til å kontakte pavepalasset - om jeg da slipper igjennom ...

- Kjenner De paven?

- Har så vidt møtt ham en gang han var på pilegrimsreise hit.

- Er De overhode ikke glad for at vi gjorde et forsøk?

- Vet ikke ... dette kan lett bli innfløkt.

- Tror De ikke på historien vår??

- For så vidt gjør jeg vel det ... men det er mye her jeg ikke skjønner. Skulle det virkelig ha seg slik at noen palestinere, muslimer eller kristne, var kommet dem i forkjøpet? Og hvor hadde de fått inspirasjonen fra? Hvilke

kilder var begge grupper avhengig av? Hadde noen sluppet inn i Ecole - hva med pater Custos?

Han ble sittende og tenke høyt mens han stør skjegget sitt. Så reiste han seg og takket de unge for deres oppriktighet. Dersom han fikk bruk for dem, ville han la høre fra seg.

Ikke før var de unge gått sin vei så tok han en rask telefon til den katolske patriarken. Han var heldig og kom igjennom med en gang.

Men nei, eminensen var ikke blitt innviet i dette, for ham hørtes det ut som en gruppe ortodokse speidergutter hadde hatt et lite eventyr i Roma.

- Tror De ikke at gjenstandene fra det annet tempel er funnet over i Ecole?

- Ikke før jeg ser dem ...

- Vet De hvem som skal ha kommet over dem?

- Det snakkes som en palestiner, men ham har jeg aldri møtt ...

Så gjenga Overrabbineren det de unge hadde fortalt. Mye av dette var saktens nytt, men eminensen skjønnte raskt sammenhengen.

- Hør, Deres velbårenhet, jeg lover å kontakte dem dersom jeg får bevis for at denne historien er sann, altså funnet av gjenstandene. Nå skal jeg gjøre min egne undersøkelser, vi snakkes nærmere!

- Takk Deres eminense, jeg skal gjøre det samme.

*

Den latinske patriarken av Jerusalem ringte straks til Pater Custos. Han lød bare litt overrasket:

- Vel, vel, vel ...

- Er dette noe å ta tungt, padre?

- Hva vet jeg? Tror ikke det er mye kontakt mellom rabbinerne her og Vatikanet - men heller ingen fiendskap ... Jeg ville nok henvise dem til de vatikanske museer.

- Jeg gjorde faktisk det - i håp om ikke å høre et ord mer om saken ...

- Vi får se, det kommer sikkert mer.

- Det tror jeg og.

Med dette var samtalen slutt. Custos ringte til Hyacinth i Ecole, for sikkerhets skyld. Han trodde ikke rabbinatet i Jerusalem kunne påvirke noen utenfor Israel, særlig ikke i Vatikanet.

*

I overrabbinatet i Jerusalem begynte ting å skje.

Dr. Abendstern hadde innkalt sine viktigste rådgivere, de tre satt på hans kontor og så ganske forvirret ut. Katolikkene hadde ikke bekreftet opplysningene fra de unge, de forholdt seg avventende, slik de jo hadde for vane.

- Disse unge ortodokse har ikke sett gjenstandene? Dr. Rabbinovitz lød skeptisk, han var en viktig mann i denne sammenhengen, en slags utenriksminister, statssekretær som de kalte det i Roma, med et skjegg som nesten kunne måle seg med overrabbineren, bortsett fra at det var hvitt og sort om hverandre, noe som ga ham et litt dramatisk preg.

- Nei ... ikke i det hele tatt! De har sine opplysninger fra andre. Dr. Abramowitz lo stille mens tenkte høyt. - Disse unge fanatikerne har fantasien i orden! Han skiftet plass i stolen grunnet hemoroider.

Dr. Abendstern gjentok det han hadde hørt, at gjenstandene fra Herodes' tempel - det såkalt annet tempel - var blitt funnet i Ecole. Der hadde øvrighetspersoner fått se det påståtte funnstedet, som var en gammel cisterne, men der var det tomt. Det hele hørtes svært fantastisk ut. Hvorfor hadde ikke dominikanerne kontaktet Det hebraiske universitet? Hvorfor hadde de ikke sendt beskjed til den israelske regjering? Hvorfor flytte dem til Roma - det var

jo en større operasjon? Var det ikke enklere å gjemme dem i et annet underjordisk gjemme her i byen, hele Jerusalem var jo underminert av alle tenkelige slag.

Dr. Abramowitz foreslo at grunnen for en eventuell flytteoperasjon måtte være frykten for at gullet skulle falle i hendene på ultraortodokse jøder som ville benytte dem som en slags brekkstang til å reise et tredje tempel ... Nå måtte han røre på seg igjen.

Dr. Rabbinowitz minte de to andre om at det ville bety full krig i hele regionen - å ta tempelplassen tilbake var ensbetydende med en krigserklæring mot alle muslimer på jorden. Ingen israelsk regjering ville gå god for dette.

- Fanatiske mennesker er ikke så lett å kontrollere, mente dr. Abendstern.

- Og hvor hadde disse ungdommene sine opplysninger fra?

- Sladderbanken i Jerusalem ...

De tre rabbinerne satt der og så fra den ene til den andre.

- Vi holder oss til de vatikanske museer - dersom de ikke kan bekrefte opplysningene, er det lite vi kan gjøre. Overrabbineren reiste seg, andre besøkende ventet og tiden var ute. Han lovet å kontakte de andre om noe mer dukket opp i sakens sammenheng. De iførte seg sine svarte hatter, bukket dypt og gikk sin vei.

*

Ibrahim hadde samme kveld prøvd å smette ut av Casa Santa Martha, han ville ut i byen ved nattetid, se seg om, treffe romere. Men der kom han til kort - det sto vakter ved alle inn- og utganger. Muren var for høy til å klatre over. I stedet tok han en spasertur i de store hagene. Borte ved den etiopiske kirken - *S. Stefano degli Abissini* - traff han et par afrikanske studenter, de hørte til i det etiopiske kollege like i nærheten. De var høye, magre og med store tenner.

Etter en del vandring frem og tilbake, samt utveksling av historier fra deres respektive land, havnet de bak apsis i Peterskirken. De gikk langs veggene og beundret prakten som stenene kunne oppvise. Afrikanerne elsket å føle og ta på murene. Det var under dette at Ibrahim fant tegn til en ramme, som kunne minne om en dør. Da månens stråler dukket frem igjen bak en sky, ble han var noe som måtte være en gammel lås.

- Har dere nøkler?

- Nei - ingen av oss har det, vil du inn?

- Gjerne ...

- Vi må benytte inngangen i fronten - det må alle.

Ibrahim var ikke i tvil om at det var en dør han sto ved. Nå forsvant månen på ny. Han ga seg til å presse dørflaten innover, med hjelp av etioperne. Ingenting skjedde.

- Hvorfor vil du inn denne veien?

- Fordi jeg har aldri sett kirkens apsis bakfra!

- Der er det ingenting å se ... der er bare Peters Stol, laget av Bernini.

- Er den hul eller solid? Det måtte være kontakten med frater Andreas' som hadde gjort ham til en mini-detektiv.

- Hva spiller det for rolle?

- Ikke vet jeg, men det kunne være interessant å finne ut.

Samtidig ble de avbrutt av sterkt lys fra politiets lommelykter. De var tre i tallet og hadde fulgt dem en stund, de lurte på hva dette skulle bety - opptrinnet så merkelig ut, når sant skulle sies.

Afrikanerne forklarte at det hele var en tilfeldighet, de gikk aftentur og ville se nærmere på kirkens vegger. Det var alt.

- Aftenturen er slutt! forkynte den ene av konstablene.

Ibrahim ble tatt med tilbake til Casa Santa Martha. Først av alt måtte de to etioperne forklare hvem han var. De hadde ikke stort å fortelle, og noen telefoner hit og dit oppklarte alt.

*

Senere samme kveld kunne Ibrahim fortelle de andre at han trodde det var en dør inn til apsis fra hagen. Han og frateren satt og nøt et glass hvitvin som søstrene hadde besørget. Andreas lå på sengen, Ibrahim satt på sengekanten.

- Apsis, apsis, apsis ... Andreas tygget på ordet. Der har vi ikke vært, sant?

- Nei - ikke ennå!

Han åpnet guideboken som lå på nattbordet og lette litt frem og tilbake.

- Her! Peters stol er hul, selvsagt, den er for stor til å kunne være noe annet - "da denne ble undersøkt, fant man en gammel kongestol fra 800-tallet. Sannsynligvis har dette noe med Karl den store å gjøre. Den gamle stolen er fortsatt å finne inne i Berninis mesterverk". Han la boken fra seg. og vendte seg mot Ibrahim. Han satt der og så frateren rett inn i øynene.

- Får jeg spørre om noe?

- Hva du vil - spør i vei!

Det tok litt tid før spørsmålet kom:

- Tror du jeg kan bli munk, slik som du?

Andreas rette seg opp i sengen før han svarte:

- Hvordan da?

- Jeg vil gjerne leve sammen med deg - kan du ikke ta meg med til Norge, til klosteret deres der?

- På besøk er vel ikke uttenkelig, men mer kan ikke jeg svare for ... Han tok en liten slurk av vinen. At Ibrahim var ærlig, hadde han ingen tvil om, guttens øyne var faktisk fuktige.

- Er det meg eller klosteret du søker?

- Begge! Svaret kom så kontant at frateren skvulpet litt av vinen på sengen. Så tok han palestinerens hode mellom hendene sine og sa:

- Du kan ikke gå i kloster fordi du liker meg - du må også like klosterlivet!

- Hvorfor ikke? Ecole er jo også et slags kloster!

- Sant nok ...

Nå ble det litt liv og røre i palestineren. Han satte seg på sengen ved siden av Andreas og la en arm rundt fraterens skulder. Så begynte han å kjærtegne nakken hans. Andreas stanset ham ikke, men fortsatte å presentere Ibrahim for de praktiske problemer dette medførte - og så til saken:

- Vil du helst ikke tilbake til Jerusalem?

- Nei - absolutt ikke. Der er det folk som leter etter meg. - Nå la han hodet mot fraterens skulder, og dernest hans bryst. Andreas lot ham være, gutten hadde det langt fra lett. - Men noe kunne de kanskje gjøre for ham?

- Hva med å hjelpe meg i kjøkkenet?

- Å ja, svært gjerne!

- Jeg skal snakke med Rafael. Så ser vi.

Andreas skjønnte at motivene til gutten var blandet. Her gjaldt det å gå forsiktig frem.

Da flasken var tom, var det sengetid, det viste klokken.

- Kan jeg sove her hos deg, slik som sist?

- Nei - du kan ikke det. Gå inn til deg selv så snakker vi sammen i morgen!

Reaksjonen lot ikke vente på seg: Ibrahim kysset frateren heftig på munnen, snufset et god natt - og forsvant.

Det var altså ikke så lett å være Ibrahim, og lettere ble det vel ikke når han var tilbake i Jerusalem. Hva ville vel patrene hjemme si? Den tid og den sorg.

KAPITTEL 10

PETERSKIRKEN - tredje søk

*

Det var takket være Ibrahim at tempelskatten ble funnet, det innrømmet Andreas straks eventyret var over.

Men det var det ingen som visste dagen da de skulle foreta et tredje søk, kanskje det siste. Rafael ville helst tilbake til Oslo. Andreas hadde problemer med å få ham til å gå med på å ta Ibrahim med, grunnet guttens sikkerhet. Hildebrand tryglet dem om å gjøre et nytt forsøk, Emilio/Figaro støttet ham helhjertet. Don Lorenzo sa seg villig til å være med på det karmelittene måtte velge.

Slik artet frokosten seg i Casa Santa Martha. De var flere i tallet denne morgenen og gav seg god tid over kaffen og brødene.

- Har du noe spesifikt i tankene?

Det var Hildebrand som henvendte seg til frater Andreas, han satt der med en stor kopp kaffelatte og drakk langsomt, langsomt. Ibrahim satt ved hans side. Lorenzo styrket seg med flere typer croissanter enn han pleide. Emilio drakk kaffen, men spiste ikke. Rafael lot som han verken hørte eller så, frokosten var han vant til å innta i stillhet.

- Ja og nei - jeg tenker på flere muligheter, særlig en.

- Og hvilken er den?

- Det tør jeg ikke si riktig ennå - det dreier seg om en ide som Ibrahim luftet for meg i går kveld.

Alle så på palestineren. Han hadde vennet seg til disse høye herrer bedre enn de hadde vennet seg til ham. Hvem hadde egentlig rekruttert ham? Måtte han absolutt være med på dette?

Det måtte han.

- Husk, det var Ibrahim som fant gullet første gang - etter å ha ligget der i over 1500 år. Og det var han som hadde lidd overlast i Jerusalem, og nesten også i Roma.

Stillhet fulgte dette svaret fra Andreas, det vil si, stillhet kombinert med slurping og smatting.

- Når starter vi?

- Etter stengetid.

*

Formiddagen gikk med til å besøke de vatikanske museer.

Figaro-Emilio elsket disse øyeblikkene da han selv kunne være guide for utvalgte gjester. Egentlig var det hele til ære for Ibrahim, han hadde aldri vært her før.

Og slik ble de vitne til at fortidens skatter presenterte seg for deres øyne.

Egypt kom først - selvsagt. Statuer, sarkofager i alle fasonger, innskrifter, bøker på papyrus eller pergament - de hadde eksempler på alt. Hvorvidt det var vatikansk eiendom eller gjenstander som var lånt eller stålet som ble gjenstand for deres oppmerksomhet, ble ikke diskutert, av forståelige grunner. Her var alt, fra kunst til praktiske redskaper. Det kristne Egypt, det vil si den koptiske kirken, var av særlig interesse for Rafael som leste høyt fra en del manuskripter.

Så fulgte den klassiske antikk, med Hellas først. Skulpturer, urner, vaser, innskrifter, mugger, fat, drikkebeget, og alt annet - her fant du Hellas i miniatyr, særlig de deler av den greske verden hvor alt dette var funnet: Syd-Italia. Veggkart med funnstedene merket i rødt forklarte hvor de befant seg på kartet i

hvert tilfelle. Forskjellen fra egyptisk kunst var enorm. Grekerne trådte frem fra historiens mørke med moderne former, de var så lik oss at det heller ble aktuelt å spørre om ikke det var vi som var lik dem.

Romerne hadde naturlig nok den største delen av hele antikkensamlingen. Men Emilio gav seg ekstra tid til å vise frem et eldre kulturhistorisk lag - etruskerne. Deres eiendommelige ansikter så på dem fra de forskjelligste objekter. Hvem var de egentlig? Hvor stammet de fra? Hvor ble de av? Utgjorde de virkelig et substratum av befolkningen i deres gamle del av Italia den dag i dag? Funn ble gjort hver eneste dag - rettene sagt natt - og tilbudet til Vatikanet var svært rikt. Men Emilio hevdet at å få disse amatørarkeologene til å gi kunsten til paven, alltid var vanskelig og vel så det. De pavelige samlinger kjøpte ikke kunst, de mottok bare gaver.

Og jødiske antikviteter? Jo da, fra de fire kjente jødiske katakombene var det mye epigrafisk materiale, innskrifter og den slags, enkle symboler på liv etter døden, mange navn - og en del yrker.

Bysants - en helt kristen verden som oppsto i kjølvannet av keiser Konstantins overgang til kristentroen - var rikelig representert, særlig med ikonkunst. Keiserlige sarkofager var å se andre steder i museet, disse hadde tilhørt medlemmer av keiserfamilien som ikke ble med til Bysants ved Bosporos, men valgte å dø hjemme i Roma.

Men før den bysantinske kunsten kom den eldste kristne kunst - den de hadde funnet i katakombene, og i alle innskriftene. Her var vi havnet på det eldste kristne nivået, med navn og ansikter fra en første kristen menighet i Roma. Menighetene var mange, viste det seg - tradisjonelt 25 i tallet - og vi fant dem i deres gravplasser: katakombene som lå langs Romas utfartsårer - Via Appia, Via Nomentana, Via Aurelia, Via Salaria, Via Latina, Via Ostiense, og så videre. Gravene huset medlemmer av alle huskirkene inne i byen, alt etter hvilken bydel de betjente.

Emilio var uuttømmelig. Det var også de vatikanske skatter. Ergo overkom de ikke mer enn en introduksjon til det hele. Dessuten ble de avbrutt av grupper som ble guidet på alle mulige sprog.

Takket være Emilio havnet de på en kafe midt i det hele, en som var godt skjult og hvor de kunne gå over det de hadde sett i ro og mak. Det var ikke lenge til middag i Casa, og etter en siesta skulle de møtes utenfor døren ved sakristiet.

Andreas: Jeg går god for ham - han er ingen terrorist, han er en skikkelig gutt fra Palestina som trenger beskyttelse. Og siden det er oss han kjenner, vil han gjerne reise med oss til Oslo og bo og arbeide hos oss.

Prior i Oslo: Men hvor lenge har dere kjent ham?

Andreas: Bare noen dager - men de har vært dramatiske og vi har måttet holde tett sammen.

Prior: Og familien hans?

Andreas: De har forlatt Hebron og bor nå i nord, av sikkerhetsmessige grunner.

Prior: OK - vi tar ham som gjest så lenge. Tiden vil vise hva han duger til.

Andreas: Han er kokk!

Prior: Kunne vel tenke meg det ...

Andreas: Det er faktisk sant - jeg tror han er flink.

Prior: Hvor var han kokk tidligere?

Andreas: I Ecole Biblique.

Prior: Da så ... Vi venter dere altså hjem med det første, alle tre. - Hvordan går oppdraget? Du vet, vi ble overkjørt av Vatikanet denne gangen.

Andreas: Har du hørt fra dem?

Prior: Fra en i museet som kaller seg Emilio ...

Andreas: Det er selveste museumsdirektøren - han var det som engasjerte oss.

Prior: Her dere møtt paven?

Andreas: Ikke ennå - men det følger vel dersom alt går bra.

Prior: Er det mye som gjenstår da?

Andreas: Vet ikke ... vi forholder oss avventende.

Prior: Ok - vi holder kontakten, ring når du vil.

Andreas: Hils alle!

Prior: Skal bli!

*

Før de gikk inn i kirken hadde Andreas bedt Ibrahim om å vise ham hvilken dør de mente å ha oppdaget kvelden før, han og de to studentene fra Etiopia. Don Lorenzo trasket med dem til ytterveggen av kirkens store apsis. Ganske riktig: det hadde vært en dør her i gammel tid, men den var avviklet. Ingen kunne ta denne veien inn i kirken lenger.

- Er du sikker?'

- Helt!

- Får jeg låne nøkkelknippet ditt?

- Vær så god!

Andreas visste ikke hvilken av dem alle han skulle prøve, nøkkelhullet sto fortsatt tilbake av den fordums inngangen, men han var forberedt på å følge et blindspor.

Stor var hans overraskelse da han fikk treff etter bare tre forsøk - med en gammel og litt trett utseende nøkkel. Han sa ingenting med en gang, ikke før han kjente døren gi etter. Så fikk han svingt den åpen.

- Vær så god, mine herrer!

Med ett sto de alle fire inne i Peterskirken, på et sted de aldri hadde vært før. De var i en korridor som fulgte apsis. Da de hadde fulgt den så langt den rakk, befant de seg på høyde med Peters stol, nærmere bestemt like under en av de fire kirkefedrene som bar denne.

- Kom!

De gikk så tilbake langs denne veggen inntil de sto på dens midtpunkt, like bak Berninis berømte kunstverk. Men stolen sto høyere enn de var forberedt på, her ble de nødt til å klatre.

- Ibrahim - stå på skuldrene mine!

Palestineren så gjorde. Deretter forsvant han - ingen Ibrahim å se lenger.

- Hvor er du?

- Her!

- Hvor er her?

- Inne i stolryggen.

- Ser du noe?

- Ja da - her er nok lys ...

- Og hva ser du?

- Akkurat det samme som jeg så nede i sisternen under Ecole - noen gjenstander innpakket i myke stoffer, en stor og flere små!

De andre så på hverandre.

- Spøker du?

- Neida! Kom og se selv!

Så var det Andreas' tur å klatre på skuldrene til don Lorenzo. Først hørte ingen der nede fra ham, men så kom han frem i den åpningen han hadde fulgt:

- Ibrahim har helt rett - her er de!

Nå var det Rafaels tur å klatre opp. Litt etter kom han frem i åpningen og klatret ned igjen.

- Utrolig - helt utrolig!

De to andre kom etter. Endelig fikk Lorenzo se selv - han sto på skuldrene til både Rafael og Andreas, en fot på hver skulder, godt hjulpet av Ibrahim. Der oppe ble han en stund før han kom ut igjen. Vel nede fisket han frem en mobiltelefon fra kappen og slo nummeret til Hildebrand:

- Kom med en gang, er du snill - vi har funnet gullet!

-

- Ja da - ekte gull.

-

- Neida - vi er klin edru alle sammen!

-

- Kom - ikke spør mer!

De satte seg og ventet. Ingen av dem hadde noe å si i øyeblikket.

Hildebrand var lett å løfte. En, to tre - og vips var han forsvunnet. Han ga seg tid der oppe. Sannsynligvis pakket han gjenstandene ut, og dekket dem til igjen.

Så ble det hans tur til å ringe:

- Figaro!

- ???

- Kan du komme over til oss et øyeblikk ... vi har gjort århundrets og årtusenets arkeologiske funn ...

Så satt de der, fem i tallet, og ventet på Emilio.

Han var så kortvokst at han trengte ekstra hjelp med å hale seg opp og inn i stolryggen: Lorenzo - den største av dem - sto nederst, på skuldrene hans sto Ibrahim, og på hans skuldre igjen kom Emilio. Så ble han borte en stund, lik alle de andre, og kom tilbake, helt rød i ansiktet.

- Jeg trodde ikke dette var mulig!

- Du kan takke Ibrahim, kom det tørt fra Andreas.

- Hvordan da?

- Han var på en aldri så liten sonderingsrunde i går kveld, på utsiden av apsis - der var der han oppdaget en lenge glemt dør ... Lorenzo viste seg å ha nøkkel, en fin nøkkel av edel årgang ... denne! Andreas holdt den opp foran nesen på museumsdirektøren.

- *Madonna mia!*

- *Amen*, svarte Hildebrand og tørket en tåre. - Marerittet er slutt!

- For denne gang, mumlet Rafael. Han begynte å kjenne denne lillebroren sin etter hvert.

Hildebrand ringte Vatikanets politi straks de var kommet inn i kirken. De kom sporenstreks og fikk beskjed om å sperre av hele dette området. Figaro - nei, Emilio - ville ta hånd om gjenstandene med det første. Inntil da skulle det stå noen bevæpnede vakter bak stolen - usynlig fra kirken - så lenge dette ble nødvendig.

Mens de andre beundret Berninis storverk - Peters stol - embetet som kirken munnet ut i, tok han ennå en telefon, en helt nødvendig en.

- Er det deg, Gervais?

-

- Hvor har du Ham?

-

- Kan du fortelle ham at jeg stikker innom litt senere på kvelden?

-

- OK, tusen takk!

*

Like etter hadde de funnet seg en bar like ved Porta Sant' Anna. De var endelig fri hele denne forbannelsen som hadde preget livet deres de siste dagene.

- Palestinerne fortjener all ros og ære for innsatsen, dyktige fyrer! Sikkert spesialister hele bunten.

- Men hvor er de blitt av?

- Hvem vet?

- Jeg tror jeg skal ta noen telefoner til Jerusalem utover kvelden.

- Ja - nå kan du trygt reise hjem igjen, Figaro-Emilio klappet Ibrahim på skulderen.

- Trygt? Sa du trygt? Gutten så bekymret ut.

Frater Andreas skyndte seg å forklare at så enkelt var det ikke. Foreløpig ville han bli ansatt som kokk i St. Øysteins kloster i Gamlebyen i Oslo.

- Dere tar ham med dere?

- For sikkerhets skyld - ja.

- Har han de nødvendige dokumenter?

- Det skaffer vi ham.

- Når drar dere?

- En av de nærmeste dagene.

Hildebrand kremtet litt høyere enn nødvendig:

- Først vil jeg presentere dere for Ham - som avtalt, ikke sant?

Det var opplest og vedtatt.

Så skiltes de, hver gikk til sitt. De tre i Casa Santa Martha slo følge bort dit.

*

Samme kveld fikk pater Custos den glade nyheten. Egentlig var han trett av telefoner for denne dagen, som hadde vært travel, men han tillot en siste. Det han fikk høre noe som smakte som pasta og Frascati på samme tid:

- Gratulerer!

- Hvem fant dem?

- Ibrahim??! Nå igjen?

- Ja da, jeg skal kontakte hans foreldre og forklare at han drar på en velfortjent ferie til Sverige.

- Norge, unnskyld - ligger ikke Oslo i Sverige?

- Ikke det hele tatt! - Emilio forsøkte å oppklare misforståelsen.

- Og det har den aldri gjort, sier du?

- Vel, vel, hvis du insisterer ...

- Ja da, jeg ringer pater Hyacinth med en eneste gang. Kanskje får jeg ham over hit så vi kan feire begivenheten. God natt, *ciao!*

*

Da hans Hellighet endelig dukket opp til en forsinket kvelds, kunne hans privatsekretær, pater Gervais opplyse ham om at dramaet om gjenstandene fra Jerusalems tempel definitivt var over. Pavens trette ansikt lyste opp:

- Jeg vil personlig få takke de to detektivene før de drar hjem!

- De er blitt tre, Deres Hellighet.

- Tre?

- Ja - de fikk hjelp fra uventet hold.

- Jeg gleder meg til å høre historien deres.

- Men - hvor vil De at vi skal plassere tingene?

- Vi setter dem i biblioteket eller i arkivet så lenge, så får vi se.

Og et var det siste som skjedde den dagen. Så fulgte kvelds og nyheter på tv.

Morgendagen ville sikkert kunne kaste nytt lys over dette og hint. Først av alt ønsket Hadrian å se disse gjenstandene med egne øyne - til tross for litt klatring.

FINALE

Tidlig neste morgen - ikke så tidlig etter palestinsk målestokk å dømme - ringte telefonen i Statssekretariatet. Hans excellense og hans sekretær var nettopp kommet på plass i kontoret. Sekretæren fikk tegn til å ta telefonen.

- *Si, pronto!*

- Dette er en telefon fra rabbinatet i Jerusalem - kan jeg få tale med Vatikanets statssekretær?

- Hvem ringer?

- Overrabbiner Abendstern.

- *In persona?*

- Nei - jeg er hans sekretær.

- Hva gjelder det?

- Det gjelder en gullskatt fra Jerusalems annet tempel som skal være havnet hos dere.

- Ærlig talt!

- Får jeg hans excellense?

- Nei, han signaliserer at han har det travelt.

- Men dette er viktig, meget viktig!

- Hva er viktig?

- Gullet!

- Typiske jøder - de er alltid på jakt etter gull - mye vil ha mer og Fanden vil ha flere ... mumlet hans Excellence over papirene på skrivebordet, det var bunker av dem og han måtte se på dem denne morgenen.

- Men vi insisterer!

- Hvem er vi?

- Overrabbineren!

Statssekretæren gav etter og vinket telefonrøret over til seg.

- Er det gull dere vil ha, sa du?

- Ja - ekte, gammelt jødisk gull!

- Og hvordan skulle vi ha slikt, tør jeg spørre?

- Dere har det liggende hos dere et eller annet sted!

- Har vi?

- Dere, ja!

- Og hvordan vet du det?

- Det er ingen hemmelighet lenger - noen har gått til pressen, ortodokse jøder.

- Tenk!

- Og vi må ha et svar å gi dem!

- Du kan hilse dem fra meg og si at om noen av dere noen gang søker arbeid hos oss ville de omgående bli avslått på grunn av udugelighet og for mye fri fantasi! Det samme gjelder overrabbineren. Hils ham fra meg, er du snill.

Buon giorno!

Statssekretæren og hans assistent så på hverandre.

- Maken til frekkhet!

- Gull meg her og gull meg der ... det er sikkert noen som leker med oss, hva tror du?

- Helt sikkert!

Så viet de seg dagens gjøremål.

Like etter begynte telefoner fra Jerusalem å komme til de forskjelligste kontorer i Vatikanet, pavepalasset unntatt.

Pavens Camerlengo anbefalte dem å ringe etter lege - rabbineren måtte ha hatt et slag.

Prefekten for Troskongregasjonen antydte at en liten ferie kanskje ville gjøre hans høyhet overrabbineren mye godt.

Den pavelige Pønitensarius foreslo at det var på tide at jøder begynte å interessere seg for annet enn jordisk gods og gull.

I Kongregasjonen for biskoper svarte en eller annen at de burde ta det hele som en gedigen spøk - Ikke tro alt dere leser!.

I Sekretariatet for enhet mellom religionene fikk de i Jerusalem vite at akkurat det toget var gått - verden hadde helt andre problemer å hankes med i våre dager enn gammelt jødisk gull.

De prøvde seg også hos sveitsergarden:

- Feil nummer, var det de fikk til svar.

Så omsider kom de til prefekten for vaticanmuseene:

- Figaro!

- Får jeg tale med prefekten?

- Der er meg - Figaro, jeg mener Emilio, om du forstår ... så lo han hjertelig.

- Er du Figaro eller Emilio?

- Begge! Ha, ha, ha!

Dr. Abendstern gav opp, la hodet i hendene og gråt:

- De har aldri tatt oss på alvor - aldri!

- Det er ikke helt sant - tenk på alt Pius XII gjorde under krigen: Han må ha reddet noe nær en million jødiske liv fra å falle i nazistenes hender.

- Men han hadde jo et konkordat med Nazi-Tyskland!

- Ren diplomati ... han visste bedre enn noen hvordan de egentlig var.

- Hjelp meg! Overrabbineren var fullstendig utmattet. Han sank tilbake i stolen og lukket øynene, stengte dagen ute - samt dem som omgav ham, særlig alle i Roma.

- Jeg har en god ide, deres høyhet - vi tar en avstikker til Masada, litt frisk ørkenluft kan gjøre underverk, kom det fra han med hemoroidene. - Vi har alltid en bil stående ledig.

- Tror ikke du meg heller? Dr. Abendstern så opp, ansiktet var tårevått.

- Vi diskuterer aldri trossaker her i huset, forsøkte en viss Wunderberg seg, en med ekstra lange fletter.

- Nei - ikke her ... kom det fra de andre tilstede.

Noen ringte sjåføren nede på gårdsplassen:

- Vi kommer med en gang. Pressen får klare seg selv!

*

Samtidig som deres høyheter rabbinerne steg ombord i gondolbanen som førte dem opp til klippeborgen Masada, sto Rafael, Andreas og Ibrahim ute på Fiumicino og ventet på at flyet til Oslo skulle begynne innsjekkingen.

De hadde spist kvelds med paven og hans hushold kvelden i forveien, til hundenes store fryd. Men gleden var ikke gjensidig - Ibrahim var redd hunder. Han skyndte seg bort til Andreas for beskyttelse. Men det var forgjeves, hundene elsket frater Andreas.

De tre mottok stor takk for innsatsen, samt en helt spesiell anerkjennelse:

- Vi får sikkert bruk for dere igjen!

Rafael så fortvilet på Andreas.

Så gikk de gjennom hele hendelsesforløpet, og Ibrahim ble viktigere og viktigere for historiens utfall. Paven gav ham et ikon til minne om besøket. Etter måltidet fulgte et glass av den berømte dessertvinen som paven likte å servere for spesielle gjester. Han bød dem farvel og god natt med et:

- På snarlig gjensyn!

Gervais og hundene så dem bort til heisen.

*

På flyet begynte de å slappe av etter noen hektiske dager i pavens tjeneste.

Hildebrand hadde fulgt med dem ut, Figaro hadde ikke tid.

- Det første vi må gjøre etter ankomsten er å kjøpe noen varme klær til Ibrahim.

- Kanskje finner vi noe i Taxfreebutikken?

- Glem ikke en flaske Amaro Averna!

- Har de slikt i våre butikker da?

- Vi får se.

Ibrahim satt mellom de to. Han virket svært tilfreds. For første dag på lenge angret han ikke at han hadde gått ned i sisternen under Ecole. Gullet var definitivt ute av jødernes hender. Og det var alt strevet verd. Synd at det hadde krevd liv. Jo lenger nord de kom, desto mer avslappet ble han. Solen var vekk -

de beveget seg gjennom skyer i alle himmelens farger. De siste timene sov han - med en hånd i Andreas høyre.

*

Vel fremme ventet prioren i Oslo på dem ved utgangen. Han var henrykt over å se dem igjen. Ibrahim ble ønsket spesielt velkommen. Hildebrand d'Este hadde ring for litt siden. Han kunne fortelle at overrabbineren i Jerusalem hadde hatt et slag samme natt - han lå nå på sykehus under intensiv overvåkning.

Hildebrand hadde sendt hilsener til ham - og håp om rask bedring. Et råd fulgte også med på veien - si til ham at han aldri må hisse seg opp mer. Lykke til!

I Jerusalem var det så vidt den latinske patriarken kom igjennom til sykehuset. Da han omsider lyktes, gav han overrabbineren mange gode ønsker om en rask rekonvalesens, samt et varmt personlig råd: Glem alt som er av gull! Du tåler det ikke.